21b FEB 15 1954

VIENYBĖ

LXVIII M., Nr. 7, ● 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. VASARIO (FEB.) 12 D., 1954 M. ● KAINA 10c.

DABAR

Žvilgsnis į praeitį
Kačinsko sukaktis
Bičiulių sąskrydis
Alf. Nyka-Niliūnas

JUOZAS TYSLIAVA

Dirstelėkite į Nepriklausomybės kare žuvusiųjų sąrašą.

Kiek daug pažįstamų, kadaise gyvenusių ir jaunyste žydėjusių veidų praeis pro jūsų akis.

Jūsų atmintis, kaip pasakų žirgas, nuneš jus į nuostabia įkvėpimo ugnimi žėruojančią praeitį.

Taip, pro jūsų akis praeis beveik pasakiški vaizdai:

Iš nuodėgulių, nelyginant feniksas, keliasi Antroji Lietuva, ir jos eina ginti — kas?

Kaimas. Tas pats kaimas, kuris, lyg Čiurlionio paveiksle, savo širdies rieškučiose puoselėja tai, kuo miestas kratosi.

Ak, ta Antroji Lietuva, praėjusi kartu su daugelio ją kūrusių ir gynusių jaunyste!

**
*

Tai buvo vieną ūkanotą 1918 metų rudens sekmadienį.

Šiporaitis ir šių žodžių autorius, abu skustuvo nepažinę pusberniai, jau buvo apsisprendę kareiviauti.

Eidami Devinkaimio vieškeliu, vedančiu į Vilkaviškį, jiedu džiaugiasi, kad pagaliau Vilniuje įsikūrė valdžia. Staiga Šiporaitis sako:

"Man rodos, kad šituo keliu aš jau niekados nevaikščiosiu..."

Tai buvo žodžiai sūnaus, kurio tėvas dažnai sakydavo, kad "mes p... kvaili valdytis..."

Bet tas pats Šiporaitis, kurio sūnaus vardas randamas Nepriklausomybės kare žuvusiųjų sąraše, vėliau šių pačių žodžių autoriui pasakė:

"Lietuvai ji skyriau, Lietuvai jis ir teko."

**
*

Praeitas savaitgalis, šeštadienis ir sekmadienis, praėjo aktoriaus Henriko Kačinsko 30 metų scenos darbo sukakties ženkle.

Mes, New Yorko lietuviai, kurių širdyse tebėra gyva meilė teatrui, turėjome progos dar kartą gėrėtis Kačinsko talentu.

Henrikas Kačinskas, kuris Cronino triveiksmėje dramoje (Jupiteris juokias) vaidino persekiojamo ir, pagaliau, Dievo ieškančio gydytojo role, berods, iš dalies, išreiškė ir savo paties tragediją.

Atsisakes "liaudies artisto" garbės ir kai kurių medžiaginių gėrybių tėvynėje, aktorius, kartu su tūkstančiais savo tautiečių, bėga į Vakarus, kur ji pasitinka — kas?

Ogi tie patys tautiečiai, kurių metlės kažin, ar beužteks kliniosioms aktoriaus pastangoms tęsti.

**
*

Šie metai — lietuvių spaudos laisvės atgavimo metai.

Vienybė buvo vienas nedaugelio tų laikraščių, kuriems vogčia tekdavo lankyti savo skaitytojus Lietuvoje.

Taigi, lietuvių spaudos atgavimo 50 metų sukakčiai paminėti, šį pavasarį, gegužės 1 d., šaukiama Vienybės bendradarbių konferencija.

Savaime suprantama, kad konferencijoje turės teisę dalyvauti ir tie asmenys, kurie laikraščiui bendradarbiauja kitokiais būdais: medžiagine parama ir t.t.

Faktinai, tai bus Vienybės bičiulių sąskrydis.

Jau dabar, iš anksto prašoma ruoštis šiai konferencijai.

**
*

Aną dieną nežinomas draugas man atsiuntė tokią knygą.

Palaida. Nei viela, nei siūlu nesuraišiota. Puslapiai kaip nuotakos kasos po pirmanakčio.

Skaitau:

"Man miegančiam vienam
kažkas suriko: — Kelkis! —
Ir aš radau pavasarį su vėjais vaikštant po namus.
Šiandien esu aš dar labiau išalkęs:
Laukai pavasariu jau dvelkia,
Bet tu nesikeli... Ir aš dainuot imu."

Tokiais žodžiais pradeda savo naująją poezijos knygą Alfonsas Nyka-Niliūnas.

Tai Orfejaus Medis. Tai knyga, kurios 350 egzempliorių, atrodo, turės užtekti visiems poezijos mėgėjams.

Tik ar leidėjas nebus apsirikęs?

Alfonsas Nyka-Niliūnas — įdomi figūra mūsų literatūroje.

TARYBŲ LIETUVOJE VYKDOMAS BERIJOS ŠALININKŲ VALYMAS?

Eduardas Ozarskis paskirtas prem jero pavaduotoju. – Komunistų partijai rūpi gimtosios ir... rusų kalbos mokymas mokyklose. – Partija bara, kad nepra dedama rinkiminės agitacijos.

Visose vadinamose tarybinėse respublikose nuolat vyksta valdžios pakeitimai. Pavyzdžiui, Latvijoje ir Estijoje yra įvykę bent pora pagrindinių pakeitimų. Tuo tarpu Lietuvoje didesnių pakeitimų iki šiol beveik nebūta.

Dabar, štai, Vilniaus radijas skelbia, kad Eduardas Ozarskis, ilgametis partijos viceseketorius, paskirtas premjero pavaduotoju.

Tų pakeitimų priežasties Vilniaus radijas neaiškina. Bet kadangi panašūs pakeitimai tuo pačiu laiku įvyko ir kitose tarybinėse respublikose, Moldavijoje ir Kazakstane, todėl manoma, kad tai yra daroma ryšium su Berijos šalininku valymo vykdymu. Mat, prieš pat Berijos kritimą kai kuriose respublikose taip pat buvo vykdomos valdžios reformos. Tada net buvo aiškinama, kad respublikose turi būti stiprinamas tautinis elementas ir duodama daugiau progos jam reikštis valdžios darbe. Kitais žodžiais tariant, tada buvo viešai pripažinta, kad Maskva "seseriškoms respublikoms" kišdavo rusus ir jas rusindavo.

Ar šie valdžios pakeitimai Lietuvoje turi ką nors bendro su buvusia Berijos politika, tuo tarpu įrodymų nėra. Paleckis ir kiti senieji pareigūnai tebėra savo vietose. (Kitoje vietoje, šiame numeryje, pranešama apie naujojo vidaus reikalų ministerio paskyrimą).

**
*

Prof. K. Jablonskis tebėra Vilniaus universiteto profesoriumi. Jis sausio 27 d. dalyvavo naujos, pagal partijos liniją redaguojamos Lietuvos istorijos I tomo svarstyme. Dalyvavo tame svarstyme ir P. Pakarklis, kuris irgi profesoriauja Vilniaus universitete. Lietuvos istorijos "pertvarkymui" vadovauja J. Žiugžda. Partijos vardu darbą prižiūri V. Niunka ir Maskvos akademijos atstovai.

**

Ant Obelių ežero įvyko tradicinės arklių lenktynės. Dalyvavo 35 Obelių, Dusetų ir Zarasų rajonų bėgūnai. 28 važiuotojai apdovanoti premijomis. Tai sena, kelių dešimtmečių tradicija. Skirtumas tik tas, kad dabar buvo lenktyniaujama ne savo augintais, o "visuomeniniais" arkliais.

Narcizas Stankevičius yra Kauno Kūno Kultūros instituto direktoriaus pavaduotojas.

Šaltis per visą sausį beveik visoje Lietuvoje išsilaikė tarp 6 ir 15 laipsnių, viena nakti siekęs kai kur net iki 24 laipsnių C žemiau nulio.

Teorijoj visoj Lietuvoj turi būti vykdomas privalomas septynerių metų mokymas, o didžiuosiuose miestuose — 11 metų. Tačiau partija skundžiasi, kad praktikoje ne taip gerai sekasi vykdyti tą nutarimą. Sako, Ramygalos ir kituose rajonuose "nemaža dalis mokyklinio amžiaus vaikų mokyklos nelanko". Be to, "esama rajonų, kur žymus moksleivių skaičius mokslo metų eigoje nubyra". O "kai kurie vykdomieji komitetai abejingai žiūri į septynerių metų mokymo programos įgyvendinimą"... Mažo to: "Utenos ir kituose rajonuose yra nemaža faktų, kad mokytojai neaprūpinami butais, kuru ir šviesa", o Ariogalos rajone "liaudies skyriaus darbuotoiai inspektuodami mokyklas elgiasi poniškai".

Partija, be to, reiškia susirūpinimo, kad mokyklose būtų geriau išmokoma gimtosios ir rusų kalbos, nes, esą, "gėda yra mokyklai, kuri išleidžia moksleivius nepakankamai raštingus".

**
*

Mokslų Akademijos Biologijos Instituto mokslinę sesiją sausio 25 d. atidarė prof. Vl. Lašas, to skyriaus sekretorius. Pranešimus darė prof. Ivanauskas ir Žemės Ūkio Akademijos docentas Meškauskas, be to svečiai iš Maskvos, Rygos ir Talino.

**
*

Šerkšnienė yra Kauno komjaunimo vardo vid. mokyklos (gimnazijos) istorijos mokytoja.

**
*

Partija bara Kybartų, Linkuvos, Prienų, Vilkaviškio ir Šiaulių bei Kauno komitetus, kad nepradeda agitacijos artėjant "rinkimams". Esą būtinai reikia rinkikams papasakoti apie "didžiuosius tarybinės konstitucijos principus, apie piliečių teises ir pareigas, apie socialistinės santvarkos pranašumą prieš kapitalistinę" ir tt.

Matyt, agitatoriai nebeturi nieko nauja apie tai bepasakyti, kad nesiskubina agituoti. Ypač, kad kandidatai vis dar neminimi.

Sausio 24 ir 25 dd. Vilniuje įvyko dailiojo čiuožimo individualinės pirmenybės. Pirmą vietą, kaip ir pernai, laimėjo Kauno medicinos instituto klinikos gydytoja Klimavičiūtė ir Rokiškio rajono dantų technikas Guzikauskas.

**
*

Sausio 26 d. Vilniuje prasidėjo dešimtiės Lietuvos miestų krepšinio komandų rungtynės.

**
*

"Žemės ūkio specialistai" pagal Chruščiovo instrukciją veržiasi į Lietuvą ir iš Rusijos. Vien per gruodžio mėnesį atvyko daugiau kaip 20 tokių specialistų, kurie išmėtyti po įvairias MTS stotis. Jų tarpe yra net toks "žemės ūkio specialistas", kaip Kirovo vardo (Leningrade) ceho viršininko pavaduotojas B. P. Sorokinas. Visi kiti "žemės ūkio specialistai" irgi ligšiol yra dirbę įvairiuose fabrikuose. Netrukus žada atvykti dar viena "didelė grupė".

**
*

Lenino rajonu dabar vadinamoji Vilniaus miesto dalis apima rytinę miesto sritį su miesto centro dalimi. Šioje miesto dalyje yra universitetas, pedagoginis institutas (Aušros Vartų g.), Gedimino kalnas, Kosčiuškos gatvė, Antakalnio gatvė, miesto sodas ir parkas (dabar vadinami Jaunimo sodu ir Puškino parku), Subačiaus gatvė ir tt. Stalino rajono vardu vadinamas miesto centras su Gedimino gatve (dabar vad. Stalino prospektu).

ARKIVYSKUPAS M. REINYS KALĖJIME PRIE MASKVOS

Vokiečių katalikų žinių agentūra, vokiečių telegramų agentūra DPA, o Frankfurte leidžiamas Frankfurter Allg. Zeitung sausio 14 d. paskelbė vokiečių karo belaisvių parneštą žinią, kad Vilniaus arkivyskupas M. Reinys laikomas kariniame Vladimiro kalėjime prie Maskvos. Jis buvęs apkaltintas, kad šnipinėjęs svetimiesiems, ir už tai buvęs nubaustas 10-čiai metų kalėjimo.

Popiežius Pijus XII, kuriam netrukus sueis 78 metai, tebėra gydytojų priežiūroje. Vatikano sluogsniai susirūpinę.

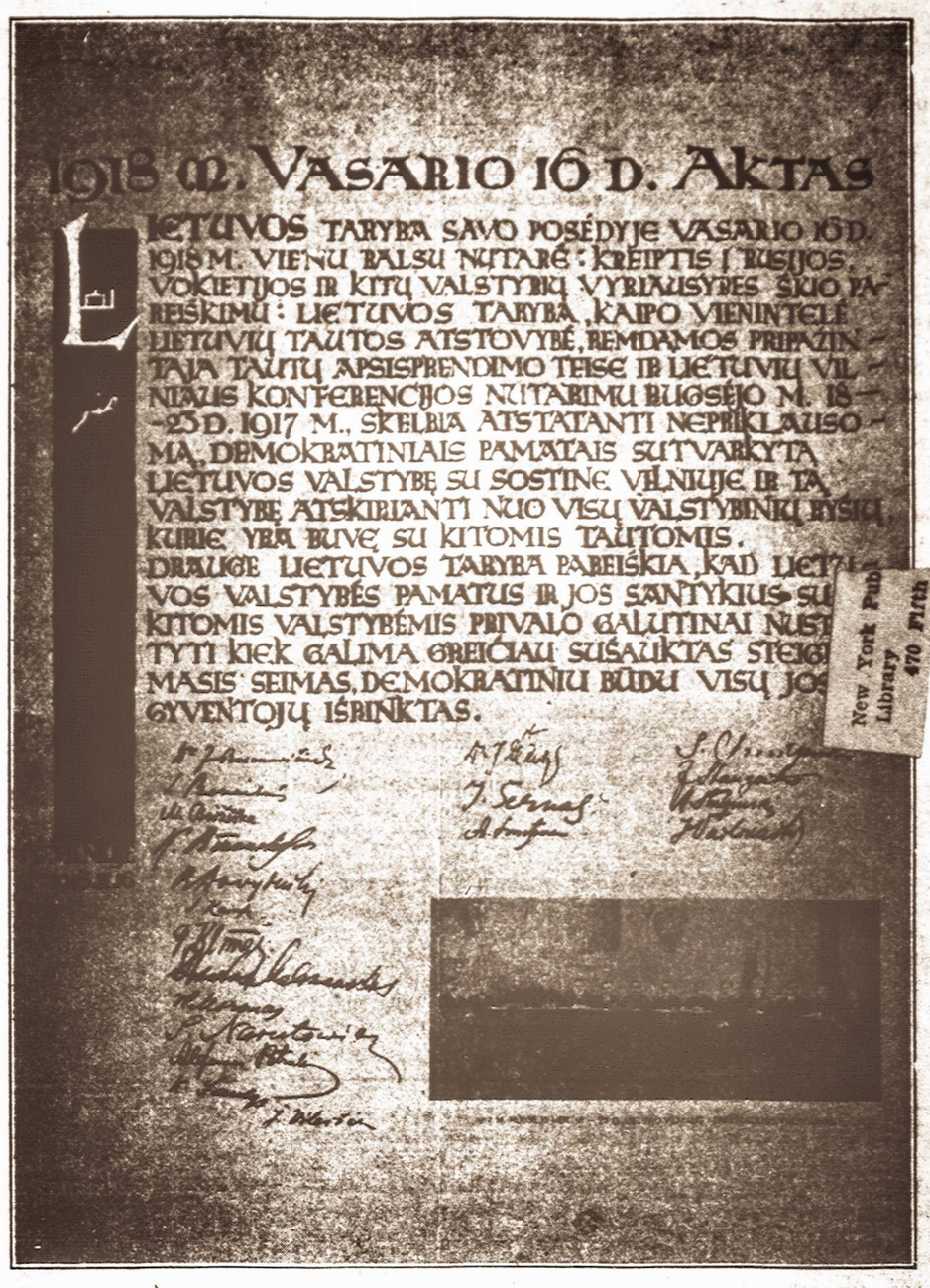

SIŪLOMA AMERIKAI DARYTI INTERVENCIJĄ INDOKINIJOJE

Pentagone yra grupė karių, kurie mano, kad tik tiesioginis Amerikos dalyvavimas galėtų baigti tą septynių metų konfliktą. – Prezidentas Eisenhoweris tebėra priešingas tai nuomonei.

(Mūsų korespondento Washingtone)

Pentagone yra karių grupė, kuri yra linkusi daryti tiesioginę intervenciją Indokinijoje. Šiai nuomonei jau seniai labai entuziastingai pritaria Paryžius.

Šiomis dienomis Washingtone pasklido gandai, kad dvi amerikiečių divizijos, iki šiol buvusios Korėjoje, esančios pasiųstos į Indokiniją. Gandai buvo paneigti. Nežiūrint to, net kongreso sluogsniuose manoma, kad Jungtinės Valstybės turėtų imtis griežtesnių priemonių tam per ilgai užsitęsusiam Indokinijos karui baigti.

Jau kuris laikas, kai Washingtonas pasiuntė keletą šimtų aviacijos mechanikų į Indokiniją. Ir štai šiomis dienomis čia pasklido gandai, kad dalis tų mechanikų esą patekę į komunistų sąstus. Jeigu tie aviacijos mechanikai patektų į nelaisvę komunistams, manoma, kad didesnis Amerikos dalyvavimas Indokinijos kare būtų neišvengiamas.

Intervencijos šalininkų vardu kalbėdamas, ltn. gen. John W. O'Daniel šiomis dienomis visai atvirai pareiškė, kad septynerių metų karas Indokinijoje bus baigtas tik tada, kai "Amerika tiesioginiai pridės savo ranką."

Nežiūrint to, prezidentas Eisenhoweris nėra linkęs šiai avantiūrai. Faktas, kad kiekvienam tokiam siūlymui jis priešinasi, rodo, jog tuo tarpu intervencijos šalininkai neturi pasisekimo.

APLINK PASAULĮ

● **Amerikos spaudai pradėjus rašyti apie rūkymo kenksmingumą plaučiams, Vengrijos komunistų laikraštis Szabad Ifjustag parašė: "Tik kapitalistines cigaretes rūkydami žmonės suserga plaučių vėžiu."**

● **Pietų Korėjos prezidentas Rhee siekia sudaryti prieškomunistinę Azijos tautų sąjungą. Tuo tikslu jis siunčia misijas į Formozą, Indokiniją, Malajus ir Burmą.**

● **Kinijos komunistai giriasi, kad 1953 metais jie atsiėmė iš nacionalistų vienuolika salų, esančių netoli kontinento.**

● **Iš Londono pranešama, kad tik šiomis dienomis Anglijoje panaikinamas maisto racionavimas.**

● **Yorko arkivyskupas įspėja, kad Vakarų Indijoms gresia komunizmo pavojus, jeigu britai nepasirūpins pašalinti skurdo.**

● **JAV Atstovų Buto narys Ernest K. Bramblett, republikonas iš Kalifornijos, federalinio teismo kaltinamas valstybės pinigų eikvojime. Jam gali būti priteista penkių metų kalėjimo ir 10,000 dol. bauda.**

● **Trys Didieji Berlyno konferencijoje pasiūlė Sovietų Sąjungai patarti Kinijai nebesiųsti karo reikmenų Indokinijos sukilėliams.**

● **Yra žinių, kad vėliausiuose sovietų armijos manevruose išbandyta įvairaus kalibro atominės patrankos.**

● **Turkijos rinkimams artinantis, opozicinė Republikonų partija pradėjo tiesioginę kampaniją prieš Jungtines Valstybes. Smerkiamas ir prezidento Bayar lankymasis Amerikoje.**

● **Prezidentas Einaudi pavedė Mario Scelba sudaryti Italijos ministerių tarybą.**

● **JAV ambasadorė Italijoje, Clare Boothe Luce, prieš kurią kairiųjų spauda varo nuolatinę kampaniją, šiomis dienomis pareiškė, kad ji neketinanti atsistatydinti.**

● **Austrijos užsienio reikalų ministeris Leopold Figl atvyko į Keturių Didžiųjų konferenciją Berlyne, kur vakariečiai norėtų svarstyti Austrijos taikos sutarties klausimą. Sovietai tuo tarpu šio klausimo nėra linkę kelti.**

● **Vasario 9 d. antroji britų prekybos delegacija išskrido į Maskvą.**

● **Amerikos laikrodžių pramonės atstovai skundžiasi, kad Šveicarijos gamybos laikrodžiai baigią užkariauti Amerikos rinką. Siūloma pakelti tarifą.**

Prie "Kauno Audinių" pristatytas naujas audimo skyrius.

● **Sovietai, kurie nuolat kaltina Jungtines Valstybes, besikišančias į Afganistano vidaus reikalus, šiomis dienomis pasiuntė į Kabulą savo prekybos delegaciją, pasiūliusią tai valstybei kreditus.**

● **Vakarų valstybių diplomatai spėlioja, ką turėtų reikšti maršalo Žukov vardo dingimas iš Aukščiausios Tarybos narių sąrašo.**

● **Visoje Indijoje nepaprastai iškilmingai paminėta respublikos įkūrimo keturių metų sukaktis.**

● **Atstovų Buto narys Martin Dies, demokratas iš Texas, įnešė bilių, kuriuo siūloma uždaryti komunistų partiją. Kongresmanas Dies, pirmasis Un-American Activities Committee pirmininkas, pareiškė, kad tuo būdu komunistų klausimas būsiąs baigtas "kartą ant visados".**

MŪSŲ JAUNIMAS SPIEČIASI MENUI

BALTIMORE, MD. — Vietos L. S. Ramovės skyrius vasario 20 d. Lietuvių svetainės didž. ojoje salėje rengia meno ir šokių vakarą. Įdomu, kad vakaro programą išpildys vietinis jaunimas — vaidybos ir dainos mylėtojai. Bus suvaidintas Kazio Inčiūros veikalo "Vincas Kudirka" prologas, kurį tremtyje atkūrė aktorius Juozas Palubinskas. Jis pats tą pastatymą režisuoja ir jame vaidina, sutelkęs vietinį jaunimą.

Antra to vakaro naujiena — vyrų choras. Išvykus iš Baltimorės muzikui Jonušui, gražūs vietos tremtinių choras nustojo gyvavęs. Ramovės skyriaus iniciatyva skyriaus narys A. Baltakauskas apsiėmė suorganizuoti tuo tarpu vyrų chorą. Choras gana gausus, apie 40 asmenų, repeticijos sparčiai vyksta ir jis mano suspėti pasirodyti vasario 16 iškilmėse, o vėliau ir Ramovės vakare. Taigi, pamatysime savo jaunų jėgų vaidinimą ir keturių balsų vyrų chorą, kuris vėliau, reikia tikėti, tams mišriu choru, nes jaunų dainininkių čia taip pat apstu, kaip ir dainininkų, tik vadovo trūko.

Čia reikia paminėti ir tautinių šokių grupę, kuri B. Brazausko vedama, labai gražiai pasirodė tarptautinėse šventėse ir lietuviškuose parengimuose.

Be minėtų meno numerių, vakaras turės ir kitokių pramogų: loterijos, šokių, užkandžių.

Baltimoriečiai kviečiami į šią retą pramogą gausiai atsilankyti. Vakaro pelnu bus sušelpti Liet. karo invalidai.

K. Pažemėnas

ČEBABTORIŲ VEDYBŲ SUKAKTIES PUOTA

PHILADELPHIA, PA. — Suejo 25 metai, kai susituokė vietos veikėjai Antanas ir Albina Čebatoriai. Ta proga, Antaninos Kisielienės ir Šv. Jurgio parapijos klebono kun. dr. Vyt. Martusevičiaus, taip pat vikaro kun. St. Lukšio, iniciatyva, sausio 31 d. Čebatoriams buvo surengta staigmena, kurioje dalyvavo daug Čebatorių draugų. Galia, kad puotoje negalėjo dalyvauti Čebatorių dukrelė Eleonora, kurį tuo metu sirgo.

Staigmenos ruošimu rūpinosi Bronė Sviklienė, Elena Kazakauskienė, Jadvyga Sercavičienė. Ona Naglažienė, Domicilė Mackevičienė, Antanas ir Ona Bingeliai ir Jonas Kisielius.

Norintiems Čebatorius šia proga pasveikinti, čia dedamas jų adresas: 3339 Belgrade St., Philadelphia 34, Pa.

K. V.

HARTFORDO LIETUVIŲ ŽINIOS

HARTFORD, CONN. — Sekmadienį, vasario 14 d., čia įvyks Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas, kurį rengia vietos AL Tarybos ir BALFo skyrius, talkininkaujant visoms liet. draugijoms. Prieš piet 10 val. pamaldos šv. Trejybės bažnyčioje už Lietuvą, o popiet lygiai 3 val. parapijos mokykloj iškilminga programa. Kalbėtojas prof. Simas Sužiedėlis, rimtai ir linksmai nuteiks "Pupų Dėdė" Juozas Klimkavičius iš Bridgeport, Conn. Pasirodys Jurgio Petkaičio studentų choras, skautės atliks tautinius šokius, šeštadieninės mokyklos mokiniai pasakys eilėraščių, bus sveikinimai ir labai svarbių rezoliucijų priėmimas. Programa neilga, bet įdomi ir įvairi.

AL Tarybos ir BALFo skyriaus naują valdybą dabar sudaro: A. Mazalas, pirm., A. Giedraitis ir St. Mineika, vicepirm., Maniukienė, iždin., Dapkus, iždo sekret., Liutkevičius iždo globėjas, protokolo sekretorių parinks skautai. Susirinkimai daromi kiekvieno mėn. antrą penktadienį 7 val. vak. liet. parapijos mokykloj. Didelė padėka priklauso Mončiūnui, senj. už labai sėkmingą pirmininkavimą laike dviejų metų. Dėl sveikatos ir tolimo nuotolio jis atsisakė iš pareigų, bet žadėjo ir toliau remti šitos organizacijos veikimą.

A. Drb.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

WORCESTER, Mass. — Kaip praeityje, taip ir šįmet, ruošiantis minėti Vasario 16, iš anksto vietos Lietuvai Remti D-jos iniciatyva buvo sušauktas organizacijų pasitarimas. Nutarta minėjimą rengti Lietuvai Remti D-jos ir Pasaulio Lietuvių B-nės Worcesterio apylinkės vardu. Nepriklausomybės šventė bus minima vasario 14 d. Lietuvių Piliečių Klubo salėje. Toms dviems organizacijoms šventės minėjime talkininkauja dar 11 kitų organizacijų.

Sudarytas ir bendras šventės minėjimo komitetas: pirmininkas — M. Žemaitis, vicepirm. — J. Kavaliauskas (jam sergant pavaduoja L. Kačinskas), iždininkas — J. Dvareckas, sekretoriai — J. Palubeckas ir J. Bertašius, finansų sekr. — Pr. Aukštuolis ir K-to nariai: M. Vaišnorienė, J. Šalavėjus, J. Matijošaitis ir V. Mitrikas.

Pagrindiniu kalbėtoju yra pakviestas iš New Yorko V. Sidzikauskas. Vietos advokatas Milleris ir kongresmanas Harold Donahue per radiją, išvakarėse pasakys kalbas. Vietos burmistras bus prašomas Vasario 16 paskelbti Lietuvių diena. Pakviesta latvių, estų ir ukrainiečių atstovai. Meninėj programoj dalyvauja: M. M. Ratelis, Moterų choras, Veteranų choras ir Veteranų orkestras.

Komitetas rūpinasi, kad sukaktis būtų paminėta iškilmingai.

Turint minty, kad praėjusiais metais A. L. Tarybos atsiektas didelis laimėjimas, pravedant Kersteno rezoliuciją ir kad šiais metais, siekiant įgyvendinti planus, išrinktuosius iš Kersteno rezoliucijos ir surinktos, laike liudininkų apklausinėjimo, medžiagos, teks pakelti didesnių materialinių išlaidų, todėl komitetui rūpi, kad šventės minėjimo metu būtų sutelkta daugiau lėšų.

Tuo tikslu skelbiamas A. L. Tarybos vajus, pradedant vasario 1 d. ir baigiant kovo 1 d.

Kreiptasi į visas lietuvių organizacijas, prašant tą vajų paremti. Su pasirašytais ir antspauduotais aukų lapais bus lankomasi butuose, prašant parodyti lietuviškos širdies dosnumų, pavergtos savo tėvų žemės kančioms ir mūsų brolių, sesių ir vaikų skausmams sumažinti ir sukelti vilti bei laisvės rytojui artėjant.

J. B.

CLEVELANDO LIETUVIŲ VEIKIMAS

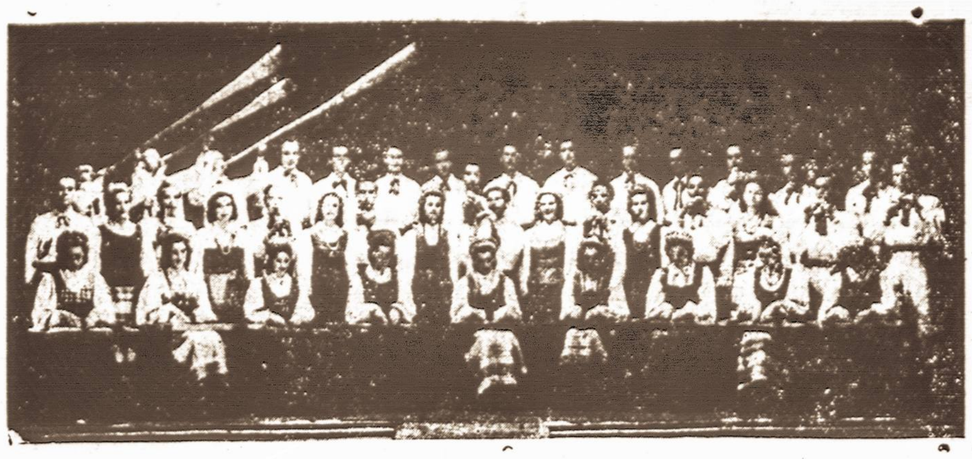

Čiurlionio Ansamblis.

Judrus mūsų kultūrininkų darbas, nenutrūkęs net Advento metu, tada suruošiant Vaižganto įspūdingą minėjimą, vėl atgijo po Naujųjų Metų. Tik sausio mėnesį jau turėjom du koncertus ir vieną muzikalinį vaidinimą: mus aplankė "Aitvarų" ketvertukas Algirdo Kačanausko vadovaujamas iš New Yorko, dainininkė Elzbieta Kardelienė ir pianistas Kazys Smilgevičius, svečiai iš Kanados Montrealio, o vietos vaidylos, Petro Maželio, pastangomis buvo pastatytas muzikinis vaizdelis Subatos vakarėlis, išpildytas jam pačiam, N. Aukštuolienei, S. Kudokienei, V. Raulinaičiui ir A. Gvliui dalyvaujant. Tie koncertai, skirtingo pobūdžio su skirtingais išpildytojais, buvo nevienodo meniško lygio, tačiau kiekvienas iu žiūrovams teikė gražių dvasinio pasitenkinimo akimirkų...

**

Po ilgesnio nesirodymo, į koncertinę areną vėl išeina Čiurlionio Meno Sambūris, energingo muziko, Alfonso Mikulskio, vadovaujamas, pasirodys su nauja programa. Turimi daviniai rodo, kad čiurlioniečiai vasario mėn. parengimuose vaidins vyraujanti vaidmenį. Štai jų pasirodymai:

Folks Arts Association tautų festivaly, Clevelande, vasario 6 d., International Arts Instituto tautinių grupių festivaly, Clevelande, vasario 7 d., Akrono lietuvių bendruomenės, Ohio valstybės, vasario 14 d., Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime ir tos šventės minėjime Clevelande, vasario 28 d. Pastarasis čiurlioniečių pasirodymas tiek savo programa, tiek ir meninėmis jėgomis, bus vienas didžiausias lietuvių koncertu Clevelande.

**

Didžiąją Tautinę šventę kelintus metus iš eilės ruošia ALT skyriaus valdyba. Anksčiau šventė būdavo ruošiama tik savo bendruomenei. Šiais metais mūsų tautinė šventė bei jos metu rodomu lietuvišku menu norima sujdominti ir savo aplinkos vadovaujančius amerikiečius bei jų spaudą. Tais sumetimais į šventę pakviesti: senatorius T. A. Burke, kongresmanai F. P. Bolton ir G. Bender, Ohio gubernatorius F. J. Lausche, Clevelando meras A. J. Celebrezze ir kiti aukšti svečiai.

Šventės meninę programą sudaro ir ją praveda muzikas Alfonsas Mikulskis, su savo vadovaujamu čiurlionio sambūrio choru ir Clevelando Simfoniniu Orkestru (iš Severance Hall koncertų rūmų), solistams — Algirdui Braziui, Juzei Krištolaitytei ir Aldonai Stempužienei dalyvaujant. Programoje: Stasio Šimkaus simfoninė poema "Nemunas" ir J. Karlovičiaus simfoninė Lietuviška Rapsodija, S. Šimkaus kantata Atsisveikinimas su Tėvyne ir lietuvių kompozitorių dainos bei operų arijos. Simfoninis orkestras paskirai ir drauge su Čiurlionio choru Clevelando lietuvių parengimuose pasirodo pirma karta, dėl to šių koncertų susidomėjimas mūsų bendruomenės labai didelis.

**

Taip minėtų Čiurlionio sambūrio koncertų, vasario mėn. bus ir daugiau parengimų. SLA 14 kuopos valdyba ruošia uždarą vakarą — pobūvį, taip pat siejama su Vasario 16 minėjimu bei savo nusipelniusių narių ir vadovų pagerbimą. Pobūvio metu kalbės inž. Pijus J. Žiūrys ir kiti, be to, bus kuklios narių bei svečių bendros vaišės.

Tautinių Korporacijų Sambūris, vasario 27 d. ruošia Užgavėnių Blynų pobūvį, kurio programai vadovauti pakviestas Vitalis Žukauskas.

Čiurlionio sambūris, tarp kitų savo būsimu pasirodymu, kovo 20 d. pirmą kartą pasirodo vienos Clevelando televizijos stoties ekrane. Be čiurlioniečių, tame pasirodvme dalyvyaus žinoma pianistė, Birutė Smetonienė, jos 14 metu sūnus, pianistas Antanas Smetona, vietos lietuvis smuikininkas Vytautas Kušleika, J. Krištolaitytė ir A. Stempužienė. Televizijos programos metu bus pranešimas apie Lietuva. Pirmam pasirodymui televizijos ekrane, A. Mikulskis su savo čiurlioniečiais "dirba išsijuose"

ANDRIUS JOGAUDAS

MINKAI RUOŠIASI RADIJO SUKAKČIAI

SO. BOSTON, MASS. — Steponas ir Valentina Minkai buvo pirmieji, įsteigę lietuvių radijo programas Naujojoje Anglijoje. Ir, štai, nuo to laiko jau praėjo 20 metų.

Šiai sukakčiai paminėti, kovo 7 d. Liet. Pil. Klubo salėje, S. Bostone, įvyks "talentų popietis" ir "šurum-burum". Pradžia 3 val. po pietų.

Faktas, kad šios programos buvo išlaikytos 20 metu, daug ką pasako. Tai, palyginti, ilgas laikas. Be to, kas sekmadienį perduoti oro bangomis lietuvišką žodį, dainą bei muziką reikia ne tik darbo, bet ir pasiaukojimo.

Šiuo atveju Steponas ir Valentina Minkai yra pradininkai bei pionieriai. Tais laikais, kai šios radijo programos buvo organizuojamos, lietuviškas žodis oro bangomis dar buvo retenybė.

Nėra abejonės, kad Bostono ir apylinkių lietuviai gausiai dalyvaus šios sukakties minėjime. Visi Naujosios Anglijos lietuviai, kurie sekmadieniais klausosi šių programų, turėtų pasveikinti Minkus ir palinkėti jiems ištvermės ateičiai. **K.**

EGLUTĖS REIKALU

Ryšium su paskelbta spaudoje žinia apie Eglutės leidimą dviem kalbom, pranešama, kad vaikų laikraštėlis Eglutė eis ir toliau kaip ėjusi tik lietuvių kalba, ir dar bus stengiamasi jį tobulinti.

Liet. Kultūros Institutas

PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-8785

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA
Tel. PO 5-9566

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-2 So. 2-nd Street Tel. DE 4-5136
PHILADELPHIA PA

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA PA
Moderniška laidojimo įstaiga, didelė graži koplyčia, erdvi salė susibarų, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas pemokamai
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą dieną ar naktį
— mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

Kurie norite įsigyti vasarnamį ar ūkį ir sveikam kalnų ore ilgiau gyventi prie upelio ar ežerėlio arčiausiai Adirondack kalnų, kreipkitės į namams pirkti bei parduoti, dokumentus sudaryti bei apdrausti
M. Kerbelo ir sūnaus įstaigą,
183 EAST MAIN ST., AMSTERDAM, N. Y. Tel. 1656

LIETUVIŲ KULTŪRINIO GYVENIMO CENTRAS CHICAGOJE
Lietuvių Auditorijoje vyksta koncertai, susirinkimai, konferencijos ir kitokie pobūviai.
KETURIOS SALĖS
Išnuomojamos vestuvėms ir šiaip pobūviams su maistu ar be maisto.
Šeštadieniais ir sekmadieniais šokiams groja
BALIO PAKŠTO ORKESTRAS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 S. HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS
Tel. Victory 2-6172

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI CHICAGOJE
Moderniausia lietuvių vadovaujama baldų ir namams įrengimų įmonė Amerikoj. Įmonės prekybos patalpų plotas 15,00 kv. pėdų.
Modernūs baldai, televizijos aparatai, šaldytuvai, *Telefunken* Europai klausyti radijo aparatai
Rašomos mašinėlės su pilnu lietuvišku šriftu siunčiamos į visą Ameriką ir kt. kraštus.
FURNITURE CENTER Inc.
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
Įmonės vedėjas Justas Lieponis
3224 S. Halsted Street Chicago, Illinois
Tel. Victory 2-4226

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE
CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

SIMON'S CAFE
S. KRAUČIUNAS, Sav.
Pirmos rušies maistas
DU BARAI
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
26 ANDOVER STREET,
LOWELL, MASS.
2-8568

KARLONAS
Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

NUO CARO RUBLIO IKI BOLŠEVIKŲ ČERVONCO
rasi Jono K. Kario puošnioje
"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI"
knygoje 1915-1941 m. Lietuvoj kursavusių pinigų istoriją, numizmatiką ir natūralaus dydžio banknotų bei monetų fotografijas.
Reto įdomumo knyga ir pinigų albumas vienoje vietoje. Anglų kalba santrauk knygoje daro ją įskaitoma ir nemokantiems lietuviškai. Ir visa tai — tik už 5 dol.
Užsisakydami rašykite:
J. K. KARYS, 45 Park Terr., Bridgeport 4, Conn.

TALKOS LEIDINIAI PALIEKA PĖDSAKUS LIETUVIŲ LITERATŪROJE
1. Igno Šeiniaus RAUDONASIS TVANAS, sukėlęs sensaciją danų, suomių ir švedų skaitančioje visuomenėje, mums bus tol aktualus, kol mūsų tėvynė bus raudonojo tvano apsemta. Su Stepo Zobarsko įvadu apie autorių. 327 pusl. Kaina $3.50.
2. Juozo Paukštelio KAIMYNAI, premijuotas romanas, vienas iš gražiausių veikalų moderniškoje lietuvių literatūroje, vaizduojąs laisvos Lietuvos jaunuolių meiles dramą. 4 spalvų viršelis. 239 pusl. Kaina $2.50.
Abi knygas užsakant pas leidyklos įgaliotinį — tik $5.
TALKOS Įgaliotinio adresas:
Mr. Stepas Zobarskas, 85-42 91 St., Woodhaven 21, N. Y.

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Tel. LOcust 2-9229
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

A. MIEŽIS
ALUS. DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

WALLY'S RESTAURANT
Geri žmonės, geri gėrimai, geras maistas
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. 3-9838

LIETUVIŲ LAISVĖS IDĖJA MAN BUVO LYG TA AMERIKA

Kovo mėnesį bus 25 metai, kai mirė Vladas Putvinskis-Putvys, Lietuvos Šaulių Sąjungos įkūrėjas, be to, vienas žymiausių veikėjų lietuvių spaudos draudimo laikais. Kadangi šį pavasarį sukanka 50 metų, kai Lietuva atgavo spaudos laisvę, todėl šie Putvinskio-Putvio atsiminimai, mūsų manymu, yra dvejopai prasmingi.
— Vien. Red.

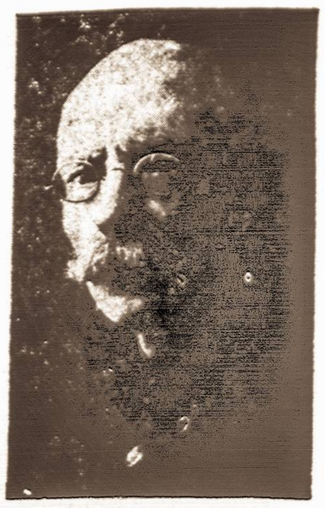

VL. PUTVINSKIS-PUTVYS

Lietuviškai, kaip ir kiti dvarininkai, kalbėti nemokėjau. Apie prasidėjusį tautišką lietuvių sambrūzdį negirdėjau. Lietuvių tautos idėja buvo man lyg ta Amerika, kol ji dar nebuvo atrasta. Man pačiam teko tą idėją atrasti, dedant nemaža vargo, nė žinote nežinant, kad ji jau seniai yra atrasta. Prie to privedė ilgas, kartais net tragingas vidaus gyvenimas.

Idėjos sugeba plaukti, plėstis, pasiekti savo tikslą kartais be žodžio, be rašto. Netikiu burtais, bet pats savo akimis esu matęs, kaip idėja žadino žmogų dideliu atstumu, be matomojo ryšio. Tat atsitinka, jei idėja yra tikra, gyva ir plaukia iš tvirtos, veiklios dvasios. Kartais tai vadinama "laiko dvasia". Dabar tik suprantu, kad tokia idėja mane buvo palietusi dar vaiko metais.

Mano šeimoje yra ilgos eilės protėvių, kovotojų dėl tėvynės ir laisvės, atsiminimas ir tradicija. Jie kovojo lenkmečiais. Jų patriotiškumas buvo lenkiškas. Šeimos dvasia anksti uždegė mano širdį, įrašė jausmą mano sieloje, kaip laišką popieriuje, bet lenkiškas to laiško adresas man buvo neprimtinas. Motinos įkvėptas man demokratiškumas traukte traukė prie liaudies. Širdis juto brukamajame man lenkiškume kažkokį melą. Ji troško švento, kilnaus tikslo, gyvenimo prasmės, bet kartu bodėjosi ir purtėsi lenkiškumo.

Ne vieta čia skųstis, kiek mane prikankino tos vidaus ristynės. Dabar atrodo, kad lengva buvo surasti tikrąjį kelią. Bet tai netiesa! Mano laimę buvo užstojusios keletas savo tautą pamiršusiųjų kartų. Lengva ir paprasta, kaip Kolumbo kiaušinis, atrodo kiekviena tiesa, bet tik tada, kai ji yra jau atspėta.

Dar esant jaunikiu man teko padėti ligoniui tėvui valdyti porą dvarų. Teko sueiti su visos apylinkės dvarininkų draugija. Iš jų atmosferos mano sielai pūtė nepakenčiamas vėjas.

Nesuprantama, bet graži liaudies kalba žavėjo mane ir traukė į save, lyg kokia paslaptis.

"Ameriką surasti" man padėjo patys dvarininkai. Iš jų išgirdau apie kažkokius "litvomanus", pusiau maištininkus, pusiau bepročius, kurie svajoja iš "chamiškojo žargono" "padaryti" kultūringąją kalbą. Jie esą nusistatę prieš "polską" tėvynę, leidžia kažkokius raštus Prūsuose ir t.t. **Surasta teisybė ir dvasios laimė. Sudeginom tiltą į praeitį: namie tik lietuvių kalba. Nuo mūs atšoksta visi dvarininkai.**

Žandarai atiminėjo maldaknyges. Kražiuose kazokai žudė žmones.

Širdis man virė ir galų gale pradėjo atspėti, kur yra mano teisybė ir laimė.

Kelmėje (Raseinių apskr.) buvo daug kontrabandininkų. Jie gabeno iš Prūsų manufaktūrą, arbatžoles, revolverius, maldaknyges. Pavyko surasti kontrabandininką, kuris vargais negalais suprato, ko iš jo reikalavau ir užgerą užmokesnį atnešė man lietuviškųjų laikraščių pundelį. Tai buvo "Apžvalga".

Mano rankos drebėjo iš džiaugsmo, palietus pirmą kartą užburtą brangenybę, tik deja: nemokėjau suprasti nė vieno posakio. Pradėjau mokytis "žemaitiškai" ir gabendintis daugiau Tilžės raštų.

1897 metais man pavyko surasti gyvenimo ir idėjų draugę — Emiliją Gruzdytę. Pradėjom kartu energingiau ieškoti priemonių įkūnyti savo svajonėms ir širdies troškuliui... Bet laikymas ant stalo vienas kitas neskaitomas lietuviškas raštelis tai dar ne tikslo atsiekimas. Reikalinga buvo kažkas didelio.

Čia likimas mums padėjo.

Į artimą kaimynų dvarą atvažiavo vaikų mokyti mano senas gimnazijos draugas, tuokart jau studentas juristas, susipratęs lietuvis Vincas Kalnietis.

Jis painformavo mus apie lietuvių atgijimą ir taip paprastai lengvai įšsprendė visą klausimą:

— Jei jūs jaučiatės lietuviais esą, tai kalbėkite lietuviškai, steikite lietuviškus namus, dalyvaukite visais būdais tautos gaivinimo darbe.

Lengva jam buvo taip kalbėti! Bet mums reiškė tai didžiausią perversmą. Mes tai norėjome įvykdyti palengva, pamažu, kada nors ateityje. Bet jausmas ir protas nugalėjo. Laukti negalima buvo. Mums jau buvo gimęs vaikas, ir jis savo lopšyje neturėjo girdėti garsų tos kalbos (t.y. lenkų kalbos. Red.), kuri jį skirtų nuo jo tautos. Jis turėjo būti laimikis, sveikinamas brangiais savosios kalbos garsais. Stojam į "litvomanus". Tiltą paskui save sudeginom: sugrįžimo nebepaliko.

Sunku aprašyti, kas pasidarė. Atšoko nuo mūs visi dvarininkai, kaip nuo užkrėstųjų kokia biauria liga. Pasidarė nepadoru su mumis pasipažinti. Trūko ryšiai su giminėmis, kaimynais, pažįstamais. Likę keli artimiausieji nuolankiai gailėjosi mūs ir stengėsi sugrąžinti į protą "nelaiminguosius vaikus paklydėlius". Mūsų pačių tarnautojai juokėsi iš pamišusiųjų "jaunųjų ponų" ir jų laužytos lietuviškos kalbos. Kiti iš jų įtardavo naujas ponų žabangas ir pastangas "įvaryti žmones į maišą".

Dievo apleistas kampelis. Drąsiai į gyvenimo audras. Ieškome idėjos draugų.

Gyvenome tuokart Šilo Pavėžupio dvare, Šaukėnų par.

Dar šiandien vargu bau rasis Lietuvoje daugiau Dievo apleistas kampelis už mūsų nelaimingąją Šaukėnų parapiją. Ką bekalbėti anais laikais! Beveik be sodžių. Vieni dvarai. Pora sulenkėjusių bajoriškų "akalicų". Tik ponai ir suvergėję, sulenkėję jų tamsūs tarnai. Menkos trobelaitės giriose. Tai buvo mūsų būsimoji dirva...

Kalnietis išvažiavo. Pasijutom su žmona vieni du, naujojo gyvenimo Robinzonu. Tačiau buvome du jauni, laimingi ir nebijojome kovos ir persekiojimų. Tam buvome pasiruošę.

Ilgainiui, ištačiau, ištroškom idėjos draugų, šilumos bei paramos. To reikalavo ir darbas: mūsų lietuviškoji propaganda labai nesisekė. Mūsų siūlomųjų knygų niekas neėmė. Bet kur rasti tų dvasios brolių! Jie buvo kažkur neapsakomai toli.

Mano žmonos sesuo Viktė tuokart Šiaulių gimnazijos mokinė, pranešė, kad esąs Šiauliuose gimnazijos mokinys L., susipratęs lietuvis.

Nudūmėm su žmona į Šiaulius susipažinti su L., bet šį kartą tai nepavyko. Jam, tur būt, pasirodė keistas kažkoks nepažįstamas, kurs nei iš šio, nei iš to prisispyręs nori susipažinti su juo. Gal įtarė mane šnipą esant. Iš tiesų taip galėjo panėšėti.

Netrukus po to, mums vėl nuvažiavus į Šiaulius, atėjo pas mus į viešbutį, nežinau kuriais būdais apie mus sužinojęs, studentas Augustinas Janulaitis. Buvo tai verdanti energija. Niekad nepamiršiu mūsų džiaugsmo! Ilgai kalbėjome su juo viešbučio kambaryje kaip geri pažįstami. Tur būt, nedaug šį kartą jis mus suprato, nes dar labai menkai kalbėjom lietuviškai. Vis dėlto nutarėm palaikyti su juo pažintį. Jau turėjom idėjos draugą. O tai buvo mums svarbiausia.

Jis smarkiai varė literatūros platinimą ir tarp kitų patarimų pakišo mums mintį statyti literatūrą iš Tilžės į Šiaulius.

Atsimenu, kaį jis vieną kartą įvedė mane į savo literatūros sandėlį. Kuo neapmiriau, balmės suimtas: pačiame miesto viduryje svirnelio kamaraitė buvo kimšte prikimšta draudžiamųjų spaudinių. Nuo to laiko pasijutom jau draugų rikiuotėje. Pasijutom atradę tikrąją tėvynę ir gavę iš jos pirmąją dovaną.

Šviesiam Povilo Višinskio atminimui.

Paskutinai įvedė mus į idėjinę brolijį ir apdalijo mus uždaviniais Povilas Višinskis.

(Nukelta į 6 pusl.)

Salomėja Narkėliūnaitė, kuri atvykusi iš Europos ilgesnį laiką dirbo Vienybės redakcijoje, Vienybės konkurse išrinkta kaip labiausiai pasižymėjusį laikraštininkę 1953 metais.

STUDENTŲ SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJA

Lietuvių Studentų Sąjungos Jungtinėse Amerikos Valstybėse visuotinis suvažiavimas, įvykęs 1954 m. vasario 2 — 3 dd. New Yorke, priėmė tokią rezoliuciją:

Lietuviškajai visuomenei

Suvažiavimas, atstovaująs lietuviškąją studentiją tremtyje, pasisako už lietuvių visuomenės darnesnį vieningumą Lietuvos laisvinimo darbe.

Lietuvių Studentų Sąjunga remia Pasaulio Lituvių Bendruomenės mintį.

Lietuviškoji studentija, suprasdama tinkamo visuomeninio darbo reikšmę, skatina savo nariuose ne tik gerą profesinį pasiruošimą, bet ir rengimąsi visuomeniniam darbui.

Būdama įsitikinusi savo einamojo kelio teisingumu, studentija tremtyje kreipiasi į lietuviškąją visuomenę, prašydama dėmesio šiam darbui ir tiek moralinės, tiek ypač materialinės paramos.

Studentijai

Suvažiavimas skatina aukštesniąsias mokyklas baigusį ar baigiantį lietuvių jaunimą siekti aukštojo mokslo, šiuo ruošiantis Lietuvos laisvės ir atstatymo darbui. Taip pat suvažiavimas ragina visus lietuvius studentus, lankančius Jungtinių Amerikos Valstybių aukštąsias mokyklas, iki vienos jungtis į Lietuvių Studentų Sąjungos eiles.

Suvažiavimas pasisako už lietuviškųjų ideologinių akademinių organizacijų darnaus ir pozityvaus bendradarbiavimo mintį. Būdami įsitikinę, kad tik vieni kitus suprasdami ir pažindami bendradarbiavimo pasieksime, skatiname lietuviškąją studentiją nevengti kultūringų diskusijų ir tais klausimais, kuriais mūsų nuomonės gali skirtis.

Suvažiavimas įpareigoja studentiją kiekviena proga kelti Lietuvos laisvės bylą ir atstovauti lietuviškajai kultūrai svetimųjų tarpe. Studentija ypač skatinama aktyviai įsijungti į Baltų Studentų Federacijos veiklą, siekdama stipresnio ryšio ateičiai su mūsų kaimyninių kraštų kolegomis.

Lietuviškoji studentija įpareigojama visomis savo išgalėmis konkrečiai prisidėti prie sąjungos metraščio leidimo.

Suvažiavimas aukštai vertina Chicagos ir New Yorko šalpos fondų darbą. Šiuos fondus studentija laiko pavyzdžiu visai lietuviškajai visuomenei ir nori už jų suteiktą akademiniam jaunimui paramą, išreikšti nuoširdžiausią padėką bei gražiausius linkėjimus ateičiai.

Suvažiavimo rezoliucijų komisija:

Jonas Bilėnas
Kęstutis Kudžma
Arvydas Barzdukas

●

MUMS rašo

Brangus Redaktoriau,

Esame labai dėkingi Vienybei už K. Drungos operacijai surinktų aukų apyskaitos paskelbimą. Apyskaitos, tilpusios 1953 m. lapkričio mėn. Vienybės numeriuose pilnumui išlaikyti, neatsisakykite paskelbti dar šį papildomą aukotojų sąrašą, kurių aukos Komitetą pasiekė po to, kai pirmoji apyskaita Vienybei išsiųsta.

Papildomai aukojo:

10 dol. — V. Pitkunigis, 3dol. — A. Diškėnas, 2 dol. — Petras Juška, 1 dol. — Al. Brazinskas.

Taip pat paskelbtoje apyskaitoje buo nurodyta, kad iš Chicagoje susidariusio atskiro Komiteto gauta 260 dol., ir iš LRS Chicagos I-jo Skyriaus — 60.50 dol. Kiek vėliau, Chicagos Komitetas prisiuntė dokumentus, iš kurių matyti, kad be čia paminėtų sumų, Chicagoje dar surinkta ir tiesioginiai Karoliui Drungai pasiųsta 758.50 dol. Tokiu būdu, iš viso Chicagoje surinkta 1079 dol. suma. Dokumentai prijungtį prie bendrosios apyskaitos bylos.

Visiems aukotojams ir talkininkams New Yorko Komitetas pakartotinai reiškia širdingą padėką.

Komiteto vardu

S. Mackevičius

Kovo 14 d. Lietuvoje bus vykdomi "rinkimai" į Sovietų Sąjungos Augščiausiąją Tarybą ir į Tautybių Tarybą. Augščiausiosios Tarybos rinkimams Lietuva padalinta į 10 rinkiminių apygardų, o Tautybių Tarybos — į 25 rinkimines apygardas. Iš kiekvienos apygardos bus renkamas vienas atstovas. Jau dabar pradedamos skelbti "soclenktynės" tarp paskirų įmonių tų "rinkimų" garbei.

**
*

Vilniaus "Viktorijos" avalynės fabriko darbininkų susirinkime pasiūlyti kandidatai į apylinkės rinkimų komisiją. Iš septynių "pasiūlytųjų", šeši rusai ir tik vienas gal lietuvis.

ATSAKYMAS VYTAUTUI ŠLIŪPUI

Vienybėje atspausdintame atvirame laiške kolega rašote apie mano pasišlykštėtiną lietuvių kalbos darkymą **svetimybėmis.** Mano kažkada rašytame straipsnyje priskaitėte virš keturiasdešimt svetimų žodžių, kuriems lengvai būtų galima rasti lietuviškus pakaitalus.

Buvau galvojęs į visą reikalą nereaguoti, tačiau įsivaizduoju, kaip turėtų jaustis Jury Komisija, premijavusi rašinį ir neatkreipusi dėmesio į tas nelemtas svetimybes...

Įvairių argumentų vietoje kolegai Vytautui Šliūpui noriu pastatyti keturis klausimus.

1. Iš penktos ar šeštos klasės prisimenu, koks yra skirtumas (terminologijos ir leistino vartojimo atžvilgiu) tarp svetimybių ir tarptautinių žodžių. Kolega duodate mano vartojamų "svetimybių" pavyzdžius, iš kurių atrodo, jog maišote šių dviejų terminų prasmę. Todėl, mielas prieteliau, žinant, kaip Jūs sielojatės ir greit puolate į pasišlykštėjimą, norėtųsi paklausti, kaip tektų traktuoti šį mažą nesusivokimą lietuviškoje terminologijoje?

2. Kolega tvirtinate, jog visoms mano "svetimybėms" lengva surasti lietuviškus pakaitalus. Įdomu, kaip lengvai išverstumėte kad ir tokį mano vartotą tarptautinį žodį, kaip subjektyvumas? Kažkada skaičiau subjektyvizmo sąvokos aiškinimą — filosofas — relatyvistas Bernard Heyel ta proga prirašė virš pusantro šimto puslapių. Tikiu, kad iš keturiasdešimt mano vartotų nelietuviškų, tačiau tarptautinių žodžių didžiausia dalis yra tokių, kurie nejuokais atšaldytų jaunatvišką "vertėjo" entuziasmą. Juk ar ne daug vargo suteiktų, pavyzdžiui, kad ir tokie žodžiai, kaip civilizacija, kultūra, inžinerija, technika, hipotetinis, sintetinis, elektra, kapitalizmas, socializmas ir kiti?

3. Didelė dauguma šių visų žodžių yra moksliški terminai. Jie yra vartojami lietuviškose mokyklose, ir todėl kartoju paskutiniame LSS visuotiniame suvažiavime iškeltą klausimą: "Ar bus tikslu, kai kiekvienas studentas pradės pagal savo skonį versti mokslišskus terminus? Kiek tada jų turėsime?

4. Mielas prieteliau, Jūs būkštaujate dėl nelietuviškų žodžių, tačiau be jų taip pat neapsieinate. Manau, jog sutiksite, kad tokie Jūsų vartojami žodžiai, kaip kolega ar studentas irgi nėra lietuviški.

Baigdamas, noriu Jus pagirti, kad nesate abejingas visuomeniniams klausimams ir juos labai drąsiai keliate. Sveikinu ir turiu vilties, jog ateityje gal nenuleisite rankų, o padarysite savo labai laukiamą įnašą į lietuvių studentų kultūrinį bei visuomeninį darbą. Mums tokiu vyrų tikrai reikia!

Tikiu, kad taupydami savo laiką ir laikraščio popierių, "svetimybių" klausimą laikysime baigtu.

Su nuoširdumu,

Jonas A. Bilėnas

TĖVYNĖ LAUKIA MŪSŲ TALKOS

Vykdydami VLIKo Tautos Fondo Valdybos ir JAV Lietuvių Bendruomenės LOKo narių visumos nutarimus, skelbiame aukų rinkliavos **į Tautos Fondą** vajų. Kviečiame visus lietuvius stoti **į talką Lietuvos vadavimui** prašome aukoti **Tautos Fondui** nors mažą dalelę savo pajamų.

Pradedame platinti **Tautos Fondo** išleistus **Lietuvio pasus ir ženklelius.** Pirkdami, lipindami įsigyjamus ženklelius į Lietuvio pasus, simboliškai ir istoriškai įžymėsime savo auką Lietuvio pase, tokiu būdu įrodydami faktą, jog remiam Lietuvos laisvinimo reikalus.

Prašome visus lietuvius stoti **į aukų rinkliavos vajų:** įsigyti Lietuvio pasus ir ženklelius. Prašome parapijas, draugijas, klubus ir organizacijų skyrius — visus lietuvius **į talką aukų rinkliavos** — remti vajų aukomis, darbu ir moraline parama.

Stipriai tikėdami Amerikos lietuvių meilę senajai tėvynei, noru remti Lietuvos išlaisvinimo veiklą, drįstame kreiptis ir prašyti aukoti **į Tautos Fondą,** įsigyjant Lietuvio pasą ir ženklelių. Prašome visus lietuvius, parapijų, draugijų, klubų ir organizacijų narius kreiptis **į JAV LB LOKo Finansų** Komisijos narį, A. S. Trečioką, 315 Walnut St., Newark 5, New Jersey, Lietuvio pasų ir ženklelių administratorių, taip pat **į JAV LB Apylinkių, Apygardų valdybų narius,** seniūnus ir įgaliotinius, kurie aprūpins visus Lietuvio pasais ir ženkleliais. Laukdami nuoširdaus amerikiečių lietuvių rėmimo aukų rinkliavos **į Tautos** Fondą, turime vilties sulaukti visų paramos.

JAV LB LOKo Finansų Komisija:

Walter M. Chase, pirm.
J. Valaitis, sekr.
V. Balčiūnas,
J. Balazaras
A. S. Trečiokas
Dr. P. Vileišis

IŠ SKAUTŲ GYVENIMO

Tarptautinis Skautų Biuras iš Londono praneša, kad pasaulinis skautų suvažiavimas (jamboree) bus 1955 m. Kanadoje. Tokie tarptautiniai skautų suvažiavimai vyksta kas 4 metai. Paskutinė jamboree įvyko Austrijoje, kur lietuvius atstovavo Diepholzo skautai. Gausiausiai lietuviai buvo atstovaujami šeštojoj jamboree, kuri įvyko 1947 m. Prancūzijoj. Tarp 47,000 skautų iš 50 kraštų, dalyvavo 81 lietuvis iš vakarų Vokietijos. Tikimės, kad Kanadoje lietuviai bus gražiai atstovaujami, nes lietuviška skautija tame krašte yra labai stipri.

1957 m. sukaks 50 m. nuo to laiko, kai Baden Powell Anglijoje pradėjo skautybės sąjūdį. Ta proga Anglijoje įvyks didžiulė "auksinė jamboree".

Yra paruoštos ir skautų vadovybės patvirtintos religinės programos įvairaus amžiaus skautams. Šias programas ir daug kitos įdomios medžiagos galima rasti sausio mėn. Skautų Aide.

Su Vasario 16 gimnazija iš Diepholzo į Rennhofą persikėlė ir Diepholzo skautai. Tuojau buvo gautas skautų tuntui būklas, kuris tačiau turės būti pataisytas ir sutvarkytas jki bus galima juo naudotis. Visuomenė ir skautai Vasario 16 d. sueigų metu kviečiami pagal įšgales paaukoti Vokietijos skautams. Aukas galima siųsti ir tiesiog — sktn. Adolfas Venclauskas, (20a) Hannover — Kleefeld, Hegelstr. 6, West Germany.

TURITE VAIKŲ, AR TURIT JIEMS

LIETUVOS ISTORIJĄ?

Ši knyga tik dabar išėjo iš spaudos. Be jos negalite apsieiti namuose, jei norite savo vaikus supažindinti su savo krašto ir savo tautos praeitimi.

Knygą parašė istorikė Dr. V. Daugirdaitė-Sruogienė. Ji taikoma mūsų lituanistinėms mokykloms, bet lygiai įdomi ir visiems, besidomintiems Lietuvos praeitimi. Knyga didelio formato, 200 psl., gausiai paveiksluota, su Vytauto Didžiojo laikų Lietuvos žemėlapiu, įrišta į kietus viršelius. Kaina — 3 dol. Užsakantiems knygą didesniais kiekiais daroma nuolaida. Užsakymus ir pinigus siųskite:

TERRA
748 WEST 33rd STREET, CHICAGO 16, ILL.

REIMANN & BRESSE
Didžiausia vokiečių baldų prekyba

AUKŠTOS KOKYBĖS BALDAI
Didelis baldų pasirinkimas 7-niuose aukštuose
Baldai miegamiesiems, valgomiesiems kambariams, salionams virtuvėms ir t.t.

1495 3rd Ave. (Tarpe 84 ir 85 gatvių)
Tel. RE 4-7040—41 New York 28, N. Y.
Atidaryta 9-6 kasdien, 9-9 šešt.

BŪKITE SVEIKI

Draugui ir sau sveikatos knyga—vadovas

kurią parašė ir jau išleido **Dr. Steponas Biežis.** Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: **kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.**

Ši svarbi knyga privalo rastis kekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisiuntimu. Tuojau užsisakykite. Užsakymus siųskite knygos autoriui:

DR. S. BIEŽIS, 3241 W. 66 Place, Chicago 29, Ill.
Telefonas—Republic 7-7868.

LIETUVA
15 PAŠTAS 15
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS STAMPŲ
Iš Visų Šalių
ARTHUR FENDLER
112 West 42th Street
New York 19, N. Y. Tel. CO. 5-7981
Specializuojamės Lietuvos stampomis
Senomis ir Naujomis

Dr. Inž. JURGIO P. JANKAUSKO IŠRADIMAS AUTOMOBILISTAMS

Dipl. inž. Kazys Krulikas

Am. Liet. Inžinierių ir Architektų S-gos New Yorko skyriaus narys dipl. inž. Jurgis Platonas Jankauskas 1953 metų pabaigoje užpatentavo labai svarbų ir visiems automobilių vairuotojams naudingą bei reikalingą išradimą — apsaugos prietaisą prieš automobilių slydimą — "Safety-skid", kuris visiškai panaikina jų slydimą slidžiuose keliuose. Slydimas (sklendimas) įvyksta dažniausiai tais atvejais, kai važiuojantis automobilis stabdomas, ypatingai staiga, arba pradedant važiuoti iš vietos, slidžiuose keliuose.

Šis išradimas praktiškai buvo bandomas firmos "safety-skid" (52 Main St., South River, New Jersey. Tel. South River 6-2660), kurioje jau ilgesnį laiką ir dr. inž. J. P. Jankauskas darbuojasi ir šiai firmai savo patentą yra pardavęs. Bandymas pradėtas 1952 m. rugsėjo mėn. New Yorko apylinkės keliuose, kai tie keliai buvo padengti sniegu ir ledu, o taip pat buvo bandoma ir ant kelio padengto muilo skiediniu.

Penkiasdešimčiai šios srities specialistų — ekspertų iš New Yorko ir New Jersey stebint, automobilis aprūpintas šiuo prietaisu bandymo egzaminus išlaikė užtikrintai. Ta proga tilpo šio naudingo išradimo įvertinimas amerikiečių spaudoje. Šis išradimas jau demonstruojamas ir per televiziją, dabar yra gamyboje ir rinkoje pasirodys jau šiais metais.

Nebuvo atsitikimo visų bandymų metu, kad šis apsaugos prietaisas nevejktų užtikrintai be slydimo sustabdydamas automobilį.

Apsaugos prietaisas automatiškai reguliuoja hidraulinius stabdžius ant mašinos užpakalinių ratų, kuriuos neleidžia slysti ir tuo pačiu sulaiko mašinos sklendimą. Toks apsaugos prietaisas vienodai ir gerai reguliuoja hidraulinius stabdžius prieš slydimo pavoju visų firmų automobiliuose arba sunkvežimiuose, o taip pat automobiliuose lygiai gerai — bėgiu keitimą vykdant rankiniu būdu, lygiai turinčius automatišką transmisiją. Vartojant saugančias nuo slydimo padangas arba ant padangų grandines, šis naujas išradimas prie automobilių dar geriau veikia ir efektingiau slydimo pavojų pašalina bei saugumą padidina.

Nėra skirtumo veikimo rezultatuose, automobiliui važiuojant lygiu keliu, į kalną ar į pakalnę, tiesiu keliu ar staigiomis kreivėmis.

Šio naudingo ir būtino priedo kaina bus mažesnė kaip automobiliuose vartojamo radijo aparato, arba šildymo įrenginio, t.y., apie 50 dolerių. Jo primontavimas prie mašinos geram mechanikui truks apie porą valandų bet kokioje moderniškai įrengtoje automobilių taisymo dirbtuvėje. Šio išradimo dėka bus išvengta daugybė nelaimingų slydimo atsitikimų, kurių 1952 m. vien tik New Jersey valstybės keliuose užregistruota virš 5000.

Šio išradimo svarbą aš tuo labiau suprantu ir vertinu, kadangi nuo šios rūšies nelaimingo atsitikimo, automobilių vairuojant valdiškam 15 metų patyrusiam šoferiui, 1941 metų žiemos metu Lietuvoje ant slidaus ir kalnuoto Aukštadvario — Stakliškių vieškeliu, buvau sužeistas į veidą, o žymes tebenešioju ir dabar.

Safety-skid išradėjas dr. inž. Jurgis Platonas Jankauskas yra gimęs 1907 m. Petrapilyje. Jo tėvas Platonas Jankauskas buvo žymus teoretinės mechanikos daktaras ir profesorius Transporto Inžinerijos Institute Petrapilyje ir Vytauto Didžiojo Universiteto, Technikos Fakultete, Kaune.

Dr. inž. Jurgis P. Jankauskas baigė Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune, mechanikos diplomuotu inžinieriumi ir įsigijo inžinerijos daktaro laipsnį. Dr. J. Jankauskas dėstė Vytauto Didžiojo Universitete Kaune termodinamiką, braižomąją geometriją ir vidaus degimo variklių kursą.

Vokietijoje, tremties metu, dėstė UNRRA Amatų Mokykloje Automobilizmo ir vairavimo kursą, o taip pat parašė ir išleido dvi knygas apie automobilių vairavimą — "Važinėjimo Menas".

I Ameriką atvyko 1948 m. ir šiuo metu su žmona ir dviem vaikučiais gyvena New Yorko mieste. Jo adresas: Dr. J. P. Janskauskas, 600 W. 136th St., New York City 31, N. Y. (Tel. AU 6-8629).

KAS VYKS Į MASKVOS DEKADĄ

Pagaliau aiškėja, kad lietuvių literatūros ir meno paroda Maskvoje numatyta šių metų sausio mėn. pabaigoje. Tiksli data, po apie pusantrų metų spėliojimo, vis dar nesiryžtama skelbti.

Programos cenzūruoti buvo atvykusį iš Maskvos speciali komisija su Sovietų Sąjungos Kultūros Ministerio pavaduotoju priešaky.

Į Maskvą vyks ir Kipras Petrauskas. Tarp kompozitorių reprezentantų minimi Juzeliūnas, Balsys, Dvarionas, Klenickis. Dailininkus reprezentuos tarp kitų Galdikas, Jacevičiūtė, Grajiovas, Rozentalis. Iš operos solistų minimi: Petraškevičiūtė, Ščubakova, Stasiūnas, R. Siparis, Zabulėnas, Česas, Saulevičiūtė ir dirigentai Geniušas ir Žiūraitis. Bus rodoma A. Račiūno opera Marytė (parašyta pagal užsakymą pereitais metais), Juzeliūno baletas Ant marių krantelio, Borodino opera Kunigaikštis Igoris, taip pat Verdi Traviata. Traviatoj Violetą dainuos Nina Ščubakova, Alfredą — Česas, Žermoną — Kostas Ilgalis.

Dramą rodys A. Guzevičiaus — kadai čekisto, dabar rašytojo ir kultūros ministerio — inscenizuotą Kalvio Ignoto Teisybė. M. Gorkio Priešus, A. Griciaus Išvakarės ir Beaumarchais Figaro vestuvės. (Šiuos pastaruosius du dalykus vaidins Kauno dramos teatras.). Dalyvaus ir kamerinis kvartetas: Eugenijus Paulauskas, Kornelija Kalinauskaitė, Jurgis Fledžinskas ir Mykolas Šenderiovas. Trio programoje dalyvaus ir pianistas S. Vainiūnas.

***

"Stikliųjų Gonkų" autorius Julius Butėnas, buvęs mokytojas, dabar "Tarybinis rašytojas", paminėjęs J. Krikščiūno-Jovaro gimtadienį, prisiminė ir kalbininko Jono Jablonskio 93-čiąjį gimtadienį. Trumpai peržvelgęs J. Jablonskio nuopelnus lietuvių kalbos srityje, tuo ir pasitenkino, nesuradęs kabliuko J. Jablonskiui "revoliucionierium" paversti.

***

Lietuvoje dabar yra 35 muziejai, iš kurių 30 — kraštotyros muziejai. Tarp kraštotyros muziejų, kaip pasižymėję, minimi Mažeikių, Telšių ir Marijampolės (nebėra žymiųjų tarpe Šiaulių Aušros muziejaus, kurio eksponatų daugumą, kaip buvo karo metu iš Šiaulių išvežiota į kaimus apsaugai, taip ir tebėra nesurinkti. Neminimas tarp žymesniųjų ir buvęs Panevėžio Kraštotyros Muziejus).

Mažeikių muziejaus vedėju yra Jonas Baranauskas. Gal to muziejaus pasižymėjimo pagrindas yra tas, kad jame daug fotografijų iš pogrindinės komunistinės veiklos Lietuvoje... Bet yra jame ir "kirvukų", tautodailės dalykų ir net "Adomo ir Jievos" bei didelė šv. Petro statula...

Lietuvi! Neleisk mažiems kasdieniams rūpesčiams nustelbti didžiosios Tavo prievolės — prievolės pavergtam Tėvų Kraštui. Aukok jo laisvinimo darbams paremti.

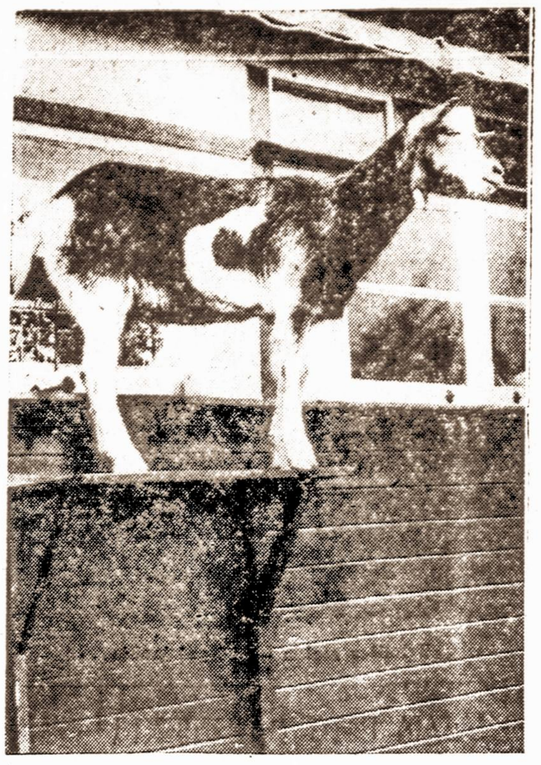

Ožys Londono zoologijos sode.

Vl. Putvinskas-Putvys

Atkelta iš 3 psl.

Didžiuojamės galį jį pavadinti mūsų netarpišku vadu. Nors jis netarpiškai nenešiojo knygų ant nugaros per sieną, bet, dirbdamas kitus darbus, buvo uolus ir literatūros platinimo organizatorius, daugiausia plačioje Šiaulių apylinkėje.

Daug kartų stengiausi atspėti, kur yra to dvasios galiūno jėgos paslaptis. Jei būtų liepęs kam šokti į ugnį, tur būt, būtų paklausyta. Ir išties: jo įtakoje eita į ugnį, kad ir netiesiogine to žodžio prasme. Jo patarimai, duodami švelniu, ramiu balsu, pasižymėdavo nepaprastu taktu ir buvo kaip įsakymai. Nepaprastai skaisti Povilo siela visai nepažinojo ambicijos. Jis, rodos, nejuto savęs, kaip atskiro asmens, bet buvo tik tautos sielos dalelė ir jos vardu veikė. Jis dirbo dėl idėjos, bet ne ambicijos skatinamas. Tur būt, dėl to žmonės taip noriai ir lengvai pripažindavo jo moralę viršenybe. Priežastis, dėl kurios mes šiandien taip mažai apie Višinskį žinome, yra ta, kad jis, daug dirbdamas, nė kiek nesirūpino savo ambicijos patenkinimu. Neturėdamas savimeilės, jis darbavosi tyliai, vengdamas efektų. Didis žadintojas, Višinskis, veikė per kitus, nesirodydamas ir palikdamas kitam nuveiktojo darbo garbę.

Su Gabriele Petkevičaite ir Julija Žymantiene jie buvo nutarę "nepaleisti iš rankų dvarininkų Putvinskių, kurie nori būti lietuviais."

Ir mes nebėgom iš jų rankų, nes tai buvo mūsų pačių troškimas.

Mokydamas vaikus Kurtuvėnuose pas grovą Plioterį, P. Višinskis buvo įsteigęs pas mus šilo Pavėžupyje (10 km nuo Kurtuvėnų) lyg savo lietuviškąjį štabą ir agentūrą. Čia jo buvo kviečiami slapti suvažiavimai ir šiaip susirinkimai. Čia susieidavo jis su reikalingais žmonėmis ir darbo draugais. Paskirtu laiku iš tolo sueidavo pradedą rašyti "jojo sakalėliai" su savo rankraščiais, klausyti jo ir bendrosios kritikos, gauti nurodymų. Dvaro aparatas, — arkliai ir mes patys, — kiek reikėjo, buvo Povilo žinioje.

Didysis literatūros traktas. Pikti priešai prie vieno stalo. Kontrabandos tvarkymas. Sandėliai miške. Atsargumas gėdos nedaro.

Maždaug iki 1900 metų gabenome literatūrą atsitiktinai, vis didindami jos skaičių ir, pagal reikalą, kaskart dažniau. Nuo to laiko, jau įgavę prityrimo, stengėmės sutvarkyti gabenimą sistematiškai ir taisykliškai, kad pašto transportai eitų maždaug kas mėnesį.

Prisimenu tų laikų juokingą mano ambicijos jausmą: aš norėjau "monopolizuoti" Tilžės Šiaulių ruožą. Vadinasi, pastatyti tvarkingiau gabenimą, negu kiti, ir patenkinti visus, kad kiti būtų nereikalingi. Už "paštą" jokio piniginio atlyginimo nebuvo ir visas išlaidas teko sumokėti patiems.

Idėjinių kontrabandininkų mūsų apylinkėje nebuvo. Teko naudotis profesiniais. Ilgainiui išsispecializavo ir geriausias kontrabandininkas buvo Penikas, mano kaimynas.

Penikas, nors neidėjinis lietuvis, bet vis geriau, negu paprastas "šmugelninkas". Nepaprastai energingas ir gudrus, jis varė kontrabandą ne tik dėl pinigų, bet ir dėl kažkokio ypatingo įniršimo ir pamėgimo. Kiek man pavyko jį suprasti, jame virė instinktyvus protestas prieš prispaudimą. Tas jausmas buvo patenkinamas, darant tai, kas draudžiama.

Nuolat žandarų gaudomas ir dažnai kratomas, jis, kaip žaltys, praslinkdavo jiems tarp pirštų ir nepražudė nė vieno transporto.

Būdavo juoko iš santykių su žandarais. Pavyzdžiui: Kelmės žandaras (buvo toks neaukštas, juodas, įsiutęs juodašimtis) sutinka Peniką karčiamoje ir, pliauškindamas per petį, klausia:

— Na, Peniks, kada važiuosi į Prūsus?

— Ai, ponuli, aš ir žinote nežinau, kur tie Prūsai yra, bet jeigu tamstos mylistai ko reikia, taj prašau duoti pinigų, gal aš kaip nors ir surasiu reikalingą tavorą.

— Oi, Peniks, Peniks, kliūsi tu man kada nors su visais tavorais ir be pinigų, — atsakydavo žandaras.

Pikčiausi priešai išgerdavo čia pat po burnikę ir eidavo kiekvienas įtūžes varyti savo darbo: vienas šmugeliuoti, kitas gaudyti.

Knygų statymo technika susidarė savaime paprasta:

Šiauliuose tais laikais, šelpiant ir globojant gr. Vladimirui Zubovui lietuvystę, susidarė nemaža lietuvių inteligentų kolonija.

Taigi iš ten, dažniausiai per Višinskį, gaudavom keletą, kelioliką reikalaujamos literatūros sąrašų bei užsakymų.

Surašius visus sąrašus į vieną, siųsdavom jį per Peniką į Tilžę Mortai Zauniūtei.

Gautąją iš Zauniūtės literatūrą Penikas padalydavo į kuprines, t.y., į patogius nešti pundžiukus, maždaug po 40 — 50 svarų, ir pavesdavo savo žinomiems agentams pernešti per pačią sieną. Paskui jau, šioje pusėje, paskirtoje vietoje, kur miškelyje, susirinkdavo kuprines į savo vežimėlį ir atveždavo į mūsų, Graužikų dvarą, netoli Kelmės. Iš čia aš pats arba manoji, be vežiko veždavau į Šilo Pavėžupį. Čia reikėjo literatūrą išskirstyti ir sudėti pundeliais pagal užsakymus ir traktus. Tai buvo įdomiausias ir pavojingiausias momentas.

(Bus daugiau)

Žinios iš Lietuvos

Komunalinio Ūkio Ministerija eilėje rajonų centrų stato vienodo tipo administracinius pastatus rajonų administracijos įstaigoms. Pastatai dviejų augštų, sakoma, puošnūs... Jau esą užbaigti Šalčininkų, Užvenčio, Varnių ir Daugų tokios rajonų "gubernatūros". Penkiuose rajonuose jos pastatytos anksčiau, o devyniuose dar statomos. Miestų rajonų komitetai pereitais metais baigę statyti gyvenamųjų namų 9000 kv. metrų gyvenamojo ploto (apie 250 nedidelių butukų visuose Lietuvos miestuose). Vilniuje, Neries pakrantėje esąs statomas 70 butų gyvenamas namas, o šalia žadama pradėti dar vienas 100 butų namas. Prienuose ir Troškūnuose esančios baigiamos statyti pirtys Po 100 vietų pirtys esančios baigiamos statyti pirtys Plungėje ir Šiauliuose (prieš pora dienų buvo iškilmingai paskelbta, kad Šiauliuose ta pirtis jau pastatyta...). Šiais metais žadama pastatyti pirtis Salantuose, Sedoje, Šalčininkuose, Kazlų Rūdoje, Molėtuose... Gyvenamųjų namų visoje Lietuvoje rengiamasi statyti apie 200.

***

Kazys Jackūnas yra Mokslo Akademijos gyvulininkystės ir veterinarijos instituto mokslinis bendradarbis.

***

Kirovo vardo žvejų artelės (prie Kuršių Marių) nariai 1948 metais vidutiniškai uždirbę po 8,500 rublių per metus, bet 1953 metais uždarbis buvęs jau labai geras ir žvejai uždirbę vidutiniškai jau po 10,000 rublių per metus. Žvejas Gelžius uždirbęs net 30,000, o štaras ir Liliškis po 14—15,000

Kad vidurkis būtų 10,000 rublių, šalia štaro ir Liliškio turėjo būti bent po vieną toki, kurie uždirbo tik 6 ar net 5 tūkstančius, o šalia Gelžiaus turėjo būti net penki toki, kuriems teišėjo po 6,000 rublių už metus, t.y., po 500 rublių per mėnesį.

10,000 rublių uždarbio vidurkis reiškia — 833 rubliai per mėnesį, o tai, pagal turimus duomenis apie rublio perkamąją galią, yra maždaug tas, kas Lietuvoje buvo 83 litai. Tada toks uždarbis būtų buvęs laikomas labai skurdus. Dabar žvejai laikomi uždirbą daug geriau, negu pramonės darbininkai, nekalbant jau apie žemės ūkyje dirbančiuosius.

Vykdydamos "naują ekonominę politiką", miestų "kooperatinės" prekybos įmonės pradėjo priminėti iš kolūkių mėsą, pieną, sviestą ir sūrius parduoti komiso pagrindais. Kolūkiai taip produktus gali parduoti tada, kai jų lieka atlikus privalomas duokles daug žemesnėmis kainomis.

Būdinga, kad į Vilnių komiso pagrindais parduoti produktus gabena kolūkiai ne tik iš Vievio rajono, bet net ir iš Dusetų, Viliampolės, Panemunės (Garliavos), Šiaulių ir Alytaus rajonų. Kadangi tokia komisinė parduotuvė tikrai yra Panevėžyje, tai būtų keista, jei jų nebūtų Kaune ir Šiauliuose. Kaip Vilnius pritraukia produktus iš šių miestų pačių parankčių?

***

Už du milijonus rublių Plungės MTS tikisi šiais metais pasistatyti tipines remonto dirbtuves, mašinoms garažą ir sandėlį.

***

Kadangi bulvių stinga, yra nutarta sudaryti paskatinimo sąlygas, kad bulvės noriau ir rūpestingiau būtų auginamos. Tačiau tos paskatinimo priemonės normaliame gyvenime būtų labai silpnos: jos gali vilioti nebent tik nuolatiniame skurde gyvenančius. Būtent, kolūkis, pardavęs bulves, 25% gautų už jas pinigų turi teisę išdalinti prie bulvių auginimo dirbusiems, kaip avansą jų metinio uždarbio sąskaiton. Bet tas avansas yra irgi apribotas: jis negali būti didesnis, kaip 15% jau uždirbtos nuo metų pradžios sumos, ir nedidesnis kaip 10% sumos, uždirbtos prie bulvių bei daržovių auginimo. Matyt, avansą gauti yra svarbu, jeigu jis laikomas paskatinimo priemone.

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City
Telef. MUrray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus: ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L.I.
Telef. Bay Shore 7-3710
Susitarus: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

DR. F. M. BINTAKYS
16 Linden St.
Brooklyn, N. Y.
GLenmore 5-3012
VALANDOS: Kasdien nuo 11 iki 1 ir nuo 6 iki 8. Šeštadieniais nuo 11 iki 2. Sekmadien. pagal susitarimą.

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS: 2 — 3 popiet, 6 — 8 vakare. Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus. Tel. VIrginia 9-6125

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 1 — 8 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. EVergreen 7-6868

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS: 1 — 7 val. susitarus. Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždarvta.

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 2 — 9 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. Ofiso STagg 2-0706, Namų — Jamaica 6-3834

JOHN DERUHA, M. D.
Odos niežėjimas ir išbėrimai. Tulžies ligos. Galvos skaudėjimas, nemigas, jausmų komplikacijos, jautrumas, širdies ir skilvio ligos.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buvęs Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų ąštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS - ELEKTROTERPIA
Nuo 10 val. ryto iki 6 v. p.p. Čia pat moterų ligų gydytojas
Priėmimo val. antr., treč. ir penkt. nuo 10 v. r. iki 6:30 v. v.
220 EAST 12th ST., NEW YORK 3, N. Y.
(Tarp 2nd ir 3rd Ave.) Tel. AL 4-4437

Prilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
X. STRUMSKIS, savininkas
322 Union Avenue,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089
Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
TREČIADIENIAIS, NUO 9:30 IKI 10 VAL. VAK.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
Telefonas: EVergreen 4-9293
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

HERBERT & BLOOMFIELD, Inc.
AUTOMOBILIAI — NAUJI

SUNKVEŽIMIAI (TROKAI) vartoti
FINANSUOJA BANKAS
Autorizuotas
TAISYMAS FORD DALYS
Lietuvis JUOZAS E. ARBAČIAUSKAS,—Sav.
CHARLES H. BLOOMFIELD,—Sav.
110 Hempstead Turnpike, Franklin Square, L. I., N. Y.
Tel. HE 2-3800

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

PABĖGĖLĖ

(Atkelta iš 5 pusl.)

Ji tankiai kvėpavo, krūtinė kilnojosi prieš pat Alfonso akis. Jam pradėjo darytis trošku, atrodė, jog kambary permaža oro, kraujas mušė į galvą, nebesižinojo ką daras. Valia ėmėm apleisti, nes pagunda buvo perdaug didelė, perdaug artima ir... perdaug graži. Iki tol dar kovojo pats su savim, dar valdėsi, tikėdamasis nugalėti žmogiškąją silpnybę, tą nenuoramą "aš." Bet kuo toliau, tuo kova buvo sunkesnė, tuo labiau skendo kažkokiuose rūkuose, skendo savyje.

Staiga subaršk eno į duris. Gertruda stirnos vikrumu šoko ant kojų ir beregint dingo miegamajame. Alfonsui dar nesusiorientuojant ką daryti, durys prasivėrė ir jose pasirodė Gertrudos motina.

— Gertruda... kur tu? Man vienai nejauku, žinai... aš bijau griaustinio. Oo-o! Atsiprašau!... — pastebėjusi Alfonsą pradėjo trauktis atgal.

— Nieko, nieko!... — tarė jis sumišęs ir ėmė rinkti pabirusias nuotraukas. — Prašau...

— Aš čia, mama! — šūkterėjo iš kito kambario Gertruda. — Aš tuoj...

— Tiek to... — suirzgusi tarė motina. — Aš maniau, kad tu viena! Tiek to... — ir greit apsisukusi vėl išėjo.

Alfonsas girdėjo, kaip ji lėtais žingsniais nuėjo koridorium ir nulipo laiptais žemyn. Buvo bebandas ją sulaikyti, bet priėjes prie durų apsigalvojo ir vėl sugrįžo prie nebaigtų rinkti nuotraukų. Iš miegamojo vėl grįžo Gertruda, ji dabar buvo užsivilkusi tamsia suknele, ant kaklo grandinėlės nebebuvo.

— Atleisk... Alfonsai! — tarė ji nedrąsiai priėjusi. — Aš labai bloga moteris. Labai bloga!...

— Neturiu ko atleisti tu, mano Afrodite! — šypsodamasis atsakė Alfonsas ir pamažu apkabino. — Aš turiu tik prašyti to paties kaip ir tu: atleisk man! — ir stipriai pabučiavo.

— Ne, ne!... Ne dabar! — lengvai atstūmė ji, bet nepasitraukė. — Supranti... motina... pats matei. Ji vėl gali kiekvienu momentu.

(Bus daugiau)

DĖMESIO

Mūsų laikraštyje pastebite skelbimus įvairių firmų, kurios pasiūlo mums daugeli reikmenų. Daugelis frimų mūsų laikraštyje skelbiasi jau ilgas laikas, todėl tas firmas, jų savininkus, pažįsta daugelis mūsų skaitytojų. Tie, kurie skelbiasi mūsų laikraštyje, eina su pasiūlymu į mūsų tarpą ir nori užsitarnauti mūsų pasitikėjimą. Jau kuris laikas mūsų laikraštyje pastebite:

Adolph Schrager, 1647 Second Ave., New York, N. Y. Daugelis skaitytojų šią firmą pažįstate. Jos savininkas yra pats Adolph Schrager. Jis tame baldų prekybos versle užaugo, jo tėvas turėjo didžiulę baldų prekybą Berlyno centre. Adolph Schrager baldų dirbimo ir prekybos išmoko iš savo tėvo.

A. Schrager baldų prekyboje randi naujausios mados ir geriausių firmų baldus. Čia jų didžiausias pasirinkimas. Kiekvienam reikalui čia randi gerą ir skonjui patinkamą baldą ir viso buto ar namo apstatymui baldus. Be to, labai svarbu, kad A. Schrager pats asmeniškai padeda sutvarkyti pirkinio finansavimus.

Pirkę baldus šioje prekyboje keliais atvejais yra patvirtinę savo pasitenkinimą.

Šiuo laiku kaip tik vyksta didesnis pardavimas, nes gauta naujos gamybos baldų. Kas perka dabar, gauna ir tinkamą nuolaidą. Sk.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
(Kabaretas)
BARAS, RESTORANAS,
SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams etc.
Vyt. BELECKAS,
savininkas

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

ADOLFO SCHRAGER'IO
BALDAI
SCHRAGER'IS ASMENIAI
SUTVARKO VISUS REIKIAMUS FINANSAVIMO PALENGVINIMUS
Apžiūrėkite baldus ir įsitikinkite, kaip verti tie baldai prašomos kainos.
Didelis pasirinkimas vienerių ir dvigubų lovų, miegamųjų, salonų ir valgomųjų kambarių baldai, virtuvės baldai, ištraukiami baldai, paveikslai ir kita namų apyvokai.
Jei gerus ir gražius baldus nori — juos gausi pas Schrager!
BALDAI
1647 Second Ave., N.Y.C.
(Tarpe 85 ir 86 St.) Tel. RE 7-2850

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Patogus privažiavimas:
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 3-2613
BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave. Stoties

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
KLEEN KOL COAL CO.
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius — ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. — J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

MARCY FUNERAL HOME, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Namai pardavimui

TURIME PIRKĖJŲ didesniems bei mažesniems žemės sklypams. Pageidaujama, kad būtų Long Islande, Westchester County arba šiaurinėje dalyje New Jersey valstybės. Galime gauti geras kainas, jeigu žemė tinkama. Pastatai nebūtini. Kas turite sklypą ir manote jį parduoti, kreipkitės pas **ORMAN & MICHELSON, 111-15 Jamaica Avenue, Richmond Hill, N. Y.,** arba telefonuokite VIrginia 9-0842. Liepos ir rugpiūčio mėnesiais raštinė uždara trečiadieniais.

ORMAN & MICHELSON
Real Estate - Insurance
111-15 Jamaica Avenue
Telefonai
VI 7-4111—FL 4-2729—VI 9-0842

AUKSINĖ PROGA už pusę kainos nusipirkti namus Jersey City, N. J. Du butai, dvi krautuvės, 14 kambarių. Centralinis šildymas ir visi patogumai. Mėnesinės pajamos 450 dol. Savininkai išvyksta. Dėl informacijų telefonuoti: EV. 8-1805.

RUBBER STAMPS
ENGRAVING METALS & PLASTICS
CONCORD STAMP
RUBBER & METAL STAMPS
79 Warren St. New York, N.Y.
Tel. BEekman 3-6828

LIETUVIAI ADVOKATAI

ST. BREDIS, JR.
97 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP. 7-7083

WM. J. DRAKE
(DRAGUNAS)
85-03 Wareham Pl.
JAMAICA ESTATES 3, N. Y
JAmaica 6-7272

KĘSTUTIS W. MICHELSON
111-15 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL 18, N. Y.
VIrginia 7-4111

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai
Virginia 9-0642 ir
Virginia 7-6111

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas
Taisomi ir parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t. t.
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL
Užsirašykite į autó mechanikų ir šoferių mokyklą
GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.
TIKNEVIČIUS, Direktorius
Metropolitan Auto School
155 2nd AVENUE
Tarp 9-10 gatvių, New York City

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR SOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
(8-th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

Telefonas: EVergreen 4-8934
PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MIŠIUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MIŠIUNAS
SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST.. kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

GLENN'S RESTAURANT & BAR
BARAS IR SALĖ
Muzika penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.
Armonistas Stasys Bagdzinskas
VIENA JAUKIAUSIŲ VIETŲ NEW YORKE
Salė vestuvėms, krikštynoms susirinkimams nemokamai
LIETUVIS CHARLES GLENN.
219 Second Ave., (Greta 14-tos gatvės) New York City
Tel. GR 3-9865

M. and Z AUTO COLLISSION WORKS
I. MALDUTIS ir Z. ZALIAUSKAS
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8-9794
Lietuvių specialistų auto taisymo dirbtuvė
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

JOE & RUDY'S BAR and GRILL
NAMŲ GAMYBOS MAISTAS
MŪSŲ SPECIALYBĖ
150 N. 4th St., Brooklyn 11, N. Y. (Bedford Ave. kampas)
EVergreen 4-8325

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ
(Parodę šį skelbimą)
Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės parodą ir pasinaudoti šia proga.
Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualų skonį, duodami peñkių metų garantiją.
Niekur nerasite gražesnių, tvirtesnių ir geresnių baldų, kaip mūsų keturių aukštų dirbtuvėje.
Mūsų gamybos baldai lietuviams yra žinomi nuo 1928 metų. Dabar mes same pasiruošę patarnauti ir naujakuriams...
ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.
(Prieš Williamsburg Savings Banką)
174 BROADWAY (Driggs Ave.) BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1954

REAL ESTATE Albert M. Zillian
(Žilinskas)
Nusibodo didmiestyv gyventi? — Mes turime pardavimui namų, vasarnamių ir žemės sklypų gražioje gamtoje, po visą Long Island.
74 Main St., Northport, L. I.
Tel.: 2272 ir 108

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLORIST
Matthew Mažeika,
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
Latest Interest Rate 2½% Credited and Compounded Quarterly A Year
On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from $25 to $10.000
Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS,
Savininkas
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 4-9533.

TIKRAS LIETUVIŠKAS GINTARAS
AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS—SENOS IR NAUJOS MADOS
Karoliai, auskarai, žiedai, apyranksė, sagos ir t.t.
Užsakymai priimami paštu ir telefonu. Įstaiga atidaryta nuo 10 iki 6 val. v. 50 metų tik gintaru prekiaujama:
AMBER GUILD, LTD.
80-19 31 Ave. Jackson Heights, N. Y. Tel. HA 9-5855
Šios firmos gintaro išdirbisius gali gauti: Jonas Karvelis, 3249 So. Halstel St., Chicago 8, Ill..

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
68-38 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y.
68-38 Forest Avenue, Ridgewood, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue, Flushing, N. Y.
60-04 Woddside Aenue, Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Bld. Fresh Meadows, Flushing
219 Jamaica Avenue, Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue, Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
19 West Post Road, White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

VIENYBĖ
LITHUANIAN WEEKLY
Established 1909
JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher
Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-0862
Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.
Subscription Rates:
Advertising Rates on Application
CANADA and other countries $6.00
USA per year $5.00

MŪSŲ DRAUGAI

Lietuvai ir lietuviams niekados netrūko draugų Amerikoje. Bet griežtas Amerikos vyriausybės pasisakymas Lietuvos ir kitų sovietų pavergtų tautų atžvilgiu tepasireiškė neseniai, kai administracijos vairas Washingtone atiteko republikonų partijai.

Kai dėl Vasario 16 minėjimų, tai ir šiemet jie nebuvo vienų lietuvių reikalas. Sovietų okupacijos jungą velkančiai lietuvių tautai reiškiama nuoširdi simpatija tiek Washingtone, tiek valstybių sostinėse, tiek atskiruose miestuose.

Štai, abu Massachusetts valstybės senatoriai, republikonas Leverett Saltonstall ir demokratas John Kennedy, siūlo rezoliuciją, kurioje reikalaujama ištirti, kaip sovietai pavergė Lietuvą. Vasario 16 sukakties minėjimu proga tiek Senate, tiek Atstovų Rūmuose, vėl pasakyta eilė gerų kalbų.

Savaime suprantama, Jungtinės Valstybės neis kariauti už Lietuvos ar kitos kurios nors, sovietų pavergtos, tautos laisvę. Bet mums taip pat suprantama, kad nei Jungtinės Valstybės, nei likusis demokratinis pasaulis nebedarys nuolaidų sovietams. Tai matome ir dabar Berlyne vykstančioje Keturių Didžiųjų konferencijoje, kur vakariečių nusistatymas šiuo atžvilgiu yra vieningas. Nuolaidoms laikas baigėsi tą pačią dieną, kai baigėsi antrasis pasaulinis karas, ir šiandien tegali būti kalba apie sovietų nuolaidas -Vakarams.

Senovės graikų patarlė sako: "Kas kartą apsivogė, tas visados vagis." Faktas, kad sovietams dabar pakartotinai prikišama ne tik vagystės, bet ir žiauri klasta Baltijos valstybių atveju: mus negali nedžiuginti. Sovietų okupacija Baltijos valstybėse tebesvilina akis sovietams. Jeigu sovietai nesilaikė sutarčių su Baltijos valstybėmis, tai kur garantija, kad jie laikysis savo sutarčių su Vakarų valstybėmis?

Dabartiniai Vakarų santykiai su Maskva mums primena visa eilę mėginimų susitarti su Hitlerio Vokietija. Ir nacių Vokietijai pradžioje buvo daromos stambios nuolaidos. Bet rudieji, kaip ir raudonieji, fašistai, savo santykiuose su demokratinėmis valstybėmis, pertempė stygą.

Taip, mes nesitikime, kad Jungtinės Valstybės ir ju sąjungininkai eitų kariauti už Baltijos valstybių nepriklausomybę. Bet mes taip pat nesitikime, kad keturių ar penkių "didžiųjų" konferencijose būtų pasiekta susitarimo. Todėl Rytam nenusileidžiant Vakarams ir — priešingai — ginkluoto konflikto, atrodo, nebus galima išvengti. Ir Amerika, kuri, dabartinės sovietų grėsmės akivaizdoje, negali nesiginkluoti, yra visų pavergtųjų tautų viltis.

Tiesa, niekas pasaulyje nenori karo ir mažiausiai jo norime mes, lietuviai. Faktinai, karo nenori nei Kremliaus valdovai, kol jie savo imperialistinių tikslų gali siekti klastingais būdais. Bet, klastos keliu eidamas, ir Hitleris įsivėlė į karą. Žaidimas, kurį dabar žaidžia sovietai, yra žaidimas su ugnimi. Anksčiau ar vėliau, Europoje arba Azijoje, gali kilti gaisras, kurio nei Kremliaus sukėliai nepajėgs sukontroliuoti. Ir tada... Tada Jungtinės Valstybės tars savo svarų žodį.

Štai kodėl mes džiaugiamės, turėdami tiek nuoširdžių draugų Amerikoje.

Laiškai iš Chicagos

SCENOJE IR UŽKULISIUOSE

Nuo Antigonos iki Vaidylos

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Vasario 6 d. kiek susirūpinęs nuėjau Jean Anouilh ANTIGONOS premjeron. Susirūpinęs, nes tas veikalas stato didelius reikalavimus ne tik režisieriui ir artistams, bet ir žiūrovams. Žmogui mačiusiam tik Genovaitę ir Aušros Sūnus, Antigona galį pasirodyti tikra nesąmonė, ypač jei jis dar nenugirstų ar nesuprastų kurių nors rūpestingai atsvertų bei atseikėtų Anouilho žodžių. Tačiau ir žinančiam apie ką sukasi reikalas žiūrovui nėra lengva išskleisti visą šio Anouilho veikalo grožį. Anouilh rašė prancūzų teatrams ir prancūzų rinktinei publikai. Rašo profesionalams, o ne mėgėjams. O mūsų artistai, pasišovę parodyti Anouilh, yra, kad ir aukšto lygio, mėgėjai. Mėgėjai ta prasme, kad negali gyventi vien teatrui ir teatru, bet turi pelnytis duoną, kitais užsiėmimais, o teatrui skiria tik trumpą laisvalaikį. Iš to išplaukia eilė blogybių. Visų pirma, mėgėjų trupė negali pasižymėti reikalinga drausme. (Režisieriaus nurodymai gali artistą užgauti — ir jis nutars daugiau nebeateiti. Artistas gali prieš pat spektakli pradėti jieškoti paguodos alkoholyje — ir taip pasitaiko.) O jei dar spektaklis neturės pasisekimo, nebus suprastas — už sugaištą laiką negausi nė moralinio atlyginimo. Dėl viso to reikia stebėtis Vytauto Valiuko sumanymu patiekti lietuvių žiūrovams Antigona.

Bet yra ir antra medalio pusė. Šis veikalas viliote vilioja režisierių juo išbandyti savo jėgas. Jo tema, nors autorius ji rašė turėdamas galvoje vokiečių okupuotą Prancūziją, lieka ir toliau liks aktuali. Geriausių norų, ideališkiausiai nusiteikęs žmogus — rodo Anouilh — susidūręs su aplinka, su visuomene, turi palūžti, negali likti ištikimas savo idealams arba... turi žūti. Dėl to žūsta Antigona, tačiau ir tas, kuris jieško kompromisų su savo įsitikinimais, taikosi savo vrincipų ir sąžinės sąskaiton su gyvenimu, kad tik gyvenus, už tai sumoka tikrai nepavydėtiną kainą. Todėl pačioje Prancūzijoje vieni žiūrovai Antigonoje matė himną rezistencijai, pasipriešinimui, kai ir kartais kvailam, kiti joje įžiūrėjo kvislinginio Vichy režimo pateisinimą.

Toji problema nėra ir mums svetima. Kaip ir kiekvienai tautai, kuri buvo ar yra pavergta. Toji problema nėra mums svetima ir ne tokia plačia prasme, kaip klausimas, ar verta pasilikti ištikimam sau pačiam, jei išorinės aplinkybės reikalauja nusileidimo?

Pagaliau režisierius turėjo dar vieną akstiną, skatinanti jį pastayti Antigoną. Kaip žinia, teatralai dažnai nesutinka savo tarpe ir savo pažiūras dažnai reiškia daug triukšmingiau, negu paprasti mirtingieji. Trynimasis savo tarpe nebuvo svetimas ir Chicagoje gyvenantiems teatralams. Tokia būklė atrodė tinkama vietos vad. bendruomenės organizatoriams paimti teatro reikalus į savo rankas. Tačiau jų naudojami metodai ir asmenybės dalį teatralų nuo siūlomos globos atbaidė. Na, ir prasidėjo diskusijos. Tie, kurie nenorėjo užsidėti bendruomenės jungo, buvo, žinoma, paskelbti tautos labo išdavikais... Už tat vienam "nepriklausomųjų" artistui ir režisieriui, V. Valiukui ir parūpo pastatyti Antigoną. Protesto ženklan prieš kai kurių, neva lietuvybės išlaikymu susirūpinusių, "veikėjų" elgesį. Įrodymui, kad nevaržomas siaurais tariamos moralės ar politikos varžtais menininkas gali visados geriau ir gražiau pasireikšti, išskleisti savo jėgas, negu varžomas ir nurodomas, deja, dažnai nekompetentingų asmenų. Tai buvo, reikia pasakyti, labai gražus ir elegantiškas jo asmeninis atsakymas praeitą rudenį iškilusių diskusijų oponentams. "Neglobojamas" Lietuvių Teatras po A. Škėmos Vieno ir kitų patiekė jau antrą premjerą.

Dėl viso to aš ėjau Antigonos premjeron susirūpinęs. Ar pasiseks? Publikos radau daug. Jau tas veikė padrąsinančiai. Prologas, prisipažinsiu, kiek nuvylė. Jo sakytojo (V. Juodkos) dikcija atrodė esanti ne visai aiški. Ir pirmieji kitų vaidintojų žodžiai kažkaip atrodė nepatenkina lūkesčių, buvo gal ir kitų trūkumų, tačiau vėliau vyriausieji veikėjai Antigona (Barčaitė) ir Kreonas (S. Pilka) suteikė pasigėrėtinų momentų. Ir kiti veikėjai, kurie turėjo paryškinti vyriausius, buvo visai geri. Dekoracijos ir kostiumai pagal V. K. Jonyno eskizus labai tiko veikalo dvasiai. Todėl bendras įspūdis, nesileidžiant į smulkmenas, buvo toks geras, kad režisieriui ir jo talkininkams galiu tik pasakyti ačiū. Ačiū už drąsą, ryžtą ir pastangas, privedusias prie tokių gerų rezultatų.

Toks vaidinimas ne dipukų nosiai, — pareiškė, išeidamas iš teatro, vienas žiūrovas. Geriau duotų komediją. Didysis įtempimo ir problemų laikas mūsų daugumai jau praėjo. Baigiama įsikurti ir norima pasilinksminti. Turbūt, nujausdama tokį komedijos pasiilgimą, vietos organizuojamos bendruomenės vadovybė griebėsi ir čia iniciatyvos.

Pirmas veiksmas. Susauktam susirinkime (viso 20 dalyvių) iškeltas sumanymas pasmerkti vietos savaitraštį Sandarą ir jo red. M. Vaidylą už kritišką atsiliepimą bendruomenės atžvilgiu. Kristus netikinčiam Tomui parodė savo žaizdas ir liepė jas palytėti, tačiau į dar negalimos suorganizuoti bendruomenės stebuklą netikintis Vaidyla stačiai pasmerkiamas (14 balsų).

Antras veiksmas. Bendruomenę organizuoją veikėjai, iš profesijos buvę valdininkai, ruošiasi svarbiausiam valdininko darbui — parašyti raštą. Raštas, jei turima policija jo įvykdymui, yra didžiai svarbus dalykas. Čia bendruomenė policijos dar neturi, seniūnai vargu ar pasirodys pakankamai ryžtingi, tačiau tokį svarbų pamatą raštui, kaip 14 žmonių nuomonę, negalima niekais praleisti. Raštas nukreipiamas augščiausiam organui, kurio Vaidyla turėtu nusigąsti. Jis skundžiamas ALTo vykd. komitetui. Turbūt, po ilgo galvojimo ir psichologinių tyrinėjimų nutarta, kad čia ilgiau pagyvenę žmonės turi būti palinkę prie pinigo. Todėl raštas — skundas Šimučiui, Grigaičiui ir Oliui dėl Vaidylos elgesio pradedamas priminimu, kad organizuojama bendruomenė yra pasižadėjusi 40% savo surinktų pinigų atiduoti ALtui, už tat, suprask, bendruomenė gauna monopoli organizuoti kultūra ir lietuvybės išlaikyma, o štai, kas pikčiausia, pats ALTo iždininkas nenori to susitarimo vykdyti. Trys dideji prašomi sudrausti ketvirtąji...

Toks tat yra komedijos turinys. Trečio veiksmo greičiausiai nebus — raštas parašytas ir tiek. Kiek tokių ir kitokių raštų parašyta ir liko be pasėkų! O jei trečias veiksmas ir būtų, jis jau netiktų komedijai. Tik pagalvokime — keletas žmonių, kurių įnašas lietuvybės išlaikymui iki šiol pasireiškė tik nenorėtu prisidėjimu prie Antigonos pastatymo išprovokavimo, smerkia jau 40 metu einančio lietuviško savaitraščio redaktorių, savaitraščio, kuris dvelkia Lietuvos meile, už tai, kad jis netiki ju planų realumu ir naudingumu. Ar tai ne tragedija?

Turbūt, mes niekados neišeisime iš tragedijos žanro. Jis mums geriausiai tinka prie veido. Ir Anouilh Antigonoje taip nusako jo naudą: "Tragedijoje esi ramus. Visu pirma esi savųjų tarpe. Kas žudo ir kas yra žudomas — tėra tik vaidmenų paskirstymo klausimas."

•

Vilniuje yra profesinių sąjungų mėgėjų ("saviveiklininkų") teatras, kuris patiekė publikai operą Zaporožietis už Dunojaus (Ukrainos su Rusija "susijungimo" jubiliejaus proga). Kolektyvo vadovė — Elena Golubkova, režisorius — Vladimir Kuchov, chormeisterė — Jevgenija Vasiljeva, žymesnieji aktoriai — Vanda Vasilevska (ne garsioji rašytoja, o Lelijos fabriko tarnautoja), tarnautojas Boiev, kaimo elektrifikacijos inžinierius Atulov ir kt.

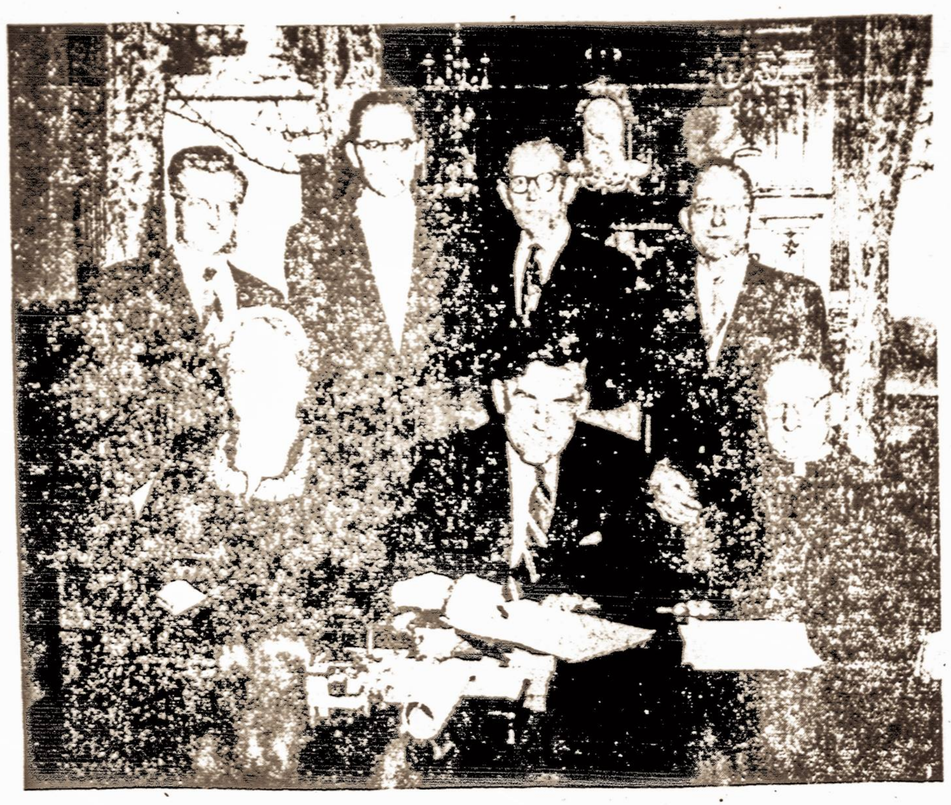

Vasario 16 sukakties proga New Jersey lietuvių delegacija aplankė Gubernatorių Robert B. Meyner Trentone. Sėdi: J. Trečiokienė, gubernatorius Meyner, pprelatas Ign. Kelmelis. Stovi: (iš kairės) adv. K. F. Paulis, J. J. Stukas, inž. Vl. J. Dilis ir J. Liudvinaitis. Ta proga gubernatorius Meyner davė savo pareiškimus, kurie skelbiami šiame Vienybės numeryje.

NEW JERSEY VALSTYBĖS GUBERNATORIAUS PAREIŠKIMAS

Kaip New Yersey valstybės gubernatoriui, man šiandien buvo ypatingai malonu sutikti jūsų kilmės tautiečių delegaciją.

Visų mano valstybėje gyvenančiųjų vardu, aš pareiškiu giliausią užuojautą, visų laisvų žmonių užuojautą, kad nepriklausomybė Lietuvos Respublikos laisvę mylinčių žmonių yra laikinai nustelbta agresyvaus ir tyroniško kaimyno.

Tačiau nepameskite vilties, kad jūsų didžiausias troškimas, tas didžiausias jūsų širdžių jausmas — laisvės ilgesys, viena dieną, gal net greičiau nei jūs manote, virs tikrove.

Jūsų tautiečiai čia New Jersey valstybėje ir kitur Jungtinėse Amerikos valstybėse, kaip tikri amerikiečiai ir aimiai jūsų pačių kraujo protėvių, deda visas pastangas išlaikyti Lietuvos vardą gyvą.

Norėčiau Jums priminti, kad šios šalies nusistatymas pasilieka tas pats, kokį pirmą kartą viešai pareiškė didysis Amerikos prezidentas Franklin Delano Roosveltas. 1941 metais, jis pareiškė amerikiečių, jūsų kilmės tautiečių atstovų grupei, kad Jungtinės Amerikos Valstybės niekuomet nepripažins jokio prievartinio Lietuvos Respublikos įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Tas pats nusistatymas vėl pakartotonai pareikštas John Foster Dulles, dabartinės administracijos Valstybės sekretoriaus, lygiai taip kaip jis buvo pakartotas Harry S. Truman, praeitoje administrtcijoje.

Toliau New Jersey gubernatorius pareiškė:

Aš noriu pasakyti, kad čia, New Jersey valstybėje, mes esame priėmę daugelį jūsų tautiečių, atvykusių iš Vokietijos tremtinių stovyklų ir kitų Europos vietų. Čia jie rado prieglaudą ir atsigavo nuo visų pergyventų blogybių ir sunkenybių, primestų jiems žiauriosios priespaudos. Jie yra sveiki ir patenkinti, jie deda daug pastangų jusų labui ir siunčia jums savo prisirišimo jausmus. Mes jais didžiuojamės.

Baigiant leiskite man išreikšti Jums šilčiausius mūsų žmonių — amerikiečių linkėjimus. Jie visi turi gyvą viltį, kad Jūs visuomet pasiliksite laisvi dvasioje, kad Jūs visuomet prisiminsite jūsų garbingąją praeitį ir branginsite Jūsų pasitikėjimą Dievu.

Gubernatorius Robert B. Meyner baigia savo žodį delegacijai lietuvišku sakiniu:

TEBŪNA LAISVA LIETUVA...

TAIP IR NE

Ne vien tik Juozui Tysliavai nežinomas draugas atsiuntė tokią knygą.

Aš mačiau ją ir kitur. Visai tokią pat. Nežinomojo draugo atsiųstą ir nebrošiūruotą. Anot Tysliavos, puslapiai palaidi, kaip nuotakos kasos po pirmanakčio.

Darosi aišku, kad tas nežinomas draugas išsiuntinėjo A. Nykos-Niliūno "Orfėjaus medį" nemažai krūvai žinomų ir nežinomų savo draugų.

Tačiau sunku rasti nežinomybę, kurios nebūtų galima iššifruoti ir paversti žinomybe. Šiuo atveju Juozo Tysliavos nežinomas draugas nėra kas kitas, kaip tik pats "Orfėjaus medžio" leidėjas Vytautas Saulius.

**
*

Kitas klausimas: kuriems savo draugams leidėjas tą knygą išsiuntinėjo? • Atsakymas: Rašytojų Draugijos nariams.

O kodėl būtent šios draugijos nariams? Todėl, kad jos nariai turėjo nuspręsti, kam skirtina praėjusių metų literatūros premija (500 dolerių). Prieš tai jiems buvo būtina susipažinti su visomis praėjusiais metais išleistomis grožinės literatūros knygomis, taigi ir su "Orfėjaus medžiu", išleistu kiek vėliau, bet su praėjusių metu data.

Iš to jau darosi aišku, kodėl adresatai gavo knyga dar nebrošiūruota. Labai reikėjo skubėti, ir nebebuvo laiko brošiūruoti. Knyga turėjo suspėti pasiekti balsuotojus dar prieš jiems balsuojant.

Bet ar suspėjo? Kažin. "Orfėjaus medi" balsuotojai gavo tik praėjusia savaite. Tą pačią savaite jau buvo aiškūs balsavimu daviniai. Laimėjo Bernardas Brazdžionis, o su A. Nyka-Niliūnu balsuotojai turi progą susipažinti tik po balsavimų.

Išeitų, kad Nyka pavėlavo.

**
*

Bet tai nieko. Kad ir nebūtų pavėlavęs, vistiek Brazdžionio nebūtų nugalėjęs, nes Brazdžionis laimėjo didele balsų dauguma. Antra vertus, kas norėjo, galėjo balsuoti už Nyką ir nematęs jo knygos (jo poezija literatūros mylėtojams pažįstama iš anksčiau, ir buvo aišku, kad ji paliks tokia pat ir "Orfėjaus medyje").

Pats šio straipsnelio autorius, jei jam būtų buvę leista, taip pat būtų balsavęs už Brazdžionį.

Bet ir Nyka, mūsų nuomone, moka valdyti žvrą. Jo knyga gera. Gadina ją tik Kazio Janulio iliustracijos. Kažin, kokia dailininko V. K. Jonyno nuomonė? Iš spaudoje paskelbtu straipsniu mus labiau įtikino V. K. Jonyno, o ne Henriko Lukaševičiaus straipsnis. Bet ši svki mes sutinkame su Lukaševičium, šitokį meną smerkiančiu.

**
*

Sakoma, kad žmonės poezijos nemėgsta ar bent nelabai ją mėgsta.

Gal ir taip. Tai ka daryti? Ar poetai turėtų mesti rašyti?

Ir taip, ir ne. Taip, jei jie rašo tik poezijai, o ne žmonėms. Ne, jei jų poezija yra žmoniška.

Daugiau skaitytoju turėtu įprasti poeziją skaityti arba bent jau neatprasti, jei kadaise buvo įprate. Bet kaip tai įgyvendinti? Kur receptas?

Galime prigalvoti visokių recentu, ir beveik visi bus beverčiai ar menkaverčiai. O vienas tai tikrai naudingas. Jis ką tik panaudotas Rašytojų Draugijos premijos pavidalu.

Toji premija šį svki teko poeziai. Ir ačiū Dievui! Proza gyvuoja su premijom ir be premijų. Ir rytoj dar gyvuos. O poezija? Jai reikia daugiau skaitytoju. Ju bus, jei bus kas ją pagerbia premijomis, kada ji tikrai to verta.

Česlovas Čiudara

ŽINIOS IŠ PAVERGTOS TĖVYNĖS

Sausio 15 d. T. Tilvytis tapo pagarbintas 50-tojo gimtadienio proga. Ta proga nurodoma, kad Tilvytis buvęs pašalintas iš Utenos gimnazijos dėl antiklerikalinio nusistatymo (Utenos gimnazijoje T. Tilvytis buvo ateitininkų laikraštėlio redaktorius. Konfliktas su gimnazijos direktorium kun. Butvila įvyko dėl kiek kitokių priežasčių, negu antiklerikalizmas.).

Pučiama taip pat, kad vokiečių okupacijos metu Tilvytis buvęs persekiojamas ir kalinamas. Tikrumoje, po tam tikrų išsiaiškinimų, jis visą laiką ištūnojo gimtajame Gaidžių kaime.

**
*

Suėjo treji metai, kaip Kaune įsteigtas Politechnikos Institutas — inžinierių mokykla, turinti atstoti universitetinį technikos fakultetą. Šis institutas veikia buvusiuose Žemės Banko — Užsienio Reikalų Ministerijos namuose. Per trejus metus institutas jau suskubęs išleisti daugiau kaip 1000 inžinierių (!) ir jame dabar esą net 2,600 studentų. Jis rengias 18 specialybių inžinierius.

**
*

Centrinio vaisiu ir daržovių perdirbimo fabriko (Kaune) konservu skyriaus viršininku yra Feliksas Urbas.

**
*

Šiuo metu Lietuvoje vyksta ir kolūkio apyskaitiniai susirinkimai. Kai kur ta proga "renkamos" ir naujos kolūkių valdybos bei revizijos komisijos. Tačiau partija nusiskundžia, kad "dar daugelyje" kolūkių su atskaitomybe sekasi prastai: visur darbadieniai apskaičiuoti tik. iki pereitos vasaros pradžios, kitur derliius dar neįtrauktas į apyskaitas, o kitur apyskaitos net iš viso netvarkomos. Pagal taisykles, apyskaitos turi būti galutinai užbaigtos iki vasario 20 dienos.

**
*

Daugelyje Lietuvos rajonų šiuo metu rengiami "kino filmų festivaliai", kur rodomos filmos kaip reikia gerai atlikti ūkio darbus kolektyviniuose ūkiuose.

**
*

Lietuvos miestų įmonėse yra 668 komjaunuolių darbininku brigados (įvairaus dydžio, gali būti vos keli asmens), iš kuriu tik mažiau kaip pusė (317) laikomos "puikios kokybės" brigadomis.

**
*

Lietuvoj propaguojamos Lietuvos žalųjų ir Lietuvos juodmargių karvių veislės. taip pat Lietuvos didžiųjų baltųjų kiaulių veislė. Tik avių vietinė veislė laikoma negera, nes peršiukčios vilnos. Propaguojamos juodgalvės avys, kurios tačiau čia vis išsigimstančios.

**
*

Vilijampolės Inkaro pr. metais "sužlugdė gamybinį planą". Jo pagaminta avalynė esanti netvirta ir nerūpestingai apdailinta.

Dvidešimt trys kaišiadoriečiai, jų tarpe Malinauskas iš rajkomo žemės ūkio skyriaus, paštininkė Lukoševičienė ir kontoros sargas Virbickas, pasistatę po nuosavus namus. Namams statyti 1953 metais Kaišiadoryse valdžia išdavusi daugiau kaip 110,000 rublių ilgalaikių paskolų. (Jeigu paskolos būtų buvusios duotos tik tiems 23-ms, tai jiems būtu tekę po 5,000 rublių tų paskolų. Esamomis kainomis nedaug ką galima pradėti su tokia paskola).

**
*

Skelbiama, kad Šiaulių mieste dabartiniu metu yra 120 parduotuvių, valgyklų, užkandinių ir kioskų. 1953 metais buvę atidaryta 9 parduotuvės ir dešimtys kioskų. Vadinasi, kioskų iš viso yra bent kelios dešimtys iš viso skaičiaus, t.y., iš 120. Mieste su daugiau kaip 30,000 gyventoju, valgyklų ir užkandinių taip pat turėtu būti ne viena dešimtis, ypač dabartinėje santvarkoje, kada žmonės neturi progos pietauti ir net vakarieniauti namie. Tad prekių parduotuvių, matyt, Šiauliuose tebėra labai mažas skaičius. Prekyba turi tenkintis kioskais (t.y., būdelėmis ant šaligatvių).

**
*

"Klaipėdietis" Nikolaj Dimitrijevič Michailov (žuvų konservų fabriko meistras Klaipėdoje) apdovanotas medaliu "už darbo šaunumą".

KAIP INDIJOS ŠVENTASIS KOVOJA PRIEŠ KOMUNIZMĄ

Nuostabus žemės reformos vykdytojas. – Išvaikščiojo 10,000 mylių. – 50 milijonų akrų žemės bežemiams. – Jis nori Indijos kaimą apsaugoti nuo vakarų materializmo. – Jam pri taria didikai bei maharadžos.

Indijos komunistai, pasinaudodami neramumais Hyderabado provincijoje, 1951 metais išžudė visus Telenganos distrikto žemių savininkus ir jų turtus išdalijo bežemiams. Kol valdžios kariuomenė atstatė tvarką, trys tūkstančiai buvo užmušta ir 35,000 sukišta į kalėjimus. Tokiu drastišku būdu vykdoma žemės reforma galėjo uždegti krašte revoliuciją, bet ją sustabdė vienas žmogelis, pradėjęs kryžiaus karą už žemės reformą, vykdomą gera valia ir nevartojant jokio smurto. Tasai jo "karas" nuėjo per visą Indiją nelyginant ugnis.

— Aš ir esu kaip ugnis, — pareiškė jis britų Picture Post korespondentui. Ugnies pareiga degti. Ugniai nesvarbu, kokiam tikslui žmogus ją uždega — geram ar pragaištingam, ar visai be jokio tikslo. Mano misija sukelia tikrą atmosferą ne smurtu sprendžiamoms ekonominėms problemoms spręsti. Patys žmonės išspręs tas problemas, ne aš. Aš tik noriu jiems sukurti pačią tinkamiausią atmosferą.

Toji Vinobos Bhave kuriama atmosfera per nepilnus trejus metus jau padėjo aprūpinti žemę pustrečio milijono bežemių. Žemę padovanojo turtingieji Indijos žemvaldžiai laisva valia. Nei komunistai smurtu, nei valdžia savo įstatymais nebūtų galėję Indijoje tokio dalyko įgyvendinti.

Nors tokių įvykių pasekmės yra labai komplikuotos, tačiau viso pasisekimo paslaptis yra labai paprasta. Vinoba veikia dvasiškai, ne politiškai. Jis stengiasi paveikti širdis, ne galvas. Būdamas didelis mokslininkas (be anglų, arabų ir persų kalbų, jis puikiausiai kalba aštuoniais pagrindiniais Indijos dialektais), jis šneka taip, kad ir kūdikis jį suprastų.

— Vienas šeštadalis visos Indijos gyventojų yra bežemiai. Jeigu kuris iš jūsų turi penkis sūnus ir laukia šeštojo, tai savo turtą jis padalins į šešias dalis, užuot padalijęs į penkias. Aš prašau šeštadalio Indijos žemių tiems, kurie nieko neturi. Laikykit mane savo šeštuoju sūnum.

Pagrindinė jo pasisekimo priežastis yra ta, kad jis paliečia tikrąją Indijos širdį, nes iš 350 milijonų nepaprastai didelė gyventojų dauguma yra kaimiečiai. Nuo tos dienos, kai 1951 metais jis nukeliavo į Hyderabadą skelbti ne smurto, bet geros valios reformų, Vinoba suvaikščiojo iki šiai dienai arti 10,000 mylių, aplenkdamas miestus ir politikus, tačiau nuolat patikrindamas iš pirmųjų šaltinių apie savo eksperimento pasekmes. Nuo 1952 m. rugsėjo mėn. jo veikimas koncentruojasi šiaurės rytų provincijoje, Bihare, kur iš 40 milijonų gyventojų, trys milijonai neturi nė sklypelio žemės. Čia jis tikisi iki šių metų pabaigos surinkti pakankamai žemės visiems, kurie jos reikalingi, o iki 1957 metų — surinkti 50 milijonų akrų, kad tuo būdu Indijoje visi būtų aprūpinti žeme.

Dar prieš pradėdamas šitą žemės reformos kryžiaus karą, Vinoba jau buvo seniai žinomas kaip tautinė figūra. Jis išgarsėjo savo šventumu: būdamas asketas, jis laikosi visiško celebato ir per 40 metų yra praktikuojantis jogų mokinys. 1916 m. virto Gandhi pasekėju. Nors jis tik dvasiškai prisidėjo prie nacionalistų judėjimo, tačiau britai kelis kartus ji buvo įkišę į kalėjimą už politiką. Jo autoritetas ypač sustiprėjo todėl, kad jis vengia bet kokių ryšių su oficialiais asmenimis (net gi atsisako patenkinti Nehru kvietimą) ir nėra susirišęs su jokia politine partija (nors dešinieji socialistai savo veiklą skiria jo kryžiaus karui remti). Šiandien Indijoje jis yra populiaresnis už Gandhi. Jo portretai kabo milijonuose trobelių šalia dievų — viešpaties Krišnos, fleita grojančio dievo Ganešo ar drambliagalvio Hanumano. Indijos kaimiečiai kitaip jo nevadina kaip "Babaji" (mažasis senelis), lygiai kaip Gandhi vadindavo "Bapu" (tėvas).

Vinoba savo dieną pradeda 3 val. ryto melsdamasis ir giedodamas su savo artimiausiais mokiniais. Pusę penktos jis jau iškeliauja, pasišviesdamas kelią žibaline lempute, ir taip keliauja iki saulėleidžio. Prieš tai išėjusių mokinių įspėti, kaimiečių minios plūsta jo pasitikti su gėlėmis, stato jam garbės vartus ir šaukia "Santa Vinoba ki jai" (tegyvuoja šventasis Vinoba).

Kadangi prieš metus jis vos nemirė nuo maliarijos ir gerokai nusilpo, tai dabar vidutiniškai benukeliauja 10 mylių per dieną, užuot keliavęs 20, kaip darydavo prieš ligą. Nei audra, nei lietus, nei purvas, nei vėjai jo nesulaiko. Jis neima skėčio, nes "lietus yra Dievo siųstas", o norėdamas sušilti, ima bėgti, dažniausiai apsuptas basakojų kaimo mergaičių ar riebių vietos politikų, kurie uždusę stengiasi tuo būdu vietinių tarpe įsigyti daugiau autoriteto. Jis valgo tiktai kartą per dieną: pieno, vaisių sulčių ir žalių daržovių. Jis kenčia nuo vidurių žaizdų, bet pasilsėjęs valandą, jau priima kaimiečius ir žemvaldžius, skaito ar diktuoja laiškus. Paskui pasimeldžia, po to vėl kalba į susirinkusią minią, kiekvieną kartą vis rasdamas ką nors nauja pridėti prie atsišaukimo padalinti žemę. Be nuolatinių penkių, apie pusę tuzino laikinųjų pasekėjų keliauja su juo, norėdami įgyti daugiau patyrimo, kad paskui galėtų tęsti tokią pat misiją savo gimtose apylinkėse. To pasėkoje vyriausybė išleido specialų įstatymą, suprastindama žemės perdavimo ir perėmimo formalumus: užtenka liudininkui pasirašyti ant specialiai paruošto dokumento arba prispausti piršto nuospaudą. Tokių susirinkimų metu bežemiai įteikia prašymus, ir jeigu dovanotų žemės plotų nepakanka visiems patenkinti, jie kviečiami patys nuspręsti, kurie iš jų labiau yra jos reikalingi. Jeigu jie nesutaria, kviečiami senieji kaimo gyventojai nuspręsti. Jeigu ir jiems nepavyksta, tada žemė padalijama loterijos būdu. Gavusieji žemės, turi pasižadėti, kad jos neparduos per dešimtį metų. Vinoba taip pat stengiasi surasti naujakuriams paramos ūkio padargams ir galvijams įsigyti.

Kaip Gandhi, taip ir Vinoba nori indų kaimą apsaugoti nuo vakarų materializmo. Jis nori, kad visos reformos išeitų iš pačios liaudies, o ne iš sostinės Delhi. Pav., kaimo bendruomenė turėtų nuspręsti, ar įsileisti ar ne įvairias industrines prekes ir drabužius, net maistą, kurie atvežami iš miestų. Kadangi Indija, Nehru vadovaujama, nori būti pažangi ir moderni valstybė, tai savaime aišku, kad tarp Vinobos mokslo ir Nehru programos darosi aiškus konfliktas, kurio pasekmes tuo tarpu dar sunku numatyti.

Politiškai, Vinobos kritikai klausia, ar eilinis kaimietis nesumaišys jo kilnios misijos su komunistų raginimu — smurtu griebti žemes iš jos valdytojų. Tačiau niekas viešai nedrįsta užpulti šito silpno, mažo žmogelio, kuris šiandien, turbūt, surinktų daugiausia balsų tame didžiuliame krašte. Po Vinobos triumfo Telengane, komunistai laiko jį savo mirtinu priešu, užvaldžiusiu sielas tų milijonų nuskriaustųjų, kuriuos Marxo teoretikai laikė lengvai pajungiamais savo kareiviais. Viename kaimelyje, kurį terorizavo komunistai, Vinoba šaukė:

— Ar jūs, komunistai, tikrai tikit savo ideologija? Jei taip, tai kodėl neatelnat dienos metu, užuot skverbęsi naktimis? Jeigu norite apiplėšti turtinguosius, tai kodėl neplėšiat taip, kaip aš darau — su nuoširdumu ir pasiaukojimu.

Pačioje šitos misijos pradžioje, Indijos prezidentas lei do Vinobai pasiimti tiek žemių iš savo Bihar dvarų, kiek tik jam patinka. Nársus ir despotiškas musulmonų didikas Nizam iš Hyderabado pavedė jo žiniai nepaprastai didelius žemių plotus, vienas radža padovanojo 350,000 akrų su visu inventorium.

Vinoba supranta, kad savo žygiu daro ne tik ramią revoliuciją, bet kartu iškelia tam tikrus konfliktus ir problemas. Tačiau jis tiki, kad Indija mokės visa tai naudingai išspręsti. Kas liečia jį patį asmeniškai, jis tiki, kad toji jo nes jis, būdamas dvasiškai disugnis dar labiau užsiliepsnos, ciplinuotas, religiškai išmokslintas, turi visus duomenis savo vejksmu išreikšti Dievo valią." Jis palieka Indijos liaudžiai ir jos politikams atsakomybę už jo kurstomos ugnies nukreipimą geraja linkme.

P. P.

●

...IR LAPĖ GALI ŽĄSIS GANYTI...

PHILADELPHIA, Pa.—Dienraštis Naujienos vasario 11 d. praneša, kad Amerikos Lietuvių Taryba, svarbesniems liudininkams atrinkti, Lietuvos pagrobimo byloje, kurią dabar veda Kongreso Pabaltijo Komitetas, pakvietė bendradarbiu teisininką Vytautą Mykolaitį, gyvenantį Philadelphijoje.

Kalbamas teisininkas tiek dabar žodžiu, tiek tose pačiose Naujienose 1951 m. raštu, įrodinėja, kad Paleckio vyriausybė ir Lietuvos įjungimas į Sovietų Sąjungą buvo teisėtas veiksmas.

Iš šio pranešimo matyti, kad Am. Liet. Tarybai netinka tie teisininkai, kurie yra priešingos nuomonės. O tokių yra 99,9%! Įdomu ką pasakys apie šį naują bendradarbį liudininkai?

Dabar man aišku, kad ir lapė gali žąsis ganyti. K.

MUMS RAŠO

Lietuvybės laukai platūs

Gerbiamasis Redaktoriau:

Vienybėje (2 nr.) slapyvardinis autorius, "recenzuodamas" Amerikos Lietuvių Vardyną, reiškia nepasitenkinimą dėl kai kurių asmenų biografijų, kurias, kaip žinia, sudarė redaktoriai pagal patiektuosius anketos pasisakymus. Be abejonės, redaktoriai turėjo tam tikrą mastą, nors vardyne yra individualūs žmonės, kaip atskiri medžiai lietuviškoje girioje — tai viena. Antra, daugumą, o ypač J. Pasarėlio publicistikoje suminėtuosius asmenis, patys redaktoriai pažįsta ir jų darbus daugiau ar mažiau žino.

Taigi čia negali būti kalbos apie tai, ką norėtų išgalvoti slapyvardininkas, kad ten yra prirašyta nebūtų gyvenimo bei veiklos faktų. Žinoma, daug kas ten slapyvardininkui nepatinka, daug kas jam ten nežinoma ir, kadangi jis ne pačių kilniausių jausmų paveiktas vartė vardyną bei rašė, tai ir "recenzijos" eilutėse juntama toji nuotaika, kuri savaime parodo slapyvardinio autoriaus vaidentuvės būseną: čia nesiimu teigti, kokia ta vaidentuvė — liguista ar pavydi, išžūli ar šelmiškai drebli, pikta, o gal, sakysite, objektyvi? Nekalbėsiu nė apie stilių — ar tai plūstamo pobūdžio nervingumas, ar tai nesiskaitymo su faktais ir žmonėmis maniera, ar tai tendencingas feljetonas — tiek to? Tai palieku spręsti Vienybės skaitytojams.

Žinau, kad ne visi Vienybės skaitytojai gaus vardyną, nes jo tiražas mažas.

Tad jaučiu reikalą suminėti čia keletą pavyzdžių, kad bent iš dalies paryškėtų slapyvardininko iškraipymai, prirašymai bei nurašymai.

Vienas pavyzdys: slapyvardininkas man priskaito tiek specialybių — "literatas, filosofas, žurnalistas ir menininkas" (pagal jo supratimą), o vardyne (134 p.) yra taip — "studijavo literatūrą, filosofiją, žurnalistiką ir meną Kauno, Vilniaus ir Muensterio universitetuose ir studijas baigė diplomu", toliau iš biografijos paaiškėja, ką aš dirbau ir kokia pagrindinė mano specialybė.

Antras pavyzdys: ten teigta, kad ALMS-gos nėra. Iš tikrogi yra kitaip. Amerikos Lietuvių Mokytojų Sąjunga įsteigta 1953 m. liepos 20 d. Pagal minimai sąjungai steigtį nuostatus, kurie buvo pasirašyti visų apygardų valdybų pirmininkų ir nustatyta tvarka įsigalioja nuo 1953 m. liepos 7 d., kaip tai yra atžymėta Rinkiminės Komisijos aktu (1953 m. liepos 7 d.), kur paskelbta centro valdybos, kontrolės komisijos ir garbės teismo sudėtis. Tai yra minimos sąjungos vidaus reikalas, kurio J. P. nežino ar nenori žinoti.

Nepatinka slapyvardininkui nė mano darbas priešrinkiminės kampanijos metu: dirbti aš buvau kviestas 1952 m. rugsėjo 18 d. raštu. Paskui p-nia Mamie ir Eisenhoweris neužmiršo pasiųsti padėką. Gavau ir iš Dulles sekretoriato raštą. Tačiau gerb. J. Tysliavai ir gerb. S. Narkėliūnaitei, norėjusiems fotografijų ir tų faktų (jau po rinkimų), atsakiau, kad dabar nėra reikalo tai reklamuoti.

Labiausiai nepatinka slapyvardininkui, kad aš ištvėriau, kaip ir jis pripažįsta kalėjimuose ir stovyklose, kur daug nužmogintųjų esesmanai sunaikino: sušaudė, apipylė derva, benzinu ir sudegino. Jei tada, panikos metu, man (ir dar keliems kaliniams) pavyko išlįsti iš likvidacijos arenos, tai mano giliu įsitikinimu, tik — Dievo palaima.

Argi slapyvardininkui būtų buvę "geriau", jei būtų įvykę kitaip ir dabar nesimaišyčiau kultūrinio baro rėžiuose?

Nuostabu, kad tame straipsnyje yra tuo pačiu tonu ir ta pačia tendencija "pagerbiami" kiti keli asmenys, žinomi, kaip buv. rezistencijos veikėjai ir dabartiniai nenuilstami lietuvybės darbuotojai. Nejaugi jie slapyvardininkui dideli "konkurentai"?

Aš neginčiju, kad vardyne yra linksmų dalykų ir temų humoristui, kaip ir apskritai mūsų gyvenime, mumyse — mūsų žymesnybėse ir menkystose. Deja, šiuo kartu J. P., rodos, pasirinko tik kelis asmenis, gal diskredituoti norėdamas.

Ir visai be reikalo. Argi negalime visi, kokie bebūtume (maži, dideli, išvargę ar liguisti) su visa tuo, ką turime gera ar ir silpna, sutilpti bendruomenėje, tarsi kolonoje, žygiuojančioje Tėvynės link? Juk lietuvybės darbo laukai platūs ir neriboti, čia darbininkų niekados nebuvo perdaug.

B. Kulys

●

Lietuvi! Tėvynė, lyg pasiaukojanti motina. Tave augino ir globojo. Atsilygink Jai kaip motinai — neapleisk Jos dabartinėje nelaimėje ir varge.

Taip Las Vegas (Nev.) Prekybos Butas paneigė žinią apie tai, kad ten iškritę šeši coliai sniego...

AR SVETLANA BERIOZOVA LIETUVĖ?

ANDRIUS JOGAUDAS

Aušros tautinio romantizmo sąjudžio metu, Jurgis Girėnas išspausdino savo pagarsėjusią dainą, — "Lietuviais mes esame gimę", vėliau tapusia mūsų tautine giesme, šiandien giedama tautinėse šventėse. Tą jaudrią dainą parašė ne lietuvis, bet vokietis, dr. Jurgis Sauerveinas, kilęs iš Westfalijos krašTuo savo kilniu žygiu dr. Jurgis Sauerveinas — Girėnas atgimusios Lietuvos kultūros puslapiuose amžiams pasiliks kaip viena šviesiausių asmenybių.

Tą kilnų aušrininką, prisiminiau susidūręs su kita "sulietuvėjimo" apraiška, vykstančia mūsų laikais ir mūsų akivaizdoje. Kalbama apie Svetlanos Beriozovos, jaunos bet sparčiai kopančios į choreografijos meno viršūnes, artistės kilmę. Nuo pirmo josios vardo pasirodymo britų ir amerikiečių spaudos puslapiuose, ji vadinama lietuve. Savo lietuvišką kilmę pabrėžia ir pati Svetlana Beriozova. Kartą, kalbėdama su britų spaudos žmonėmis, ji pareiškė, kad josios tėvynė esanti Lietuva ir josios didžiausia svajonė esanti kada nors grįžti į laisvą tėvynę ir gyventi prie žaliuojančių Nemuno krantų...

Kas arčiau pažino mūsų Valstybinio Teatro bendradarbiu šeimą, tie prisimena Mykolą Beriozovą, puikų šokėją, baleto sąmburio artistą. Jis kilimo rusas, bet gimęs ir augęs Kaune, ten pat ir išsimokslinęs. Jis, dirbdamas mūsų teatre, buvo glaudžiai susijęs su lietuviu kultūra, "sulietuvėjęs". Lietuvoje ne tik M. Beriozovas, bet ir kiti jo bendradarbiai, o jų mūsų Valstybiniam Teatre tais laikais buvo nemažai — veik puse jų buvo rusų kilmės. Tos pačios tautybės buvo ir jų vadovas, baletmeisteris P. Petrovas. Bet jie visi gražiai kalbėjo lietuviškai, buvo įsitraukę į lietuviško gyvenimo sūkurį, net patys nepastebėdami lietuvėjo. M. Beriozovas tada buvo padaręs aišku posuki į lietuvybę, sulietuvindamas savo slavišką pavardę — teatro programose jis vadinosi ne Nikolai Beriozov, bet Mykolas Beržaitis...

Vadovaujant Andriui Olekai — Žilinskui Valstybinį Teatrą, meno gyvenime įvyko tūlų permainų. Dėl susidėjusių nepalankių sąlygų ir dar daugiaudėl intrigų, baletmeisteris P. Petrovas, mūsų baleto kūrėjas, gabus bei nuoširdus jo vadovas, iš teatro pasitraukė. Jis išvyko į Italiją. Jo pėdomis pasekė buvęs o mokinys ir baleto bendradarbis, Mykolas Beriozovas — Beržaitis, su žmona ir dvejų metų dukrele Svetlana. P. Petrovas ir M. Beriozovas pastoviai gyveno Milane ir dirbo Scalos Teatro balete. Pirmasis ten ir mirė, o M. Beriozovas, berods, tebegyvena ir šiandien.

Gyvendami po žydriuoju Italijos dangum, P. Petrovas ir M. Beriozovas, su Lietuva bei jos teatru saitų nenutraukė. Jie susirašinėjo su buvusiais savo bendradarbiais, gyvai domėjosi mūsų teatro pažanga ir aplamai Lietuvos kultūriniu gyvenimu. Gyvendami svetur, ilgėjos Lietuvos, tą savo ilgesį nekartą pareiškė atsitiktinai Milane sutiktiems lietuviams.

Lietuvos ilgesio nuotaikose gyveno, augo ir sąmonėjo jaunutė Svetlana. Tėvų gimtojo krašto ilgesiu pamažu persiėmė ir būsimoji baleto meno garsenybė. Tą tėvų įkvėptą gimtojo krašto meilės ilgesį savo širdies gelmėse nešioja Svetlana ir mūdien, išplėšta iš tėvų globos, kelionėse po tolimo pasaulio kraštus. Pažinimas Svetlanos Beriozovos tėvų gyvenimo aplinkos mums padeda suprasti josios lietuvišką kilmę bei didžiavimąsi savo gimtuoju kraštu, Lietuva.

Gimtojo krašto meilę Svetlanai Beriozovai įkvėpė ne tik tėvai, bet ir kitoms aplinkybėms. Jaunosios baleto artistės tautiniui apsisprendimui galėjo turėti teigiamos įtakos Lietuvos Valstybinio Teatro baleto sambūrio iškilą į Monte Carlo ir Londoną, 1934-35 metų žiemą. Mūsų baletas su keliais ištisiniais veikalais abiejuose miestuose šoko po mėnesį. Mūsų baleto pasirodymas žymiuose Europos kultūros centruose vyko didelio pasisekimo ženkle ir jo garsas plačiai nuaidėjo prancūzų ir britų spaudos puslapiuose. Jej neišlysta mano atmintis, tuose mūsų baleto žygiuose dalyvavo ir Mykolas Beriozovas, tad jaunutei Svetlanai šitas reikšmingas lietuvių kultūrinis įvykis buvo gerai žinomas. Nėra abejonės, kad jai atsikėlus į Londoną, mūsų baleto dienų ten atsiminimai dar nebuvo išblėsę ir jai darė įspūdžio...

Kaip mes bežiūrėtume į Svetlanos Beriozovos kilmę, jos asmenybe bei jos aukštu choreografijos menu negalime nesidomėti. Ji savo kilmę siedama su Lietuva bei lietuvių tauta, šiuo metu mums atlieka vertingos propagandos patarnavimą. Tai mes patyrėme šiais metais, S. Beriozovai su Sadler's Wells Companijos baletu lankant JAV didmiesčius. Amerikiečių spauda dėjo ilgus rašinius bei josios portretus, visur pabrėždami Svetlanos Beriozovos lietuvišką kilmę. O kas teigiamai siejama su lietuvio ar Lietuvos vardu, kalba mūsų naudai ir po svetimu dangum- didina mūsų garbės svorį.

5 psl.

PR. STIRBYS

PABĖGĖLĖ

APYSAKA

(Tęsinys)

Alfonsas jautė, kad dabar buvo pats laikas išeiti ir ėmė dairytis skrybėlės.

— Gerai!.. Suprantu!

— Ką jūs?!. Dabar toks lietus, kaip jūs eisite? — nustebo ji, matydama, jog Alfonsas rengiasi eiti. — Einame žemyn pas mamą, palauksite iki nustos lietus. Matote, kad užeina audra!

— Tai nieko!.. Būkite gera, leiskite mane, lietus manęs nebaido, nes nuo tilto gausiu autobusą, — tarė Alfonsas. — Geriausia, kad dabar nueisite pas ją viena, bus protingiausia. Gerai?!. Tad, sudie, miela... Trude! — ir padavė ranką.

Gertruda jo ranką ilgai sulaikė savojoje, bet nebesipriešino. Palydėjo laiptais iki durų ir Alfonsas, pasistatęs apikaklę, nužingsniavo šlapiu šaligatviu tilto link.

IV

Iš ryto Gertruda atsikėlė anksti, nes tą dieną jau reikėjo eiti tarnybon. Buvo žavus, viliojantis rytas, tiesiog pavasario stebuklas. Po lietaus visur dvelkė šviežuma, pro atvirus langus plaukė gaivinanti srovė. Motiną jau rado virtuvėje besiruošiant, tačiau ją pasitiko surūgusiu ir piktu veidu. Į Gertrudos pasisveikinimą visai nereagavo, atrodė jog bus nauja "audra".

— Žinai, šiandien jau baigiu atostogas ir einu darban, — mėgino ji motinos nuotaiką.

Ši kažką maišiusi katile, nervingai paėmė rankšluosti, paviršutiniškai perbraukė rankom ir, metusi kampan, staiga atsisuko į ją:

— Pasakyk, ar ilgai tie "driskiai" vaikščios po mūsų butą ir neš purvyną? — ji net nesakė "svetimšaliai". — Tu gėda darai visai mūsų giminei, draugaudama su taiso "svieto perėjūnais". Supranti, aš nenoriu, kad tu terštum von Schonback šeimos garbę, iš kurios yra kilęs net pats Westfalijos hercogas von von. — surizgo, nebegalėdama prisiminti hercogo vardo. — Supranti, aš nenoriu!. Aš nepakesiu toliau šio maskarado!, Ne, nepakęsiu nė valandos!. — ji buvo ištužusi ir pikta, akys paraudo, rankos ėmė virpėti.

Gertruda žitokio "pasveikinimo" nelaukusi, iš karto suglumo, nebežinodama, ką visa tai reiškia. Buvo pamanjusi, jog ją paveikė praeitos nakties audra, tačiau ėmus kalbėti apie hercogus ir diddžiuotis savo kilme, pyktelėjo ir, nebeiškentus, ja pertraukė:

—Pasakykite man tik vieną: nuo kada jau pradėjote jausti, jog aš "teršiu" Jūsu šeimos garbę? — ji ypatingai pabrėžė žodį "jūsų". Nuo kada?... Jūs visada man buvote lyg motina, lyg gimdytoja, aš jus visada gerbiau ir mylėjau, kaip tikra duktė. O ką aš gavau už tai?. tuščios garbės laurus, skausma, šaltą oficialumą ir... neapsakomą sielvartą per prievartą apvesdinat su tuo.! Heinzu. Štai mano atsakymas į Tamstos šio ryto puikų pasisveikinimą! Ačiū!.

— Ak, štaip!.: — motina dar daugiau užsidegė. — Tu toki dėkingumą man rodai!.: Tu atmink, jog tave tiesiai iš gatvės purvyno paėmėme, tiesiai.. Tavo tėvas mirė pas mus kaip menkas svetimšalis, vertelga. Taip, mirė turbūt pats nežinodamas dėl ko. Atsivežė kažkokią ligą ir viskas, dar mums paskui buvo bėdos su dezinfekcija. O motina man visai nejdomu, kas ji buvo: ttėvas atsivežė tave pas mus be jos, tai ir viskas. Taigi, tave užauginome, išauklėjome, išmokslinome, savo turtų įpėdine padarėme savo šeimos titulus suteikėme, įkurdinome... Tu... tu, šitokia man paguoda senatvėje, tai ir viskas... Tu visą laiką buvai atžagareivė, nepaklusnus padaras, tai ir viskas. Dabar negana vieno "skarmaliaus", susirado ir kitą: užteks purvyno, kurį anas prinešė! Tai ir...

— Ponia Schonback!. — Gertruda pirmu kart ją šitaip pavadino. — Aš uždraudžiu apie poną Alfonsa taip kalbėti! Jis išauklėtas žmogus, inteligentas.

(Nukelta į 7 pusl.)

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS KIEKVIENO LIETUVIO GARBĖS REIKALAS

Lietuvos Generalinio Konsulo Jono Budrio žodis, pasakytas vasario 14 dieną New Yorke

Brangūs Tautiečiai!

Minėdami šiandien Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą, turime pagrindo džiaugtis, jog paskutinieji metai atnešė mums daug naujo ir gero. Viešpatavusi tamsa pasiduoda saulės spinduliams, matosi pragiedruliai ir didėja viltys.

Meskime žvilgsnį į priešo pusę. Stalino mirties pasekmės jau matome dabar, o dar daugiau pamatysime. Prie sovietų režimo ir sistemos viena yra aišku, kad ten tebesitęsia savitarpinė grupių ir asmenų kova; ir dar toli gražu ji nėra pasibaigus. Nors buvo girtasi, kad Sovietų Sąjungoje mirties bausme panaikinta, bet ten jau ne viena galva nuriedėjo, jų tarpe ir mums visiems žinomo Dekanozovo. Lietuvos budeliams neturime gailesčio!

Laisvajame pasaulyje matosi daugiau vieningumo. Ypač turi džiuginti mus Jungtinių Amerikos Valstybių politika. Prezidentas Eisenhoweris pažadėjo vesti išlaisvinimo politiką, ir mes matome, kad ta kryptimi tvirtai ir nuosekliai einama.

Suminėsiu čia tik trumpai Kersteno Komisijos sudarymą. Jos darbai tik prasidėjo, o pasekmės jau dabar didelės. Visas pasaulis sužinojo apie Sovietų klastą ir žiaurumus. Pirmosios Sovietų aukos buvo Lietuva, Latvija ir Estija. Skaudu buvo tada klausyti tos agresijos atgarsių kitose šalyse: — pas mus to negali atsitikti — girdėjome. Deja, ir kitos valstybės susilaukė tokio pat likimo: šiandien ir jos jau kitaip suprato mus ir visų pavergtų Valstybių Tautiniai Komitetai susijungė lygiais partneriais kovoje už savo tautų išlaisvinimą. Visi jieškojo paramos pas vienintelę pasaulyje valstybę, kuri ištikimai laikosi laisvės ir teisingumo principų pas save ir nuoširdžiai linki, kad ir visas pasaulis būtų laisvas Ta valstybė yra stipri ekonominiai ir dėl Sovietų Sąjungos ligšiolinės agresijos ir jos tolimesnių planų buvo priversta ginkluotis. Jungtinių Amerikos Valstybių kariuomenė nepavartos ginklo pavergimui, o kaip matėme iš antrojo karo ir Korėjos, žada tik apgynimą ir išlaisvinimą.

Prezidentas Eisenhoweris užsitarnauja mūsų visų pagarbos. Mus žavi ir jo užsienio politikos patarėjas ir vykdytojas. John Foster Dulles, kuris dabar, Berlyno konferencijoje, drąsiai atremia akiplėšiškus Molotovo pasiūlymus. Toje konferencijoje ponas Dulles jau du kartus nurodė ir išvardino Estiją, Latviją ir Lietuvą, kaipo turėjusias gražiai skambančias sutartis su Sovietais, priminė Molotovui jo paties žodžius ir užtikrinimus, ir kas su tais kraštais atsitiko.

Tikėkimės, kad Amerikos politika nepasikeis ir ateityje, ir bus nuosekliai vedama išlaisvinimo keliu. Jau kelinti metai ir Kongresas, ir Senatas nepraleidžia progos savo posėdžiuose paminėti Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį, o šiais metais pirmą kartą Vasario 16 dienos Senato posėdyje, garbingas lietuvis prelatas Mendelis iš Baltimorės pakviestas sukalbėti maldą.

Belieka peržvelgti mūsų pačių darbus. Turime Amerikos Lietuvių Tarybą, turime jau treti metai veikiantį Lietuvos Laisvės Komitetą, turime Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą. Dėka jų visų ir Lietuvos Diplomatų veiklos, Lietuvos pavergėjų tvirtinimas, kad žmonės patys panorėjo prisijungti prie Sovietų Rusijos, jau seniai išskaidytas. Laisvasis pasaulis jau yra pakankamai įtikintas, kad tai yra melas. Bet to neužtenka. Jei sustingsime vietoje, pasitenkinę ligšiolinjais laimėjimais, būsime užmiršti. Kiekvienas partneris yra vertinamas pagal savo svorį, įnašą ir aktyvumą bendroje kovoje.

Kaip tik dabar, kai mūsų Tėvynė yra pavergta, Lietuvos Nepriklausomybės Dienos minėjimas įgyja ypatingos svarbos ir reikšmės. Tas minėjimas yra įmanomas tiktai laisvajame pasaulyje ir kiekvieno lietuvio atsilankymas tą Dieną— tai jo garbės dalykas. Kviečiame į minėjimą žymius Amerikos politikus, amerikiečių spaudą, bet jiems turime pademonstruoti savo jėgas, jei norime, kad jie išsineštų teigiamą įspūdį. Kiekvienas atėjęs tuo paču pasisako, kad jis protestuoja prieš okupaciją, kad jis ištikimas Nepriklausomybės idėjai, kad trokšta savo šalies išlaisvinimo.

I mus, laisvėje esančius, yra sudėtos visos viltys broliu ir sesių pavergtoje Lietuvoje. Jie neprašo iš mūsų negalimo, bet jie turi pagrindo tikėti, kad laisvėje esantieji budi ir išnaudoja kiekvieną progą priminti Laisvajam Pasauliui apie visos tautos niekinimą ir kančias. Ar prie tokių aplinkybių nors vienas iš mūsų nutils, užmirš Tėvynę, nustos dalyvavęs bendrame veikime iki Lietuvos išlaisvinimo?

Jau yra šiek tiek laimėta, pasisekimas skatina veikti ir, nors dar ir nežinome kada, bet esame tikri, jog, kaip ir kitos pavergtos tautos, taip ir mūsų brangi Lietuva bus laisva!

Kersteno Komiteto tyrinėjimas atidaro kelią tolimesniems žygiams Lietuvos laisvės kovoje. Padėkime patikrinti sėkmingą šių žygių atlikimą, kiekvienas paskirdami savo auką Vasario 16-tosios proga.

Vasario 16

BRIDGEPORT, Conu. — Vietinis ALT skyrius rengia Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą vasario 21 d. 4 val. po pietų, parapijos svetainėje. Pagrindinę kalbą pasakys dr. B. Nemickas. Taip pat kalbės kun. J. V. Kazlauskas ir kun. P. Pranckus. Muzikinį programą atliks parapijos choro solistai ir vyrų kvartetas.

Kviečiami dalyvauti visi Bridgeporto lietuviai: išgirsti kalbas ir paremti Lietuvos laisvinimo darbus. Įžangos nebus.

Šimet ALT skyriaus valdyba yra: pirm. A. Klimaitis, vicepirmininkai A. Sapiega ir A. Skirka, ižd. J. Stanislauskas, iždo globėjai O. Maćikaitienė, P. Remeika ir A. Truskienė, sekr. A. Stanišauskas.

ALT skyrius visus Bridgeporto lietuvius kviečia remti ir Balfo skyrių kuris atsako už surinktas aukas. Lietuvos laisvinimo aukos eina per Alto skyrių, o šalpos aukos per Balfo skyrių. Šie skyriai aukas siunčia Alto ir Balfo centrams.

A. S.

LAISVĖS ŠVENTĖ

ROCHESTER, N. Y. — Vasario 21 d., Rochesterio ir apylinkės lietuviai rengia Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą.

Minėjimas prasidės 11 val. šv. Jurgio parapijos bažnyčioje pamaldomis, į kurias visi lietuviai renkasi organizuotai. Eisenai vadovaus Lietuvių Legijonierių Gudyno Postas.

3 val. p.p. šv. Jurgio parapijos salėje iškilmingas susirinkimas, kuriame svarbią kalbą pasakys Leonardas Šimutis, ALT Vykd. komiteto pirmininkas iš Chicagos. Vėliau P. Armono vadovaujamo choro koncertas ir deklamacijos.

ALT skyr. valdyba

ŽINIOS IŠ ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS

Po gausingų pasigyrimų apie Klaipėdos žvejų tralerių laivyno laimėjimus žvejojant silkes Atlanto šiaurėje, partija galų gale barasi, kad šiame laivyne silpnai vykdomos soclenktynės, blogai išnaudojama "puiki tarybinė technika" ir "nuolat sužlugdomi gamybiniai planai".

***

Vilniaus Pedagoginio Instituto studentų, dėstytojų ir tarnautojų susirinkime instituto komjaunuolių komiteto sekretorius Špokevičius pasiūlė Mariją Ratkutę kandidate į centrinę Sov. Sąj. Augščiausios Tarybos Rinkimų Komisiją. Ratkutė yra komjaunimo CK sekretorė (viena sekretorių). Susirinkimas, žinoma, pritarė ir prašė Sov. Sąj. Augšč. Tarybos Prezidiumą ją tos komisijos nare patvirtinti (tos komisijos pirmininku, matyti, bus N. M. Švernikas, kurį į komisiją jau "pasiūlė pats profsojuzų CK Maskvoje).

***

Vienas pavyzdinių ir nuolat giriamų kolūkių yra Pasvalio rajono Istros kolūkis. Jo pirmininkas yra Kazys Latonas.

Komjaunimo organizacijos (skyriai) steigiamos kiekviename tokiame kolūkyje, kur jau yra bent trys komjaunimo nariai. Ir tai dar toli gražu ne visuose kolūkiuose yra komjaunimo skyriai (tik trijuose rajonuose yra kiekviename kolūkyje, o kitį laikomi net labai "atsilikusiais"). Vadinasi, yra daug tokių apylinkių, kur nėra net po tris komjaunuolius.

Didesnieji kolūkiai tebėra dar nesujungtį į ištisinius vienetus. Jie susikirstyti brigadomis, kurios apima maždaug buvusius kaimus. Išmėtytos ir gyvulininkystės grupės. Skundžiamasi, kad tarp atskirų brigadų bei gyvulininkystės fermų tame pačiame kolūkyje esti gana sunku palaikyti ryšį ir žinoti, katra ką daro, nes nuotolis tarp jų kartais siekiąs po 10 ir daugiau kilometrų.

***

Iš Lietuvos kolūkių reikalaujama, kad kiekvienam 100 ha dirbamos žemės turėtų bent po 340 vištų, sudedančių bent po 110 kiaušinių per metus.

ŠACHMATININKAMS

Vasario 19 d. 8 val. vak. Liet. Atletų Klubo patalpose, 168 Marcy Ave., Brooklyne, kviečiamas visuotinis New Yorko ir apylinkės lietuvių šachmatininkų susirinkimas.

Susirinkimo dienotvarkė:

a) 1954 m. šachmatų pirmenybių pravedimas,

b) šachmatininkų veiklos pagyvinimas.

Kas gali, prašomi atsinešti savo šachmatus ir lentą.

Alg. Ruzgas,

SEKMADIENĮ FUTBOLAS

Vasario 21 d. Lietuvių SK įsijungia į N. Y. State Cup varžybas ir žaidžia su New Yorko SC. Vieta — Throggs Neck Stadium, Bronx. Pradžia 2,30 val. Jauniai turi pirmenybių rungtynes su Greek American SC jauniais (Metropolitan Oval).

Vasario 14 d. austrų Wacker nugalėjo DAFB ir ASL rinktinę 2:1 (0:1). Austrai buvo stabtelėję New Yorke po ilgų gastrolių Pietų ir Vidurio Amerikoj, kur laimėjo 7 r., pralaimėjo 4 ir lygiomis baigė 7. Praeitą savaitę austrams teko žaisti 5 rungtynes, bet, ypatingai antram kėliny, jie parodė gražų komandinį žaidimą. Vietos rinktinė pasirodė stebėtinai gerai. Rungtynes stebėjo 8000 žiūrovų.

SUSIRINKIMAS

Vasario 20 d. (šeštadienį), 7 val. v. yra šaukiamas Lietuvių Bendruomenės Cypress Hill Apylinkės susirinkimas. Bus padaryta šių dienų politinė apžvalga ir aptariami apylinkės aktualieji reikalai. Visi šioje apylinkėje gyveną lietuviai prašomi atsilankyti.

Susirinkimas įvyks Norvilų namuose, 19 Chestnut St.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS STAMPŲ
Iš Visų Šalių
ARTHUR FENDLER
112 West 49th Street
New York 19, N. Y. Tel. CO. 5-7691
Specializuojamės Lietuvos stampomis
Senomis ir Naujomis

KAI LIETUVIAI NUTAUTĖJA, TAI KITATAUČIAI LIETUVĖJA

Savo laiku Vienybėje buvo paskelbtas trumpas taisyklinga lietuvių kalba rašytas laiškelis, kuriame C. W. Bieling iš Olandijos teiravosi apie kai kurių lietuviškų knygų įsigijimą. Neseniai tas pats olandas parašė ilgesnį straipsnį, kuri įsidėjo Europos Lietuvis. Straipsnio autorius pasakoja, kaip jis "sulietuvėjo". Jis rašo:

Norinčiam išmokti svetimą kalbą, tinkamiausią priemonė —pagyventi krašte, kur ši kalba yra vartojama. Deja, dažniausiai gyvenimas mums niekados neleidžia tokio laikino apsigyvenimo įvykdyti Dažniausiai reikia pasitenkinti gautąją gramatika, žodynu ar knyga. Šią turint, galima įsikinkyti į darbą!

Senai norėjau išmokti lietuvių kalbos. būdamas didelių mėgėju forkloro, liaudies menno ir pasakų, žinodamas lietuvių kalbos skambingumą, žodžių turtą ir garsią gramatiką senienomis. Prieš tris metus pradėjau studijuoti Senn'o "Kurzes Lehrbuch der Litauischen Sprache". Ten labai gerai išdėstyta lietuvių kalbos gramatika, matyt, autorius turėjo mintyje, kad ši kalba yra labai sunki ir sudėtinga. Baigęs šios gramatikos studijas, aš jau galėjau skaityti lengvą pasaka arba laikraščio straipsnelį. Tada nusprendžiau, kad dabar kaip tik laikas susipažinti ir su pačiais lietuviais. Todėl vieną sekmadienį, sužinojęs apie lietuvius, įsikūrusius Limbergo apylinkėse, nuvažiavau pas lietuvius angliakasius. Mane ten nuoširdžiai priėmė, supažindino su kun. J. Dėdinu, kuris, sužinojęs apie mano pastangas, davė man Dr. Skardžiaus "Lietuvių Kalbos Vadovą". Turiu pasakyti. kad aš įsimylėjau į tą stebuklingą knygą, kurioje yra graži kalbos apžvalga ir taip pat ten rūpinamasi kalbos grynumu. Skaitydamas šią knygą. pamačiau, kad lietuvių kalba nėra kokia nors senų kalbų liekana, bet visiškai moderni kalba. Kiek pastangų yra padėję Dr. Jaunius, Būga, Jablonskis ir kiti šiai kalbai atlietuvinti, apšvarinti ir ištobulinti!

Tas pats kun. Dėdinas man davė vieno lietuvio, gyvenančio Amsterdame. adresą. Tai buvo Antanas Galkus, jaunas lietuvis nuo Šiaulių. Jis Olandijoje įsikūręs jau 8 metai. Su juo susipažinau ir, turiu pasakyti, kad šis susipratęs lietuvis man daug padėjo išmokti geriau lietuviškai. Jis dažnai būna pas mane, mes drauge išeiname pasivaikščioti, nors iš to nauda tenka tik man. Iš tikrųjų aš esu daug skolingas tam širdingam jaunam lietuviui.

Pagaliau nusprendžiau dar arčiau susipažinti su lietuvių gyvenimu, pasirinkdamas Londone gyvenančių lietuvių koloniją. Pasakyta — padaryta: vieną rugsėjo trečiadienį atvykau į Lietuvių Namus Londone, apie kuriuos buvau dažnai skaitęs "Britanijos Lietuvyje". Man, olandui, trūksta taisyklingų žodžių pasakyti tą širdingumą, su kokiu aš buvau priimtas šitoje "Mažytėje Lietuvoje." Aš patyriau, kad lietuvių vaišingumas nėra patarlė ar tuščias žodis, anaiptol! Kiekvienas su manimi pakalbėjo, manę šnekino.

Sekmadienį buvau Londono Lietuvių bažnyčioje, kur girdėjau lietuviškai giedant ir gražų pamokslą, kuriame, gal būt, atsitiktinai daug buvo minima apie lietuvių kalbos grožį. Vakare aplankiau Lietuvių Klubą. kuriame buvo Tautos šventės minėjimas. Čia girdėjau, paskaitą ir kalbas, kurias beveik visiškai gerai supratau, girdėjau lietuviškas dainas ir viena deklamaciją, kuri kalbos mėgėjui buvo ypatingai puiki. Deja, ne kiekvienas lietuvis taip ištaria ir jaučia kalbos grožį...

Negaliu nepaminėti savo apsilankymo pas Dainorą Daunoraitę, lietuviškos knygos platintoją, su kuria jau nuo seniai susirašinėdavau. Pagaliau aš galėjau su ja pasikalbėti apskritai apie lietuviškas knygas, pamatyti ką ji turi savo lietuviškoj "krautuvėlėje"! Savo kukliam rinkiniui gavau kelias knygas, kuris nuolat auga, dėka lietuvių pastangų išlaikyti lietuvybę tremtyje.

Baigdamas noriu pasakyti visiems mano bičiuliams lietuvišką ačiū už valšingumą ir nuoširdžias pastangas pagelbėti man nugalėti tuos sunkumus. su kuriais susiduriu lietuviškai besimokydamas. Aš tikiu, kad ateityje mano ryšiai su lietuviais bus dar glaudesni.

C. W. Bieling'as

Vl. Putvinskis-Putvys

(Atkelta iš 3 pusl.)

Atsimenu, tuo laiku ginčijausi su P. Višinskiu. Jis įrodinėjo, kad, spaudą atgavus, bus geriau. Bet man rodėsi, kad cenzūra padarys daugiau žalos, negu spaudos leidimas naudos. Gal aš ir būčiau buvęs teisingas, kad ne revoliucija.

1906 metais. man išėjus iš kalėjimo ir užėjus reakcijai bei persekiojimams, mūsų kelias dar truputį patarnavo, vežant į užsienį bėgančius revoliucininkus.

Gabenti žmones į užsienį tekdavo kartais ir anksčiau, nes svarbesniems žmonėms neatsargu buvo keliauti su "amerikonais". Savo traktu teko patarnauti ir vienam kitam rusui. Du kartu laimingai juo išplaukė Vincas Mickevičius Kapsukas, P. Višinskio "sakalų" mokyklos laikinas, nevykęs mokinys ir t. t. Šeštais metais rudenį teko nuplukdyti visą latvių būrelį, kurie bėgo nuo mirties iš Rygos. Rekomendavo man juos Dovidas Krevinas, be galo inteligentiškas ir simpatiškas latvis, kurį buvau pažinęs Kauno kalėjime.

Galą mūsų "paštui" padarė vienas lietuvis provokatorius. Buvo taip: atvyko iš Žagarės su gera rekomendacija vienas jaunas lietuvis, neva pabėgęs iš kalėjimo. Reikėjo jį nugabenti į užsienį. Paskui pasirodė. kad jis iš tiesų buvęs veikėjas revoliucininkas, bet kalėjime, žandarų suviliotas ir baidytas, apsiėmė būti jų agentu. Žandarai paleido jį iš kalėjimo, vaidindami pabėgimą, ir davę jam uždavinį ištirti mūsų kelią ir surinkti pakankamų įrodymų. Draugai, nežinodami jo parsidavimo, lengvai davė gerą lydimąjį raštą ir atsiuntė pas mus. Mums jo pasielgimas pasirodė įtartinas ir ir nors "nuplukdėm" jį į Prūsus, bet išsisaugojom, izoliavę jį nuo visko ir neįdavę nieko, kas galėtų būti įrodymu.

Viš dėlto kelias nuo to laiko pasidarė tiek "trefnas". kad turėjom pranešti draugams apie jo likvidavimą.

Be to, jis jau buvo savo atlikęs ir daugiau nebereikalingas.

Requiescat in pace!

BŪKITE SVEIKI

Draugui ir sau sveikatos knyga—vadovas

Kurią parašė ir jau išleido **Dr. Steponas Biežis.** Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: **kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.**

Ši svarbi knyga privalo rastis kekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisiuntimu. Tuojau užsisakykite. Užsakymus siųskite knygos autoriui:

DR. S. BIEŽIS, 3241 W. 66 Place, Chicago 29, Ill.
Telefonas—Republic 7-7868.

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City — Telef. MUrray Hill 8-8677 — VALANDOS: Susitarus: ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L.I. — Telef. Bay Shore 7-3710 — Susitarus: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

DR. F. M. BINTAKYS
16 Linden St. Brooklyn, N. Y.
GLenmore 5-3012
VALANDOS: Kasdien nuo 11 iki 1 ir nuo 6 iki 8. Šeštadieniais nuo 11 iki 2. Sekmadien. pagal susitarimą

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS: 2 — 3 popiet, 6 — 8 vakare. Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus. Tel. VIrginia 9-6125

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 1 — 8 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. EVergreen 7-6868

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS: 1 — 7 val. susitarus. Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždarvta.

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 2 — 9 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. Ofiso STagg 2-0706, Namų — Jamaica 6-3834

JOHN DERUHA, M. D.
Odos niežėjimas ir išbėrimai. Tulžies ligos. Galvos skaudėjimas, nemigas, jausmų komplikacijos, jautrumas, širdies ir skilvio ligos.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buvęs Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS - ELEKTROTERPIA
Nuo 10 val. ryto iki 6 v. p.p. Čia pat moterų ligų gydytojas
Priėmimo val. antr., treč. ir penkt. nuo 10 v. r. iki 6:30 v. v.
220 EAST 12th ST., NEW YORK 3, N. Y.
(Tarp 2nd ir 3rd Ave.) Tel. AL 4-4437

Prilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
X. STRUMSKIS, savininkas
322 Union Avenue,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089
Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
TREČIADIENIAIS, NUO 9:30 IKI 10 VAL. VAK.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
Telefonas: EVergreen 4-9293
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y

HERBERT & BLOOMFIELD, Inc.
AUTOMOBILIAI — NAUJI

SUNKVEŽIMIAI (TROKAI) vartoti
FINANSUOJA BANKAS
Autorizuotas
TAISYMAS DALYS
Lietuvis JUOZAS E. ARBAČIAUSKAS,—Sav.
CHARLES H. BLOOMFIELD,—Sav.
110 Hempstead Turnpike, Franklin Square, L. I., N. Y.
Tel. HE 2-3800

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

PABĖGĖLĖ

(Atkelta iš 5 pusl.)

— . vėl advokatas?! — jos lūpose pasirodė sarkastiška šypsena.

Gertruda pamatė, jog su savo tariama motina šiuo kart geruoju baigti nepavyks. Ji nebuvo jos motina, tik globėja. Nors jau daug kartų turėjo panašių susikirtimų, tačiau pavykdavo juos likviduoti geruoju. Jai įsiaudrinant lygiai kaip ir šiuokart, Gertruda tuoj šokdavo prie jos su meiliais žodžiais "mama", "motinėle". ir pan., imdavo bučiuoti, glamonėti ir tuo būdu viskas vėl nuslinkdavo praeitin. Šį rytą lyg koks kipšiukas užsėdo jai ant liežuvio ir nusilenkti nebeleido. Priešingai, užėjo pagunda atsikirsti, nenusileisti ir nors vieną kartą į akis pasakyti visą tiesą. Taupyta kantrybė išseko ir staiga iš juodviejų tapo priešai, tapo tartum dvi nesutaikomos laukinės liūtės.

Tiek Gertruda dar turėjo valios, jog į paskutiniąją globėjos pašaipą visai nebeatsakė, bet stvėrusi apsiaustą apsisuko ir išėjo. Globėja buvo bešokanti sulaikyti, tačiau durys prie pat jos nosies su trenksmu užsidarė. Pamažu apsigrįžo ir, griuvusi pirmon kėdėn, pasileido verkti. Verkė ne iš gailesčio, ar meilės, bet iš pykčio ir išdidumo. Jai dar nebuvo, kad būtų kas drįses taip akiplėšiškai į akis kalbėti, taip įžuliai elgtis. Jai, von Schonback dinastijos ir tradicijų nešėjai, buvusiai garbingos prūsų aristokratijos žvaigždei, primadonai, kelių dvarų valdytojai. Net pats Hindenburgas yra kartą prisiuntęs savo sveikinimus jos gimtadienio proga, o vyrą pakeliant į generolus, stačiai pasakė:". . tik tokie vokiečiai, kaip von Schonback, išlaikys gryną arijų kraują!" Tik, matyt, pamiršo, jog jie išviso vaikų neturėjo! O dabar. jos augintinė, iš kurios tikėjosi tikrą savo įpėdinę pilnoje žodžio prasmėje, pasirodė nedėkingas, nešauklėtas padaras, tai ir viskas.

Gertruda be pusryčių išėjo tiesiai darban ir vakare namo nebegrįžo. Nesulaukė globėja jos ir sekančią dieną, tik atvažiavo kažkoks karys ir paduodamas paprastą raštelį laužyta vokiečių kalba tarė:

— Labą dieną, ponia Schonback!. Miss Gertruda prašė paimti jos daiktus ir atvežti!

— Kur ji yra?. Kodėl negrįžta namo? — šoko prie jo globėja.

— Aš nieko nežinau ir niekas man nerūpi. Aš turiu tik paimti jos daiktus, o ką paimti tame rašte yra parašyta!

Globėja atvertė sulenktą raštelį ir akim permetė skubia ranka Gertrudos padarytą daiktų sąrašėlį. Jokio laiško, jokių paaiškinimų. Suglamžiusi raštelį piktai sviedė kampan.

— Kur Gertruda?!. — jos klausime buvo baimė ir sielvartas.

— Aš neturiu laiko! Kur jos daiktai?. — karys buvo įžulus ir ėmė dairytis po vestibiulį. — Kur jos kambarys?

— Išeik!. — piktai suriko globėja. — Išeik, o aš tuoj pašauksiu policiją!

— Cha, cha, cha. — plačiai nusikvatojo karys. — Dar to nebuvo, kad germanai išmestų mane pro duris! Policija!. Juokingi jūs žmonės, su ta savo policija: kiek kas, ir jau policija. Mes tai gerokai kits kitam šonus išakėjam, net kraujo puskvortes nuleidžiam, bet po to pasibučiuojam ir einam alaus, o mūsų policija stovi, žiūri ir juokiasi. Ot, suprantu, taį bent policija! Tačiau paduok jiems gangsterius: ocho, močiute, tuoj sutaisys kaip baltą vilną! Na kur daiktai?

(Bus daugiau)

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
(Kabaretas)
BARAS, RESTORANAS,
SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams etc.
Vyt. BELECKAS,
savininkas

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

ADOLFO SCHRAGER'IO
BALDAI
SCHRAGER'IS ASMENIAI
SUTVARKO VISUS REIKIAMUS FINANSAVIMO PALENGVINIMUS
Apžiūrėkite baldus ir įsitikinkite, kaip verti tie baldai prašomos kainos.
Didelis pasirinkimas vienerių ir dvigubų lovų, miegamųjų, salonų ir valgomųjų kambarių baldai, virtuvės baldai, išstraukiami baldai, paveikslai ir kita namų apyvokai.
Jei gerus ir gražius baldus nori — juos gausi pas Schrager!
1647 Second Ave., N.Y.C.
(Tarpe 85 ir 86 St.) Tel. RE 7-2850

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Patogus privažiavimas:
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 3-2613
BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave. Stoties

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

Telefonas: EVergreen 7-7411
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
KLEEN KOL COAL CO.
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

MARCY FUNERAL HOME, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Namai pardavimui
TURIME PIRKĖJŲ didesniems bei mažesniems žemės sklypams. Pageidaujama, kad būtų Long Islande, Westchester County arba šiaurinėje dalyje New Jersey valstybės. Galime gauti geras kainas, jeigu žemė tinkama. Pastatai nebūtini. Kas turite sklypą ir manote ji parduoti, kreipkitės pas ORMAN & MICHELSON, 111-15 Jamaica Avenue, Richmond Hill, N. Y., arba telefonuokite VIrginia 9-0842. Liepos ir rugpiūčio mėnesiais raštinė uždara trečiadieniais.
ORMAN & MICHELSON
Real Estate - Insurance
111-15 Jamaica Avenue
Telefonai
VI 7-4111—FL 4-2729—VI 9-0842

AUKSINĖ PROGA už pusę kainos nusipirkti namus Jersey City, N. J. Du butai, dvi krautuvės, 14 kambarių. Centralinis šildymas ir visi patogumai. Mėnesinės pajamos 450 dol. Savininkai išvyksta. Dėl informacijų telefonuoti: EV. 8-1805.

RUBBER STAMPS
CONCORD STAMP
79 Warren St. New York, N.Y.
Tel. BEekman 3-0828

LIETUVIAI ADVOKATAI
ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083
WM. J. DRAKE
(DRAGŪNAS)
85-03 Wareham Pl.
JAMAICA ESTATES 3, N. Y
JAmaica 6-7272
KĘSTUTIS W. MICHELSON
111-15 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL 18, N. Y.
VIrginia 7-4111
ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
Virginia 9-0842 ir
Virginia 7-4111

A. ANDRIUSKEVICIUS
Laikrodininkas
Taisomi ir parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t. t.
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL
Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą
GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.
L. TIKNEVICIUS, Direktorius
Metropolitan Auto School
155 2nd AVENUE
Tarp 9-10 gatvių, New York City

ALLIANCE CRYSTAL—COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
(8-th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

Telefonas: EVergreen 4-8934
PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MISIUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MISIUNAS
SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST.. kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

GLENN'S RESTAURANT & BAR
BARAS IR SALĖ
Muzika penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.
Armonistas Stasys Bagdzinskas
VIENA JAUKIAUSIŲ VIETŲ NEW YORKE
Salė vestuvėms, krikštynoms susirinkimams nemokamai
LIETUVIS CHARLES GLENN.
219 Second Ave., (Greta 14-tos gatvės) New York City
Tel. GR 3-9865

M. and Z AUTO COLLISSION WORKS
I. MALDUTIS ir Z. ZALIAUSKAS
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8-9794
Lietuvių specialistų auto taisymo dirbtuvė
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

JOE & RUDY'S BAR and GRILL
NAMŲ GAMYBOS MAISTAS
MŪSŲ SPECIALYBĖ
150 N. 4th St., Brooklyn 11, N. Y. (Bedford Ave. kampas)
EVergreen 4-8325

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ
(Parodė šį skelbimą)
Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės parodą ir pasinaudoti šia proga.
Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualų skonį, duodami penkių metų garantiją.
Niekur nerasite gražesnių, tvirtesnių ir geresnių baldų, kaip mūsų keturių aukštų dirbtuvėje.
Mūsų gamybos baldai lietuviams yra žinomi nuo 1928 metų. Dabar mes same pasiruošę patarnauti ir naujakuriams...
ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.
(Prieš Williamsburg Savings Banką)
174 BROADWAY (Driggs Ave.) BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1954

REAL ESTATE Albert M. Zillian (Žilinskas)
Nusibodo didmiesty gyventi? — Mes turime pardavimui namų, vasarnamių ir žemės sklypų gražioje gamtoje, po visą Long Island.
74 Main St., Northport, L. I.
Tel.: 2272 ir 108

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLORIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

SAVINGS ACCOUNTS
. CORDIALLY INVITED
Latest Interest Rate 2½% Credited and Compounded Quarterly
A Year
On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from $25 to $10.000
Deposits made on or before the 10th business day of January. April. July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS,
Savininkas
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 4-9533.

TIKRAS LIETUVIŠKAS GINTARAS
AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS—SENOS IR NAUJOS MADOS
Karoliai, auskarai, žiedai, apyrankės, sagos ir t.t.
Užsakymai priimami paštu ir telefonu. Įstaiga atidaryta nuo 10 iki 6 val. v. 50 metų tik gintaru prekiaujama:
AMBER GUILD, LTD.
80-19 31 Ave. Jackson Heights, N. Y. Tel. HA 9-5855
Šios firmos gintaro išdirbisius gali gauti: Jonas Karvelis, 3249 So. Halstel St., Chicago 8, Ill..

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
68-38 Myrtle Avenue Glendale, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.
60-04 Woodside Aenue Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Bld. Fresh Meadows, Flushing
219 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road Bronx, N. Y.
19 West Post Road White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

Mindaugas Bacey, Uršulės Bacevičienės sūnus, vasario 21 d. susituokia su Anne Maria Walker. Santuoka įvyksta St. Thomas Aquinas bažnyčioje, 4 val. po pietų.

Jonas Budrys, Lietuvos Generalis Konsulas, Vasario 16 proga gavo sveikinimų iš Britu Gen. Konsulo ir kt. Viso konsuliarinio korpuso vardu Budrį sveikino Fernandes Davila, Peru Gen. Konsulas New Yorke.

L. Žitkevičius, keleto poezijos rinkinių autorius, laimėjo jaunimo literatūros premiją (250 dol.) už savo eilių rinkinį "Saulutė debesėliuose". Premija įteikiama vasario 28 d. Chicagoje.

Dr. A. Musteikis skautų surengtame Vasario 16 minėjime, įvykusiame praeitą sekmadienį Apreiškimo parapijos salėje, skaitė paskaitą "Vasario 16 ir mes."

St. Gegužis, žinomas veikėjas, kandidatas į SLA iždininkus, buvo atvykęs iš Mahanoy City ir ta proga dalyvavo Spaudos Klubo suruoštame Vasario 16 minėjime.

Jonas Česnius, Grand Theater (vienintelio lietuvių kinoteatro Brooklyne) savininkas, laukia atvykstant iš Anglijos savo giminaičio Liudo Tamošaičio.

Kun. Vyt. Pikturna, buvęs politinis kalinys, kalbėjo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 36 metu sukakties minėjime, įvykusiame vasario 13 d. Maironio mokykloje.

P. Bartkus, gyv. 294 Union Ave., Brooklyne, ypatingose sąlygose minėjo Vasario Šešioliktoją. Mat, ta dieną jo žmona Gražina pagimdė dukrelę, kuriai duotas Daivos vardas.

St. Modzeliauskas šiomis dienomis atidarė šokių studiją (B & B), esančią 207 Knickerbocker Ave., Brooklyn 37, N. Y. Telefonas: EV 6-8319.

M. Vaidyla, Sandaros redaktorius, ALT iždininkas, organizacijos reikalais lankėsi New Yorke.

Jonas Valaitis išvyksta į Montreali, kur jis pakviestas kalbėti Kanados Lietuvių Tarybos rengiamajame vasario 21 d. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjime.

J. Trečiokienė buvo nuvykusi į Washingtoną aplankyti savo sūnaus ir marčios, Albino ir Aldonos Valaičių.

Juozas Herbet (Arbačiauskas) Fordo atstovas Franklin Square, L. I., išvyko atostogų į Pietų Ameriką, kur jis aplankys Brazilija, Venecuelą, Kolumbiją ir kitas šalis.

Jonas Jankus, Operetės choro vicepirmininkas, neseniai turėjo pavojingą skilvio operaciją. Dabar sveiksta ir gydosi namie, 19 Kelly Place, Brooklyn, N. Y.

Prof. M. Biržiška, Vasario 16 Akto signataras, pasakė kalbą, kuria Amerikos Balsas radijo bangomis perdavė į Lietuvą.

A. Vasiliauskas ir J. Valaitis, gavę kabareto leidimą, savo puošniame Arlington restorane, 385 Arlington Ave., Brooklyne, vakarais turi šokius.

●

KNYGOS TREČDALIU PIGIAU

Paskaityti knygą kiekvienas nori, bet ne kiekvienas pajėgia ją įsigyti. Prie Gabijos leidyklos veikia Knygos Bičiulių Klubas, kuris lietuvišką knygą padaro prieinamą kiekvienam. Už įmokėtus penkis dolerius Klubo narys gali pasirinkti naujausių leidyklos knygų 7.50 vertės, taigi, knygos gaunamos visu trečdaliu pigiau. Daugiau informacijų teikia leidykla, parašius šiuo adresu: Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

HENRIKAS KAČINSKAS DĖKOJA

Didžiai Gerbiamas Redaktoriau:

Neturėdamas galimybės asmeniškai atsakyti visoms organizacijoms, mano bičiuliams ir pažįstamiems, pasveikinusiems mane trisdešimties metu sceninio darbo sukakties proga, būkite malonūs ir neatsakykite patalpinti Jūsų laikraštyje mano padėką.

Visų pirma nuoširdžiai dėkoju visiems mūsų spektaklyje atsilankiusiems žiūrovams, kurie tuo būdu parodė savo dėmesį mūsų teatriniam darbui.

Nuoširdus mano ačiū: ALB New Yorko Apygardos Vadovybei ir Kultūros Tarybai, Liet. Rašytojų Draugijai, Liet. Valstybinio Teatro Operos ansambliui: V. Januškaitei, B. Darlys, A. ir J. Kutkams, R. Mainelytei, V. Janušienei, G. Matulaitytei, V. Grigaitienei, J. Štarkai, L. Mačiūnienei, M. M. Dobužinskienei, Liet. Enciklopedijos Redakcijai ir Leidėjui, Latvių Teatro režisieriui Uršteinui, Naujojo Rusų Teatro direktoriui, meno vadovui ir kolektyvui, Liet. Stud. Sąjungai, Ateities ir Darbininko redakcijoms, Šviesos Sambūriui, Brooklyno Dramos Studijai, Waterburio Scenos Mėgėjų Teatrui, Liet. Meno Mėgėjų rateliui Worcestery, Maironio mokyklos mokytojams, Operetės chorui, New Yorko Skautų Vietininkijai, Amerikos Liet. Socialdemokratų Sąjungos 19 kuopai Brooklyne, Radijo valandu vadovams J. Ginkui ir J. Stukui, muzikams: J. Žilevičiui, V. Marijošiui, J. Kaminskui, J. Žukui, rašytojams: S. Santvarui, B. Brazdžioniui, A. Gustaičiui, A. Rimydžiui, dr K. Jurgėlai, dr. J. Kazickui, dr. J. Valiūnui, dr. J. ir M. Gimbutams, daktarams gydytojams: P. Bagdanavičiui, V. Paprockui, A. Snieškai, J. Snieškai, T. Savickui, K. Venciui, F. Bintakiui ir jų šeimoms, mokytojui V. Čižiūnui, L. Dymšai, kunigams V. Dabušiui, P. Totoraičiui, advokatui St. Briedžiui, Amerikos Balso redaktoriui P. Labanauskui, V. Solovjovai-Olekienei, baleto artistams — J. ir T. Vasiliauskams, dail. V. Andriušiui, aktoriams: A. Katiliūtei, A. Škėmai, Dikiniams, A. ir D. Dauguvietytėm., V. Žukauskui, P. Lapienei, J. Garšvai, Zelenkevičiams, Bendoriams, Penikams, Sirusams, Averkams, L. I. Savickaitėms, V. Augustinui, B. Udalovui, V. Beleckui, S. Kleinui.

Esu dėkingas Atletų Klubui, Apreiškimo ir Angelų parapijos klebonams, kurie leido pasinaudoti patalpomis repeticijoms ir dekoracijoms gaminti.

Didelis ačiū J. Boley savo šiltais žodžiais praskaidrinusiam mano šventę tremtyje.

Ypatinga mano padėka režisieriui J. Blekaičiui, dailininkui P. Lapei ir visiems studijos aukėtiniams, kurie nebodami sunkių sąlygų, parodė daug ryžtingumo ir meilės scenos menui.

Visiems vienu ar kitu būdu prisidėjusiems prie spektaklio organizavimo, materialiai ar moraliai rėmusiems ji, tariu savo nuoširdų ačiū.

Dramos aktorius
Henrikas Kačinskas

VASARIO 16 MINĖJIMAS NEW YORKE

New York Times rašo, kad praeitą sekmadienį Webster salėje įvykusiame Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjime buvo 1000 žmoniu. Tai per mažai dėl tokios kolonijos, kaip New Yorkas. Teisingai konsulas Budrys, kalbėdamas tame minėjime, pasakė, kad Vasario 16 sukakties proga mes turime pademonstruoti savo jėgas. Ypač, kai į minėjimą pasikviečiame kongresmanus ir kitus žymius amerikiečius. Nejaugi visame didžiajame New Yorke yra tik tūkstantis lietuvių, kuriems tikrai rūpi Lietuvos nepriklausomybės atstatymas?

Minėjimo programa buvo pradėta su Amerikos ir Lietuvos vėliavų pagerbimu, Operetės chorui giedant Lietuvos ir Amerikos himnus ir Apreiškimo parapijos klebono kun. N. Pakalnio invokacija. Įžangos žodį tarė ir programai vadovavo New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininkas adv. Vyt. Abraitis, kuris, reikia pasakyti, savo užduotį atliko be priekaištų. Vyt. Abraitis parodė, kaip reikia vadovauti Vasario 16 minėjimų programoms.

Be visos eilės sveikinimų, kuriuos perdavė latvių, estų ir kitu mums draugiškų, taip pat sovietų pavergtų, tautų atstovai, svarbiausį kalbėtoją buvo kongresmanas Herbert B. Warburton, prof. dr. Kazys Pakštas ir ALT Vykdomojo Komiteto sekretorius, Naujienų redaktorius, dr. P. Grigaitis. Šie trys kalbėtojai, vienas kitą papildydami, sudarė faktinaji minėjimo programos vaizda ir turinį. Ypač buvo ryškiai pavaizduotas Lietuvos laisvės kovos reikalas dr. P. Grigaičio kalboje.

Meninėje dalyje, kaip jau sakyta, dalyvavo Stankūno vadovaujamas Operetės choras ir solistai, Vincė Jonuškaitė ir Alekas Vasiliauskas. Tiek choro, tiek solistų dainavimu publika buvo patenkinta.

Po dr. P. Grigaičio kalbos buvo paskelbta rinkliava, kuria įvykdė tautiškais rūbais pasipuošusios moterys. Lietuvos vadavimo reikalams surinkta daugiau, kaip vienuolika šimtų dolerių.

Programai baigiantis, adv. S. Briedis paskaitė rezoliucijas, kurios buvo priimtos vienbalsiai.

Po programos vyko šokiai, kuriems grojo Adomo Jezavito orkestras.

R.

●

SVARBUS PASITARIMAS

Mūsų tautos istorijoje buvo viena skaudesnių dramų, kai rusų despotiška vyriausybė uždraudė turėti savo lotynišką-lietuvišką spaudą, o primetė ir protegavo lietuviškų knygų spausdinimą tik rusų raidėmis, vadinamąją "gražданką".

Tačiau atkakli 40 metų kova su "sūnumi šiaurės" 1904 metų gegužės 7 d. baigėsi mūsų pergale.

Šiai 50 metų spaudos atgavimo sukakčiai paminėti ir pagerbti tuos, kurie kovojo už spaudos laisvę, New Yorko Lietuvių Kultūros Taryba šaukia visų organizacijų pirmininkų ar jų įgaliotinių, visuomenininkų ir kultūrininkų pasitarimą.

Pasitarimas įvyks vasario 26 d. (penktadienį) 7 val. vak. Apreiškimo parapijos mokykloje, 259 North 5th St., Brooklyne.

Prašomi dalyvauti!

Kult. Taryba

8 psl.

86th ST. CASINO TEATRAS

210 EAST 86th ST. Tel. REgent 4-0257 BUtterfield 8-0561

VASARIO 19 IKI 25

"Die Junggesellen - Falle"

Oskar Sima, Rudolf Platte, Rudolph Carl, Maria Andergast

"Die Julika"

Paula Wessely, Attila Hoerbiger, Gina Falkenberg

VASARIO 16-OS MINĖJIMAS

GREAT NEECK, N. Y. — Vietos Lietuvių Bendruomenės valdyba rengia iškilminga Nepriklausomybės šventės minėjimą. Minėjimas įvyksta šį sekamdienį, vasario 21 d., Kasmočių salėje, 89-91 Steamboat Rd. Pradžia 5 val. po pietų.

Pamaldos už Lietuvą bus atlaikytos Great Necko katalikų parapijos bažnyčioje 12 val. 45 min. Minėjimo programoje: Lietuvos Laisvės Komiteto nario dr. Broniaus Nemicko paskaita, mišraus choro koncertas, dainų - eilėraščių montažas ir jaunimo tautiniai šokiai.

Great Necko lietuvių chorui vadovauja muz. M. Cibas, tautinius šokius parengė S. Jakienė, montažas J. Ciplicko.

ALB Great Necko Apylinkės naujoji valdyba energingai ėmėsi darbo. Naujojon valdybon išrinkta: pirm. A. Senikas, vicep. J. Košuba, vicep. kult. reik. S. Jakienė, sekr. A. Patamsis ir ižd. P. Povilaitis. Taip pat sudaryta nuolatinė komisija bendruomenės parengimams organizuoti.

Sausio mėn. įvykusiam metiniam apylinkės susirinkime įrašyta 41 nario knygelė ir surinkta apie 90 dol.

I Vasario 16-os minėjimą tikimasi svečių iš kitų artimesnių lietuvių apylinkių.

●

IŠ TAUTININKŲ KLUBO VEIKLOS

Apie poras metų merdėjęs, Tautininkų Klubas pradeda atsigauti. Nuo praėjusių metų gruodžio 1 d. Klubas išsinuomavo buvusias Palangos restorano patalpas, 337 Union Ave, kur nariai vėl gali susirinkti. Praėjusį sausio mėn. buvo pirmas šių metų susirinkimas, kuriame dalyvavo gausus būrys narių. Tame susirinkime buvo klubo valdybos rinkimai. Klubo valdybą sudaro šie asmenys:

Pranas Narvydas, pirm., Edvardas Leleiva, vicepirm., Antanas Mičiulis, sekr., Jonas Jankus, finansų sekr., ir laikinai einantis iždininko pareigas, Domas Klinga, valdybos narys. — Klubo lyderis Povilas Kyrius, Klubo šeimininkas.

Gaila, kad naujai išrinktąjį finansų sekretorių ištiko nelaimė. Darbe apsirgo ir teko eiti į ligoninę, kur jam buvo padaryta sunki vidurių operacija; ligonis sveiksta.

***

Sausio 29 d., savo namuose, mirė Juozas Sagys, buvęs ilgametis Klubo narys ir vienas jo organizatorių. Velionio atminčiai Taut. Klubas pasiuntė gražų gėlių vainiką ir Klubo vardu per Juozą Ginkų užsakė mišias Kar. Angelų parapijos bažnyčioje, kovo 1 d. Velionis J. Sagys palaidotas vasario 1 d. Farmingdale, L. I. kapinėse iš šv. Alfonso bažnyčios Ozone Park, N. Y.

Tebūnie jam lengva šios šalies žemelė.

P. Narvydas

KAMBARYS pavieniui arba dviems, su patogumais. Gera transportacija. Nebrangus. **EVergreen 1-6104.**

RAMUNĖS

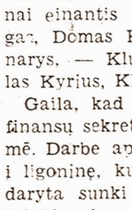

Mes gavome didelį siuntinį šviežių ramunių žiedų iš Vengrijos ir dabar yra visiems proga ramunių gauti pas mus.

Vengrijos ramunės taip pat geros kaip ir Lietuvos ir taip pat medum kvepia, turi malonų skonį, sveika ir gardu gerti. Ramunės geros dėl skilvio ir dėl inkstų (kidneys). Jeigu esi nuvargęs, sušalęs, gerk ramunių arbatą. Kada esi piktas, nusiminęs, irgi gerk ramunes. Prisiųsk mums $2.50, o mes prisiųsime jums ramunių visą svarą. Į Kanadą — $2.75.

ALEXANDER'S CO.

414 WEST BROADWAY, South Boston 27, Mass.

STUDENTŲ DĖMESIUI

Balandžio mėnesį įvykstančiuose Lietuvių Studentų Sąjungos JAV centro organų rinkimuose turės teisę dalyvauti tik tie studentai, kurie šiais mokslo metais bus užsiregistravę Sąjungos sekretoriate, arba kurių įsiregistravimas Sąjungos skyriuose bus jų laiku persiųstas Centro Valdybai. Neįsiregistravę ar registracijos neatnaujinę studentai prašomi tai padaryti iki kovo 15 d. (pašto antspaudo data), prisiunčiant S-gos sekretoriatui šias žinias: pavardę, vardą, gyv. vietą, universitetą, studijų sritį ir akademinį statusą. Registruojamasi šiuo adresu: Mr. R. Mieželis, Harvard Graduate School of Business Administration, Morris Hall B-42, Boston 63, Mass.

Centro organų sudarymas yra svarbus tolimesnei Sąjungos gerovei. Todėl kviečiame visus studentus nedelsiant registruotis.

Centro Valdyba yra Clevelande sudariusi rinkimine komisiją, kuri pati paskelbs kandidatų statymo datą ir sąlygas.

Lietuvių Studentų S-gos JAV Centro Valdyba

●

PRIĖMIMAI NEW YORKE

Vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 36 metų sukakčiai paminėti, V. Sidzikausko vadovaujamas Lietuvos Laisvės Komitetas surengė labai jaukų priėmimą, kuriame dalyvavo nemažai lietuvių ir kitataučių svečių.

Tą pati vakarą, Spaudos Klubo iniciatyva, panašus priėmimas įvyko SLA patalpose. Susirinkimui vadovavo dr. Vinikas. Kalbėjo S. Gegužis, V. Jankauskas, J. Audėnas, Pr. Lapienė ir V. Sidzikauskas.

Ypač įdomia ir reikšmingą kalba pasakė V. Sidzikauskas. Anot jo, "Mes turime būti pasiruošę sprendžiamajai valandai. Svarbu, kad tai valandai išmušus, kada bus išsauktas Lietuvos vardas, būtų kam atsiliepti: esu."

●

NAUJA MOTERŲ KLUBO VALDYBA MASPETHE

Maspetho Moterų Piliečių Klubas, kuris šeštadienį, vasario 27 d. (8 v.v.) klubo patalpose, 69-61 Grand Ave., Maspethe, rengia vakarienę, neseniai išsirinko naują valdybą. Vienuoliką metų išbuvusi klubo pirmininkei Marijai Tamašauskienei pasitraukus, dabartinės valdybos sudėtis yra tokia:

Pirmininkė Agnes Reizis, vicepirm. Anna Svetokas, iždininkė Mary Kepezinskas, finansų sekretorė Mary Chepulis, protokolų sekretorė Helen Venis, maršalka Nellie Usas, iždo globėja Margaret Rogers, iždo globėja Mary Pajaujis.

Vasario 27 d. rengiamoje vakarienėje bus pagerbta naujoji valdyba. Bilietas asmeniui 73.50. Mūsų rengiamos vakarienės visada būna įdomios, bus įdomi ir ši.

Helen Venis

●

ŠOKIŲ VAKARAS

Šeštadienį, vasario 27 d., Maspetho lietuvių parapijos choras ruošia šokių vakarą, kuris įvyks naujoje parapijos salėje. Pradžia 8 val. vakare.

A. Gr.

Thomas E. Dewey, New Yorko valstybės gubernatorius, Vasario 16 sukakties proga paskelbė pareiškimą, kuriame jis tarp kita ko sako: "Šiais metais lietuvių kilmės amerikiečiai ypač jaučiasi padrąsinti tiek prezidento Eisenhowerio programa, tiek Baltijos rezoliucijos piėmimu Atstovų Rūmuose."

NEW JERSEY LIETUVIŲ DELEGACIJA PAS GUBERNATORIŲ ROBERT B. MEYNER

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakčiai artinantis, New Jersey Lietuvių Taryba nutarė aplankyti valstybės gubernatorių Robert B. Meyner. Nutarimas nebuvo sunku įvykdyti, nes adv. K. F. Paulis, būdamas artimas gubernatoriaus bendradarbis politikoje, iš anksto padarė visus reikalingus žygius sostinėje.

I Trentoną išvykome šešiese: adv. K. F. Paulis, J. J. Stukas, J. Trečiokienė, J. Liudvinaitis, prel. I. Kelmelis ir aš, Vladas Dilis. Tai buvo vasario 10 d. Gubernatorius mus priėmė savo rūmuose. Turiu pasakyti, kad tai buvo ne tik maloni, bet ir sėkminga audiencija.

Šios audiencijos tikslas buvo gauti New Jersey valstybės gubernatoriaus proklamaciją, taip pat specialų gubernatoriaus pareiškimą, ryšium su Vasario 16 sukakties minėjimu. Gavome ir vieną ir kitą. Savo pareiškimą, kurį gubernatorius užbaigia lietuviškais žodžiais — "Tebūna laisva Lietuva" — įkalbėjo į Amerikos Balso juostelę ir tai buvo perduota oro bangomis į Lietuvą.

Gubernatorius Robest B. Meyner turėjo progos arčiau pažinti lietuvius ne tik praeituose rinkimuose, kada adv. Paulio sudarytas demokratų komitetas darbavosi jo naudai. Gubernatorius prisipažino, kad jis savo laiku dirbęs kartu su lietuviais vienoje Patersono dirbtuvėje.

Dabartinis New Jersey valstybės gubernatorius, palyginti, dar jaunas, vos 42 metų amžiaus. I politikos viršūnes jis iškilo tik praeituose rinkimuose. Robert B. Meyner, kuris asmeniškai yra labai draugiškas ir malonus žmogus, demokratų partijos sluogsniuose laikomas vienu gabiausių politikų.

Kaip jau minėjau, mūsų lankymosi pas gubernatorių tikslas buvo siejamas su Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 36 metų sukakties minėjimu, kuris įvyksta šį sekmadienį, vasario 21 d. 1 val. po piet; Essex House viešbučio salėje, Newarke.

Šio minėjimo programoje, be lietuvių kalbėtojų, taip pat kalbės kongresmanas Williams ir Newarko meras Carlin. Be to, kalbės Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas ir kiti. Koncertinėje programoje dalyvaus solistė Barbara Darlys ir trys chorai: Newarko lietuvių parapijos choras, Rūtos choras ir Harrisono lietuvių parapijos choras. Programai vadovaus muzikas Algirdas Kačanauskas.

Minėjimą, kaip ir kitais metais, rengia New Jersey Lietuvių Taryba.

Taigi, atlikime savo patriotinę pareigą: gausiai dalyvaukime Vasario 16 Akto paskelbimo minėjime šį sekmadienį, Essex House, Newarke.

Vladas J. Dilis

●

LONG ISLAND LIETUVIAI MINĖS VASARIO 16

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas įvyks ALP Klubo svetainėje Port Jefferson Station Midland Rd., šeštaidenį, vasario 20 d., 5 val. p.p.

Visi Long Islando lietuviai kviečiami dalyvauti.

Po minėjimo bus linksmieji dalis su užgavėnių šokiais. Bus baras su alum ir užkandžiais.

***

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas, Port Jefferson Sta. Midland Rd., šeštadienį, vasa- susirinkimą kovo 5 d. 8 val. vakare.

B. Čeponis

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje. *Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!*

E. P. MITCHELL CO.

Manufactures of

FINE CLOTHES FOR MEN

1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.

GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).